Am îndrăznit să-I spun: TATĂ

Bilquis Sheikh
și RICHARD SCHNEIDER

Am îndrăznit să-I spun TATĂ

BILQUIS SHEIKH
și Richard Schneider

SAMUEL
Mediaș

Nepotului meu, Mahmud,
micul meu partener de rugăciune,
ce mi-a fost sprijin şi mângâiere
în multe ceasuri de singurătate.

Original Publishers: Baker Book House (Revell)
All rights reserved. Originally published as:
I Dared to Call Him Father

Am îndrăznit să-I spun Tată
©1998 for the Romanian edition by SAMUEL
str. Honterus nr.31, 3125 Mediaş
Tel/ Fax: 069 83 17 07

Toate drepturile rezervate.
Traducere: Măriuca Mihalache
Tehnoredactare şi tipar: Samuel SRL

1.

O arătare înspăimântătoare

Simţământul acela ciudat, înfiorător, creştea înăuntrul meu în timp ce păşeam rar pe aleile acoperite cu pietriş ale grădinii. Amurgul se lăsase demult. Mireasma narciselor târzii plutea apăsătoare în aer. Oare ce anume, m-am întrebat, mă făcea să mă simt atât de stingheră?

M-am oprit din mers şi am privit împrejur. Înăuntrul casei mele, la o oarecare distanţă de peluza largă, servitorii începeau să aprindă luminile în camerele unde se lua masa. Afară, toate păreau calme şi tăcute. Am întins mâna ca să tai pentru dormitor, câteva din florile albe, cu mireasma pătrunzătoare. M-am aplecat ca să apuc cu mâna tulpinile verzi şi înalte, când ceva trecu peste capul meu atingându-mă.

M-am ridicat speriată. Ce-a fost asta? Un nor - o arătare rece, jilavă, necurată - zburase ca un abur pe lângă mine. Deodată grădina păru mai întunecată. O adiere îngheţată ţâşni printre sălcii, iar pe mine mă trecu un fior. „Stăpâneşte-te, Bilquis!" am bombănit. Imaginaţia îmi juca feste. Cu toate acestea, am strâns florile şi m-am îndreptat iute spre casă, ale cărei ferestre luminau cald şi liniştitor. Masivele sale ziduri albe, de piatră şi uşile de stejar ofereau protecţie. Pe când mergeam grăbită de-a lungul aleii, cu pietrişul scrâşnind sub paşi, m-am surprins aruncând o privire peste umăr. Întotdeauna râsesem când era vorba de lucruri supranaturale. În spate nu era nimeni, sau era?

Ca şi cum mi-ar fi răspuns la întrebare, am simţit pe mâna dreaptă o lovitură fermă, foarte reală, supraomenească.

Am scos un ţipăt. Am dat buzna în casă şi am trântit uşa după mine. Servitorii s-au apropiat în fugă, neîndrăznind să spună nimic, căci - mai mult ca sigur - arătam ca o nălucă. Abia la culcare am reuşit să-mi adun curajul să le povestesc celor două slujnice ale mele despre arătarea aceea rece.

- Voi credeţi în lucruri supranaturale? am întrebat.

Atât Nur-jan, cât şi Raisham, una musulmană, cealaltă creştină - au ezitat să-mi răspundă la întrebare, dar Nur-jan, cu mâinile tremurând de agitaţie, m-a întrebat dacă îi dau voie să-l cheme din sat pe *mullah*, un preot de la moschee, să aducă nişte apă sfinţită ca să curăţească grădina. Dar mie îmi revenise bunul-simţ şi am refuzat categoric să mă supun superstiţiei ignoranţilor. În afară de asta, nu voiam să se răspândească vreun zvon prin sat. Am încercat să râd de îngrijorarea ei şi i-am spus - un pic cam prea aspru, mă tem - că nu aveam nevoie în curtea mea de nici un sfânt care să alunge, chipurile, duhurile rele. Cu toate acestea, după ce fetele au părăsit odaia, m-am pomenit luând de la locul său Coranul. Dar, după ce am străbătut cu greu câteva pagini din Sfânta Carte musulmană, m-am plictisit. Am pus cartea la loc, în husa ei de mătase albastră ...şi am adormit.

M-am trezit în cuvintele tărăgănate ce pluteau pătrunzând prin filigranul ferestrei de la dormitor:

„*Nu e alt Dumnezeu decât Allah:*
Iar Mohamed este Profetul său."

Această chemare musulmană la rugăciune era atât de mângâietoare, după cele petrecute noaptea trecută. Era o chemare pe care o auzisem, aproape fără excepţie, în fiecare dimineaţă a celor 46 de ani ai mei. Puteam vedea cu ochii minţii sursa cântului unduitor.

Cu câteva clipe înainte, în apropiatul sătuc pakistanez Wah, bătrânul nostru muezin intrase grăbit pe uşa de la baza unui stră echi minaret. Odată aflat în interiorul răcoros, târându-şi

picioarele, el urcase treptele de piatră curbate, tocite şi şlefuite de sandalele multor generaţii de sfinţi musulmani. Mi-l puteam imagina în vârful turnului de rugăciune cum şovăia ca să-şi recapete suflarea în faţa uşii sculptate în lemn de tek ce dădea spre parapet. Apoi, păşind afară către balustradă, muezinul îşi dădu pe spate capul cu barba lui lungă şi chemă pe drept-credincioşi la rugăciune, cu aceleaşi cuvinte, vechi de patrusprezece secole:

„Veniţi la rugăciune, veniţi la mântuire,
Rugăciunea-i mai bună ca somnul."

Strigătul stăruitor pluti prin ceaţa dimineţii peste străduţele pietruite ale satului încă rece după noaptea de octombrie, apoi zbură peste grădina mea, oprindu-se în zidurile vechi de piatră ale casei, care băteau în roşu, în lumina soarelui ce răsărea.

Ultimele frânturi ale cântului persistau în aer când mi-am amintit de noaptea trecută, de strania experienţă din grădină şi am trecut repede la treburile obişnuite ale dimineţii, care aveau să fie o mângâiere, tocmai pentru că erau atât de banale. M-am ridicat în capul oaselor şi am întins mâna după clopoţelul aurit de pe noptieră. La clinchetul său, slujnica mea Nur-jan intră grăbită, răsuflând din greu, ca de obicei. Amândouă slujnicele dormeau într-o cameră alăturată şi ştiam că ele se treziseră deja de o oră, aşteptând să le chem. Să-mi iau ceaiul de dimineaţă în pat era pentru mine o necesitate. Nur-jan se apucă să aranjeze periile şi pieptenii mei de argint. Ea era o adolescentă harnică, durdulie şi plină de chicote, dar puţin cam stângace. Când scăpă din mână o perie, o certai cu asprime.

Raisham, cealaltă slujnică, o femeie înaltă şi graţioasă, mai matură şi mai liniştită, se strecură în încăpere purtând o tavă mare, acoperită. O puse pe masa de lângă pat, trase la o parte pânza albă, descoperind serviciul de calitate şi apoi îmi turnă o ceaşcă de ceai aburind.

Sorbii lichidul fierbinte, savuros, cu plăcere; ceaiul era mai bun ca rugăciunea. Mama ar fi fost şocată de gândul meu. De atâtea ori o privisem cum îşi aşeza covoraşul de rugăciune pe podeaua de ceramică a dormitorului, apoi, cu faţa către sfântul oraş Mecca, îngenunchea şi îşi punea fruntea pe covor în rugăciune. Cu gândul la mama, m-am uitat la cufăraşul cu obiecte de toaletă de pe masă. Făurit din material de santal cu veacuri în urmă, încrustat peste tot cu argint veritabil, aparţinuse mamei mele şi mai înainte mamei ei. Acum era suvenirul familiei, pe care trebuia să-l păstreze cu sfinţenie. După ce am băut două ceşti de ceai, m-am plecat înainte: era semnul ca Raisham să înceapă să-mi pieptene părul încărunţit, lung până la talie, în timp ce Nur-jan se ocupa cu grijă de manichiura mea.

În timp ce lucrau, cele două fete flecăreau pe un ton despre noutăţile din sat: Nur-jan sporovăia, iar Raisham făcea comentarii liniştite, serioase. Au pomenit de un băiat care pleca de acasă pentru a merge la oraş şi de o fată care urma să se căsătorească în curând. Apoi au discutat despre crima ce avusese loc într-un orăşel apropiat, unde locuia mătuşa lui Raisham. Am observat cum Raisham s-a cutremurat, deoarece victima era o creştină, o tânără care locuise în casa unor misionari creştini. Cineva dăduse peste cadavrul ei pe una din străduţele înguste care traversau orăşelul. Se presupunea că avusese loc şi o investigaţie a poliţiei.

- Ceva noutăţi despre fată? am întrebat-o într-o doară.

- Nu, Begum Sahib, zise Raisham încet, apucându-se cu grijă să îmi împletească părul.

Îmi dădeam seama de ce Raisham, ea însăşi creştină, nu dorea să vorbească despre crimă. Ea ştia la fel de bine ca şi mine cine o omorâse pe fata aceea, care, la urma urmei, se lepădase de credinţa ei musulmană ca să se boteze în cea creştină. Aşa că fratele ei, înfuriat de ruşinea pe care acest păcat o aruncase

asupra familiei lui, se supusese legii străvechi a drept-credincioşilor, care spunea că cei care-şi părăsesc credinţa trebuie să fie înjunghiaţi. Chiar dacă edictele musulmane sunt foarte severe, interpretările lor sunt uneori domolite de compasiune şi milă. Dar există întotdeauna nişte fanatici care împlinesc litera legii până la extrem.

Toţi ştiau cine o ucisese pe fată, dar nu se lua nici o măsură. Întotdeauna fusese aşa. Cu un an în urmă, servitorul creştin al unuia dintre misionari o sfârşise într-un şanţ, junghiat şi nici în acel caz nu se făcuse nimic. Mi-am scos din minte trista întâmplare şi m-am pregătit să mă ridic.

Slujnicele se duseră iute la dulap şi se întoarseră cu câteva sari-uri de mătase dintre care să aleg. Am arătat spre unul brodat cu pietre preţioase şi, după ce m-au ajutat să-l înfăşor în jurul meu, fetele au ieşit din cameră în linişte, cu o plecăciune.

Lumina soarelui îmi inunda acum dormitorul, dând pereţilor albi şi mobilei de culoarea fildeşului o strălucire de şofran. Razele soarelui scânteiau pe o fotografie cu ramă aurită de pe măsuţa de toaletă, iar eu am păşit într-acolo şi am luat-o în mână supărată, căci cu o zi înainte o pusesem cu faţa în jos; probabil că una dintre servitoare o aşezase din nou la loc. Rama gravată încadra o fotografie a unui cuplu cu înfăţişare rafinată, care îmi zâmbea de la o masă din colţul unui luxos restaurant londonez.

În ciuda voinţei mele, m-am uitat din nou la fotografie, cum face un om care îşi tot apasă măseaua care-l doare. Bărbatul elegant, cu mustaţă neagră şi ochi scăpărători, fusese soţul meu - Generalul Khalid Sheikh. De ce am păstrat oare această fotografie?! Ura creştea înăuntrul meu în timp ce îl priveam pe omul fără de care odinioară simţeam că nu pot trăi. Când fusese făcută fotografia, cu şase ani în urmă, Khalid era ministrul de interne al Pakistanului.

Fermecătoarea femeie de lângă el fusesem eu. Ca fiică a

unei familii musulmane conservatoare, familie care timp de şapte sute de ani făcuse parte dintre nobilii acelei provincii cu climă răcoroasă de la frontiera de nord-vest a fostei Indii de nord, găzduisem diplomaţi şi industriaşi din toată lumea. Fusesem obişnuită cu sejururi la Paris şi Londra unde îmi petreceam timpul făcând cumpărături pe Rue de la Paix sau în magazinele Harrods. Femeia mlădioasă şi surâzătoare din fotografie nu mai exista, m-am gândit eu uitându-mă în oglindă. Pielea fină şi albă i se bronzase, părul negru şi lucitor îi era acum brăzdat de şuviţe cărunte, iar dezamăgirea îi săpase pe faţă cute adânci.

Lumea din fotografie se sfărâmase în bucăţele acum cinci ani, când Khalid mă părăsise. Suferind ruşinea de a fi respinsă, fugisem de viaţa sofisticată din Londra, Paris şi Rawalpindi şi căutasem un refugiu aici, în liniştea locurilor mele strămoşeşti, cuibărită la poalele munţilor Himalaya. Parte a acestei proprietăţi era şi Wah - un sătuc dintr-un ţinut deluros - în care petrecusem atâtea zile fericite în copilărie. Wah era înconjurat de grădini şi livezi, plantate de numeroase generaţii ale familiei mele. Iar casa de piatră, mare, ca un palat, cu turnurile şi terasele sale, şi cu sălile uriaşe, părea la fel de străveche ca munţii Safed Koh care se înălţau în apus, cu piscurile încununate de zăpezi. Dar în această casă locuia şi mătuşa mea, aşa că, dorind o mai mare izolare, m-am mutat într-o casă mai mică, pe care familia o construise la periferia satului. Înconjurată ca un diamant încrustat, de doisprezece acri de grădini, această casă, la etaj cu dormitoare, iar la parter cu camere de zi, sufragerii şi salonaşe, făgăduia mângâierea de care aveam nevoie.

Mi-a dăruit mai mult decât atât, căci, la sosirea mea, o mare parte din întinsele grădini fusese năpădită de buruieni. Aceasta a fost o adevărată binecuvântare, căci mi-am îngropat în solul fertil durerea, apucându-mă cu zel de restaurarea terenurilor. Am transformat nişte acri în grădini artificiale, cu ziduri şi stra-

turi de flori, lăsând natural restul. Treptat, grădinile cu nenumăratele lor izvoare cântătoare - au devenit lumea mea, aşa încât atunci, în anul 1966, aveam reputaţia unei pustnice care s-a izolat în afara oraşului, cuibărindu-se printre florile ei.

Mi-am luat privirea de la fotografia cu ramă aurită, am pus-o din nou cu faţa în jos şi m-am întors către ferestra dormitorului, ce dădea spre sat. Wah... numele acestui sat era o exclamaţie de bucurie. Cu veacuri în urmă, când satul era doar un cătun, legendarul împărat Maghul Akbar călătorise pe aceste meleaguri, oprindu-se cu caravana pentru a se odihni lângă un izvor - aflat acum în împrejurimile casei mele. Împăratul fericit, s-a trântit sub o salcie şi exclamat de bucurie:

- Wah!, numind astfel ţinutul pentru totdeauna.

Dar amintirea acestei întâmplări nu mă elibera deloc de neliniştea care plutea deasupra mea de la acea experienţă stranie din seara trecută.

Stând la fereastră, am încercat totuşi s-o alung. Era dimineaţă, mi-am zis, era a doua zi, un timp în care n-aveam de ce mă teme, când soarele lumina cald, iar eu mă ocupam de treburile obişnuite. Incidentul de seara trecută părea tot atât de real, dar tot atât de îndepărtat ca un vis urât. Am tras perdelele albe, inspirând profund aerul proaspăt al dimineţii. În curtea interioară se auzea zgomotul unei mături. Mireasma fumului de la focul cu lemne, aprins încă din zori pentru gătit, venea până la mine, iar în depărtare răsuna bocănitul ritmic al roţilor de la moara de apă. Am oftat de plăcere. Acesta era Wah, aceasta era casa mea, aici eram în siguranţă. Aici trăise cu şapte sute de ani în urmă, prinţul şi moşierul Nawab Mohammed Hayat Kahn. Noi eram descendenţii săi direcţi, iar familia mea era cunoscută în toată India ca „familia Hayat din Wah". De secole, caravanele împăraţilor obişnuiau să se abată din Drumul Principal pentru a-i vizita pe strămoşii mei. Chiar şi în copilăria mea, persoane

importante din toată Europa şi Asia veneau pe acelaşi drum pentru a-mi vizita familia. Acum, însă, de obicei, doar membrii familiei mele ajungeau la poarta mea. Acest lucru însemna desigur, că nu prea vedeam pe nimeni în afara celor din casă. Nu sufeream mult din această cauză. Cei patrusprezece servitori îmi erau de-ajuns drept companie. Ei şi străbunicii lor slujiseră familiei noastre timp de generaţii. Dar, mai presus de toate, îl aveam pe Mahmud.

Mahmud era nepoţelul meu în vârstă de patru ani. Mama lui, Tooni, era cea mai mică dintre cei trei copii ai mei. Tooni, o femeie zveltă, atrăgătoare, era doctoriţă la Spitalul Sfânta Familie, de lângă Rawalpindi. Fostul ei soţ era un mare proprietar. Căsnicia lor, totuşi, nu fusese fericită, iar relaţia lor se deteriorase câte puţin în fiecare an. În timpul lungilor şi amarelor certuri dintre ei, Tooni îl trimitea pe Mahmud în vizită la mine, până când ea şi soţul ei reuşeau să încheie un alt armistiţiu. Într-o zi, Tooni şi soţul ei au venit să mă vadă. Puteam oare, m-au întrebat ei, să-l ţin la mine pe micuţul de un an, până îşi rezolvau ei neînţelegerile?

- Nu, am spus eu, nu vreau ca micuţul Mahmud să devină o minge de tenis. În schimb n-aş avea nimic împotrivă să-l adopt şi să-l cresc ca pe propriul meu fiu.

Din nefericire, în cele din urmă au divorţat. Cu toate acestea, au fost de acord să-l adopt pe Mahmud. Tooni venea des să-l vadă şi toţi trei eram foarte apropiaţi, mai ales că ceilalţi doi copii ai mei locuiau departe.

Mai târziu în timpul acelei dimineţi, Mahmud îşi pedala tricicleta pe terasa de cărămidă, umbrită de migdali. Era cu mine de mai mult de trei ani, iar acest îngeraş de copil, vioi, cu ochii negri şi cu năsucul cât un nasture, era singura bucurie a vieţii mele. Hohotele lui de râs păreau să învioreze această casă veche şi singuratică. Mă îngrijora, totuşi, cum va fi el afectat de

faptul că stătea cu o persoană atât de deprimată ca mine. Încercam să îndrept lucrurile, asigurându-mă că orice nevoie îi era anticipată - iar aceasta includea propriul lui personal, alcătuit din trei servitori, în afară de cei unsprezece ai mei, care să-l îmbrace, să-i aducă jucăriile şi să le strângă.

Eram însă necăjită cu privire la Mahmud. De câteva zile nu mai voia să mănânce. Era surprinzător de ciudat, căci băieţelul avea obiceiul să viziteze bucătăria, pentru a-i păcăli pe cei ce găteau, să-i dea biscuiţi cu zahăr şi alte gustări. Ceva mai devreme, în dimineaţa respectivă, coborâsem şi mă îndreptam pe coridor către terasă. După ce l-am îmbrăţişat pe Mahmud, am întrebat-o pe servitoare dacă băieţelul mâncase.

- Nu, Begum Sahib, nu vrea să mănânce, zise fata aproape în şoaptă. Când l-am îndemnat pe Mahmud să ia puţină mâncare, mi-a spus că nu îi este foame.

M-am tulburat când Nur-jan veni la mine singură, spunând că Mahmud pare atacat de duhuri rele. Uimită, m-am uitat cu atenţie la ea, amintindu-mi întâmplarea neliniştitoare de seara trecută. Ce însemnau toate acestea? L-am rugat încă o dată pe Mahmud să mănânce, dar degeaba. Nu voia să se atingă nici măcar de bomboanele sale preferate de ciocolată elveţiană, pe care le importasem special pentru el. I-am întins cutia:

- Mi-ar plăcea mult să mânânc din ele, mami, zise el, dar mă doare când înghit.

Un fior rece mă străbătu privindu-l pe nepoţelul meu, odată atât de plin de viaţă, şi acum atât de apatic.

L-am chemat imediat pe Manzur, şoferul meu - şi i-am poruncit să scoată maşina. Într-o oră am ajuns la Rawalpindi ca să-l vedem pe doctorul lui Mahmud. Pediatrul îl examină cu atenţie şi spuse că totul e în regulă.

În drum spre casă, simţeam cum mă cuprinde frica. Privindu-mi nepoţelul stând liniştit lângă mine, m-am întrebat:

„Oare are Nur-jan dreptate? Să fie ceva dincolo de domeniul material? Era el oare amenințat de ceva... din lumea duhurilor?". Mi-am întins brațul și l-am pus pe umerii băiețelului, zâmbind în sinea mea că puteam avea astfel de idei. Îmi aduceam aminte că, odată, tatăl mi-a povestit despre un sfânt musulman, care făcea minuni. Râsesem cu glas tare de o asemenea idee, lucru care l-a supărat pe tatăl meu, dar aceasta era părerea mea despre lucrurile de acest gen. Și totuși, ținându-l strâns pe Mahmud în timp ce mașina părăsea Drumul Principal și intra pe strada noastră, m-am surprins jucându-mă cu un gând nedorit: era oare legată problema lui Mahmud de ceața din grădină?

Când i-am spus temerile lui Nur-jan, ea își duse repede la gât degetele vopsite cu benna și mă imploră să-l chem din sat pe *mullah*, să-l rog să se roage pentru Mahmud și să stropească cu apă sfințită peste grădină.

M-am gândit. Deși credeam în doctrinele musulmane de bază, de câțiva ani lăsasem deoparte numeroasele ritualuri, rugăciunea de cinci ori pe zi, postul și complicatele spălări ceremoniale. Dar grija pentru Mahmud îmi învie îndoielile și am trimis-o pe Nur-jan să-l cheme pe sfântul de la moscheea din sat.

A doua zi dimineața, Mahmud și cu mine stăteam la fereastră, așteptându-l pe *mullah*. Când, în sfârșit, l-am zărit urcând treptele verandei, cu haina subțire și zdrențuită fâlfâind în vântul rece de toamnă, mi-a părut rău că l-am chemat și, în același timp, eram furioasă că nu merge mai repede.

Nur-jan îl aduse la mine pe bătrânul osos și se retrase. Mahmud se uita curios la el cum deschide Coranul. *Mullah*, a cărui față semăna cu pielea străveche a cărții sale sfinte, mă privi cu ochii săi zbârciți, își puse o mână noduroasă pe capul lui Mahmud și cu o voce tremurătoare începu să recite rugăciunea Kul. Aceasta este rugăciunea pe care o recită orice musulman când începe un lucru important - ca o rugăciune pentru bolnavi sau

un contract de afaceri. Apoi *mullah* începu să citească din Coran în arabă - Coranul se citeşte întotdeauna în arabă, căci ar fi păcat să se piardă cuvintele date profetului Mohamed chiar de către îngerul lui Dumnezeu. Mi-am pierdut răbdarea. Începusem deja să bat din picior.

- Begum Sahib? zise mullah, întinzându-mi Coranul. Ar trebui să citeşti aceste versete; se referea la Sura Falak şi la Sura Naz - versete care trebuie repetate atunci când eşti tulburat. De ce nu repeţi şi dumneata aceste versete?

- Nu, am spus eu, nu vreau. Dumnezeu a uitat de mine şi eu am uitat de El!

Dar, la privirea întristată a bătrânului, m-am înmuiat. La urma urmei, el venise aici la cererea mea şi pentru binele lui Mahmud.

- Bine, am spus, luând volumul uzat.

L-am deschis şi am citit primul verset pe care mi-au căzut ochii: *Mohamed este Trimisul lui Dumnezeu, iar cei ce sunt cu el sunt aspri cu necredincioşii...*

M-am gândit la tânăra creştină ce fusese omorâtă, la ceaţa care apăruse în grădină la scurtă vreme după uciderea ei şi mai ales la misterioasa indispoziţie a lui Mahmud. Aveau oare vreo legătură una cu alta? Era imposibil ca vreun duh furios să ne lege pe mine şi pe Mahmud de vreun *creştin.* Mă trecură fiorii.

Sfântul însă păru mulţumit. În ciuda rezervei mele, el a venit trei zile la rând să recite versete pentru Mahmud.

Apoi, doar pentru a pune capăt şirului de întâmplări misterioase şi neliniştitoare, Mahmud se făcu bine.

Ce să cred despre toate acestea?

Urma să aflu în curând. Căci, fără ştirea mea, aveau loc nişte evenimente care îmi vor zdruncina lumea mea, lumea pe care o ştiam de o viaţă.

2.

O carte ciudată

După aceste experienţe, m-am simţit atrasă de Coran. Poate m-ar ajuta să-mi explic evenimentele şi să umplu golul din mine. Ondulata lui scriere arabă conţinea cu siguranţă răspunsuri care îi susţinuseră adesea pe cei din familia mea.

Desigur, mai citisem din Coran. Îmi aminteam ce vârstă aveam când am început să învăţ araba, pentru a putea citi sfânta noastră carte: aveam patru ani, patru luni şi patru zile. Aceasta este ziua când toţi copiii musulmani pornesc să descifreze scrierea arabă. Momentul fusese marcat de o mare petrecere de familie, la care au venit toate rudele mele. Atunci, în cadrul unei ceremonii speciale, soţia lui *mullah* din satul nostru a început să mă înveţe alfabetul.

Mi-aduc aminte mai ales de unchiul Fateh (noi, copiii, îi spuneam unchiul Fateh cel Mare; el nu era de fapt unchiul meu, dar în Pakistan tuturor rudelor mai în vârstă, li se spune unchi sau mătuşă). Unchiul Fateh cel Mare era ruda cea mai apropiată de familia noastră şi îmi aduc bine aminte cum mă privea în timpul ceremoniei şi cum chipul său acvilin, plin de sensibilitate, radia de plăcere în timp ce eu ascultam din nou povestindu-se cum a început îngerul Gabriel să-i dea lui Mohamed cuvintele Coranului în acea fatidică „Noapte a Puterii" din anul 610 d.C. Am avut nevoie de şapte ani pentru a citi în întregime, pentru prima oară sfânta carte, dar când, în cele din urmă, am terminat-o, acesta a fost un prilej pentru încă o altă sărbătoare în familie.

Până în momentul de faţă, întotdeauna citisem Coranul ca o obligaţie. De data aceasta, simţeam că trebuie să-i cercetez paginile cu adevărat. Am luat cartea care aparţinuse mamei mele, m-am întins pe cuvertura albă, de puf şi am început să citesc. Am început cu primul verset, cel dintâi mesaj dat tânărului profet Mohamed, pe când stătea singur într-o peşteră pe muntele Hira:

Recită: În muntele Domnului tău care a creat
L-a creat pe om dintr-un cheag de sânge.
Recită: Şi Domnul tău este Prea-Darnicul,
Care a învăţat prin condei,
L-a învăţat pe om ceea ce nu ştia.

La început, am fost fermecată de frumuseţea cuvintelor. Dar mai încolo, am dat peste nişte cuvinte care nu erau deloc mângâietoare pentru mine:

Când aţi divorţat de o femeie şi i s-a împlinit vremea
ţineţi-o cu bunătate sau daţi-i drumul cu bunătate.

Ochii soţului meu erau tăioşi ca oţelul când mi-a spus că nu mă mai iubeşte. În timp ce vorbea, în mine se strângea ceva. Ce se întâmplase cu toţi anii petrecuţi împreună? Puteau fi atât de uşor daţi la o parte? Oare „mi se împlinise vremea" şi mie, cum spunea Coranul?

Dimineaţa următoare am luat iarăşi cartea, sperând să găsesc în el siguranţa de care aveam nevoie cu disperare. Dar această siguranţă nu apărea. Găseam doar indicaţii pentru viaţa de zi cu zi şi avertizări împotriva altor credinţe. Erau şi versete despre profetul Isus, al cărui mesaj, spunea Coranul, fusese falsificat de primii creştini. Deşi Isus se născuse dintr-o fecioară, nu era Fiul lui Dumnezeu. *Aşadar, nu spune „Trei"*, avertiza Coranul împotriva conceptului creştin al Trinităţii. *Abţine-te; aşa este mai bine. Dumnezeu este Unul singur.*

După ce am studiat cartea sfântă timp de câteva zile, într-o

după amiază am lăsat-o din mână cu un oftat, m-am ridicat şi m-am dus în grădină, unde speram să găsesc puţină pace în mijlocul naturii şi al amintirilor de demult. Chiar şi în această perioadă a anului verdeaţa luxuriantă persista, înveselită pe ici, pe colo, de viu colorata ciucuşoară care înflorea încă. Era o zi caldă de toamnă, iar Mahmud ţopăia pe aleile pe care, copil fiind, mă plimbasem împreună cu tatăl meu. Puteam să mi-l închipui pe tata chiar şi acum, mergând alături de mine, cu turbanul alb, impecabil îmbrăcat în costumul său britanic, de modă veche, din Savile Row, aşa cum îi stătea bine unui ministru. Obişnuia adesea să mă cheme cu numele întreg, Bilquis Sultana, ştiind cât de mult îmi plăcea să-l aud, căci Bilquis fusese prenumele împărătesei din Seba, şi toţi ştiau că Sultana înseamnă regină.

Avusesem împreună multe conversaţii plăcute. Iar în ultimii ani vorbisem cu plăcere despre noua noastră ţară, Pakistan. Era atât de mândru de ea!

- Republica Islamică Pakistan a fost creată în mod deosebit ca să fie o patrie pentru musulmanii din Asia de Sud, spunea el. Suntem una dintre cele mai mari ţări islamice din lume, adăuga el, mândru că 96% din populaţia ţării noastre era musulmană, restul fiind grupuri răzleţe de budişti, creştini şi hinduşi.

Am oftat şi am privit dincolo de pomii din grădină, la dealurile violete din depărtare. La tata găseam întodeauna mângâiere. În ultimii săi ani îi devenisem o tovarăşă apropiată, discutând cu el adesea situaţia politică în rapidă schimbare a ţării noastre şi exprimându-mi punctele de vedere. Era atât de blând şi înţelegător! Dar se dusese. Mi-am adus aminte cum stăteam lângă mormântul său, în cimitirul musulman Brookwood, lângă Londra. Se dusese la Londra pentru o operaţie, dar nu-şi mai revenise. Tradiţia musulmană cerea ca îngroparea oricărui cadavru să se facă în 24 de ore de la moarte, iar când eu am ajuns

la cimitir, sicriul era gata pentru a fi coborât în mormânt. Nu puteam crede că nu-l voi mai vedea pe tata niciodată. Am deschis capacul sicriului ca să-l pot privi pentru ultima dată. Dar lutul acela rece şi cenuşiu din coşciug nu era el: unde dispăruse? Stăteam acolo împietrită, gândindu-mă la toate acestea în timp ce închideau din nou sicriul, iar zgomotul ascuţit al şuruburilor care muşcau din lemnul jilav, îmi provoca dureri.

Mama, care îmi era foarte apropiată şi ea, a murit şapte ani mai târziu, lăsându-mă absolut singură.

În grădina mea umbrele se lungiseră şi iarăşi stăteam în picioare în lumina amurgului. Nu, mângâierea pe care o căutasem în amintiri nu reuşise decât să-mi aducă suferinţă. Încet, în depărtare, se auzi chemarea muezinului la rugăciunea de la apusul soarelui; melodia ei persistentă, nu făcu decât să adâncească singurătatea din lăuntrul meu.

- Unde? Oh, Allah, am şoptit, *unde* e mângâierea pe care o promiţi?

În acea seară, din nou în dormitorul meu, am luat iarăşi Coranul mamei. Citind, am fost din nou impresionată de multele sale referinţe la scrierile evreieşti şi creştine. Ar trebui poate, mă întrebam, să-mi continui căutările în aceste cărţi mai vechi?

Dar asta ar însemna să citesc Biblia. Cum ar putea Biblia să mă ajute dacă, desigur, după cum ştiau toţi, primii creştini falsificaseră o parte atât de mare din ea? Ideea de a citi Biblia deveni însă din ce în ce mai insistentă. Care era concepţia Bibliei despre Dumnezeu? Ce spunea ea de fapt despre profetul Isus? Ar trebui totuşi să o citesc.

Apăru însă o problemă: de unde să fac rost de o Biblie? Nu se găsea în nici unul din magazinele din împrejurimi.

Poate chiar Raisham are una. Am alungat însă acest gând. Chiar dacă ar avea, cererea mea ar speria-o. Unii pakistanezi au fost omorâţi doar pentru că a părut că vor să-i convingă pe mu-

sulmani să se facă nişte trădători creştini. M-am gândit la ceilalţi servitori creştini ai mei. Familia mă avertizase să nu angajez servitori creştini din cauza lipsei lor notorii de loialitate şi pentru că nu te puteai baza pe ei. Dar n-am lăsat asta să-mi stea în cale; atât timp cât îşi făceau datoria, eu eram mulţumită. Fără îndoială că nu erau prea sinceri. De fapt, când misionarii creştini au venit în India, au văzut că e mai uşor să-i convertească pe cei din clasele de jos. Cei mai mulţi convertiţi erau dintre măturători - nişte oameni atât de jos pe scara socială, că munca lor se limita la curăţarea străzilor, a trotuarelor şi a şanţurilor. Noi, musulmanii, îi numeam „creştini de orez". Nu acceptau ei o religie falsă, doar pentru a pune mâna pe hrana, îmbrăcămintea şi educaţia pe care misionarii le împărţeau în stânga şi în dreapta?

Pe misionari, noi îi priveam, cu amuzament; îşi băteau capul atât de bucuroşi cu aceste făpturi. De fapt, chiar acum câteva luni, şoferul meu, Manzur, creştin şi el, mă întrebase dacă poate să arate grădina mea unor misionari din sat care o admiraseră de dincolo de gard.

- Desigur, spusesem cu generozitate, cu gândul că Manzur, în mod evident, dorea atât de mult să-i impresioneze pe aceşti oameni. Câteva zile mai târziu, priveam de la fereastra sufrageriei mele tânăra pereche de americani, plimbându-se prin grădină. Manzur se referise la ei ca fiind reverendul şi doamna David Mitchell. Amândoi aveau părul castaniu, ochi deschişi la culoare şi purtau haine şterse, occidentale. Ce creaturi decolorate, m–am gândit eu. Totuşi, i-am trimis vorbă grădinarului să le dea acestor misionari seminţe de flori, dacă doreau.

Dar gândul la ei îmi dădu răspuns la problema obţinerii unei Biblii. Manzur mi-o va aduce. Mâine îi voi da această sarcină.

L-am chemat aşadar, în dimineaţa următoare, în apartamentul meu. El stătu drepţi în faţa mea, în salopeta sa albă; ticul

nervos al feţei sale mă stânjenea ca de obicei.

- Manzur, vreau să-mi aduci o Biblie.

- O Biblie? făcu el ochii mari.

- Da, chiar aşa! am zis, încercând să fiu răbdătoare.

Pentru că Manzur nu ştia să citească, eram sigură că nu avea o Biblie personală. Dar simţeam că îmi poate aduce una. Când el mormăi ceva neinteligibil, eu îi repetai simplu, dar ferm:

- Manzur, adu-mi o Biblie.

El dădu din cap, făcu o plecăciune şi plecă. Ştiam de ce se opune cererii mele. Nici Manzur nu era făcut dintr-un material mai tare decât Raisham. Amândoi se gândeau la fata ucisă. Să dai o Biblie unui măturător, era un lucru; să aduci o Biblie unei persoane din înalta societate, era cu totul altceva. Într-adevăr, un zvon de acest gen putea să-i aducă mari necazuri.

Peste două zile, Manzur mă ducea cu maşina la Rawalpindi să o văd pe Tooni.

- Manzur, nu mi-ai adus încă Biblia.

Am văzut cum i se albesc încheieturile degetelor pe volan.

- Am să v-o aduc, Begum.

Trei zile mai târziu l-am chemat în casă.

- Manzur, ţi-am cerut de trei ori să-mi faci rost de o Biblie şi nu mi-ai adus-o.

Ticul feţei lui deveni şi mai pronunţat.

- Îţi mai dau o zi. Dacă mâine nu o am, vei fi concediat.

Faţa i se făcu cenuşie. Ştia că vorbesc serios. Se întoarse şi plecă, ţăcănind cu cizmele lui de şofer pe podeaua terasei.

A doua zi, chiar înaintea unei vizite a lui Tooni, o mică Biblie apăru în mod misterios pe masa din sufrageria de la parter. Am ridicat-o şi am examinat-o îndeaproape. Cu o copertă ieftină de pânză gri, era tipărită în urdu, un dialect local indian. Fusese tradusă în urmă cu 180 de ani de un englez, iar exprimarea învechită era greu de urmărit. Manzur făcuse rost

de ea în mod clar, de la un prieten; era aproape nouă. I-am răsfoit filele subţiri, am lăsat-o jos şi am uitat de ea.

Peste câteva minute sosi Tooni. Mahmud intră în goană după ea, chiuind, căci ştia mai mult ca sigur că va primi o jucărie. Într-un minut, Mahmud ieşea alergând pe terasă cu noul său avion, iar Tooni şi cu mine ne aşezarăm la un ceai.

Tooni observă Biblia rămasă pe masa de lângă mine.

- Oh, o Biblie! zise ea. Deschide-o, să vedem ce ne spune.

Familia privea ca importantă orice carte religioasă. Era ceva obişnuit să deschizi la întâmplare o carte sfântă, să pui degetul cu ochii închişi pe un pasaj ca să vezi ce spune. Cu inima uşoară, am deschis mica Biblie şi am privit în jos la paginile ei.

Apoi se petrecu ceva ciudat. Atenţia mi-a fost atrasă de un verset din colţul de jos al paginii din dreapta. M-am aplecat să-l văd mai bine şi am citit:

Voi numi poporul Meu pe cei care nu erau poporul Meu; şi preaiubită pe cea care nu era iubită. Iar în locul în care li s-a zis: „Nu sunteţi poporul Meu", vor fi chemaţi fii ai Dumnezeului celui viu. Romani 9:25-26

Mă străbătu un fior. De ce mă impresiona atât de mult? *Voi numi poporul Meu pe cei ce nu erau poporul Meu... În locul unde li s-a zis: „Nu sunteţi poporul Meu", acolo vor fi chemaţi fii ai Dumnezeului celui viu.*

Tăcerea plană câteva clipe asupra încăperii. Am privit în sus şi am văzut-o pe Tooni aşteptând, gata să audă ce descoperisem. Dar nu puteam citi acele cuvinte cu glas tare. Era ceva în ele prea profund ca să le pot citi doar pentru amuzament.

- Ei, ce e mamă? întrebă Tooni.

Am închis cartea, murmurând că acesta nu mai era joc şi am trecut la alt subiect. Dar cuvintele acelea ardeau în inima mea ca jarul. Iar ele s-au dovedit a fi o pregătire pentru cele mai neobişnuite vise pe care le-am avut vreodată.

3.

Visele

Am luat din nou micuţa Biblie doar a doua zi. Nici Tooni, nici eu, nu am mai vorbit despre ea. Dar, pe tot parcursul lungii după-amieze, cuvintele acelui pasaj clocotiseră în mine.

A doua zi seara, m-am retras devreme în dormitor, unde plănuisem să mă odihnesc şi să meditez. Am luat Biblia cu mine şi m-am cuibărit printre pernele albe şi moi de pe divan. Încă o dată i-am răsfoit paginile şi am citit alt pasaj ciudat:

*Dar Israel, urmărind Legea neprihănirii, n-a atins ţinta neprihănirii. Romani 9:31**

Ah, m-am gândit. Exact cum spune Coranul; evreii au dat greş cu adevărat. Scriitorul acestor pasaje ar fi putut fi musulman, mă gândeam eu, căci continua să vorbească despre faptul că poporul Israel nu cunoştea neprihănirea lui Dumnezeu.

Dar următoarul pasaj mă făcu să-mi ţin respiraţia.

Căci Cristos este sfârşitul luptei pentru neprihănirea prin Lege, pentru oricine crede în El. Romani 10:4

Am lăsat cartea jos pentru o clipă. Cristos? *El* era sfârşitul luptei? Am citit mai departe.

Căci taina este foarte aproape de tine: chiar în inima ta, chiar în gura ta... Dacă măturiseşti deschis cu gura ta că Isus Cristos este Domnul, şi dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morţi, vei fi mântuit. Romani 10:8-9

Am pus din nou cartea jos, clătinând din cap. Aceasta contrazicea Coranul în mod direct. Musulmanii ştiau că profetul Isus era doar un om şi că El nu murise pe cruce, ci fusese răpit

la cer de Dumnezeu, iar în locul Lui pe cruce fusese pus altcineva, care-I semăna. Acest Isus, care acum se afla într-unul din cerurile inferioare, se va întoarce într-o zi pe pământ ca să domnească timp de patruzeci de ani, să se căsătorească, să aibă copii şi apoi să moară. De fapt, auzisem că există un loc de înmormântare păstrat special pentru rămăşiţele acestui om, la Medina, oraşul unde este îngropat şi Mohamed. În ziua Învierii, Isus va învia şi va sta la un loc cu ceilalţi oameni pentru a fi judecat înaintea Dumnezeului Celui Atotputernic. Iar Biblia spunea că Cristos înviase din morţi. Era ori o blasfemie, ori...

Simţeam că mă ia ameţeala. Ştiam că oricine va chema numele lui Allah va fi mântuit.* Dar să crezi că Isus Cristos *este* Allah? Chiar şi Mohamed, ultimul şi cel mai mare dintre trimişii lui Dumnezeu, *Pecetea Profeţilor*, era doar un muritor.

M-am lăsat pe spate în pat, acoperindu-mi ochii cu mâna. Dacă Biblia şi Coranul reprezintă acelaşi Dumnezeu, cum se face că există atâta confuzie şi atâtea contradicţii? Cum poate fi acelaşi Dumnezeu, dacă Dumnezeul Coranului este Unul al răzbunării şi al pedepsirii, iar Dumnezeul Bibliei creştine este Unul al îndurării şi al iertării? Nu ştiu când am adormit. În mod obişnuit, nu visez niciodată, dar în acea noapte am visat. Visul era atât de real, întâmplările din el atât de adevărate, încât a doua zi îmi venea greu să cred că nu a fost decât o închipuire. Iată ce am văzut:

Luam cina cu un om despre care ştiam că este Isus. El venise acasă la mine şi stătuse două zile. Şedea la masă în faţa mea şi luam cina împreună, în pace şi bucurie.

Deodată, visul s-a schimbat. Acum mă aflam pe un vârf de munte cu un alt om. Acesta era îmbrăcat cu o cămaşă lungă şi era încălţat cu sandale. Cum se făcea oare că în mod misterios, cunoşteam numele lui? Ioan Botezătorul. Ce nume ciudat! Povesteam acestui Ioan Botezătorul despre timpul pe care-l

petrecusem de curând cu Isus. „Domnul a venit şi a fost oaspetele meu timp de două zile, ziceam eu. Dar acum a plecat. Unde este? Trebuie să-L găsesc. Ioan Botezătorule, poţi să mă conduci la El?"

Acesta a fost visul. M-am trezit strigând tare numele acela:

- Ioan Botezătorul! Ioan Botezătorul!

Nur-jan şi Raisham intrară în grabă în camera mea. Păreau jenate de strigătele mele şi se apucară, agitate, să-mi pregătească toaleta. În timp ce lucrau, am încercat să le povestesc visul.

- Ce frumos, chicoti Nur-jan, aducând tava cu parfumuri.

- Da, a fost un vis binecuvântat, murmură Raisham, periindu-mi părul.

M-am mirat că Raisham, creştină fiind, nu este mai bucuroasă de visul meu. Am deschis gura s-o întreb despre Ioan Botezătorul, dar m-am oprit; Raisham, era totuşi, o femeie simplă de la ţară. Dar *cine era* acest Ioan Botezătorul? Cât citisem în Biblie până acum, nu-i întâlnisem numele.

În următoarele trei zile am continuat să citesc atât Biblia cât şi Coranul, trecând de la una la cealaltă. Luam în mână Coranul dintr-un simţ al datoriei, însă mă aplecam cu nerăbdare asupra cărţii creştine, cufundându-mă în ea ici şi colo pentru a arunca o privire în această lume nouă, năucitoare, pe care o descoperisem. De fiecare dată când deschideam Biblia mă cuprindea un simţământ de vinovăţie. Probabil că aceasta mi se trăgea de la educaţia foarte strictă de care avusesem parte. Chiar şi după ce trecusem de vârsta copilăriei, tata trebuia să-şi dea aprobarea pentru orice carte pe care o citeam. Odată, fratele meu şi cu mine am strecurat în camera noastră o carte fără ştirea lui. Deşi era una absolut nevinovată, în timp ce o citeam, eram foarte speriaţi. Acum, când deschideam Biblia, mă surprindeam reacţionând în acelaşi mod.

O anume povestire îmi atrase atenţia. Se relata cum fruntaşii

iudeilor au adus la profetul Isus o femeie prinsă în adulter. M-am cutremurat, căci ştiam ce soartă o aştepta pe această femeie. Codul moral al Orientului antic nu diferea prea mult de cel al nostru, din Pakistan. Bărbaţii comunităţii sunt obligaţi, prin tradiţie să o pedepsească pe femeia adulteră. În timp ce citeam cum femeia din Biblie stătea în picioare înaintea acuzatorilor ei, ştiam că în primele rânduri erau chiar fraţii, unchii şi vecinii ei, gata să arunce cu pietre în ea.

Profetul a zis: *„Cine dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra în ea"* (Ioan 8:7).

Simţeam că ameţesc văzându-i cu ochii minţii cum se furişează şi pleacă. În loc să-i supraveghieze moartea dictată de lege, Isus i-a forţat pe acuzatorii ei să-şi recunoască propria vină. Cartea îmi căzu în poală, iar eu stăteam cufundată în gânduri. Era ceva atât de logic, atât de corect în provocarea făcută de acest profet. Omul spunea adevărul.

Trei zile după aceea, am avut al doilea vis ciudat:

Eram în dormitor când o slujnică mă anunţă că un negustor de parfumuri aşteaptă să mă vadă. M-am ridicat de pe divan încântată, căci în momentul respectiv era o lipsă de parfumuri de import în Pakistan. Îmi era foarte teamă să nu rămân fără articolul meu de lux preferat. Aşa se face că în vis, i-am spus bucuroasă slujnicei să-l conducă în casă pe negustorul de parfumuri.

Acesta era îmbrăcat în felul negustorilor de parfumuri de pe timpul mamei mele, când aceşti comercianţi mergeau din casă în casă vânzându-şi mărfurile. Purta o redingotă neagră şi îşi ducea parfumurile într-o valiză. Deschizând valiza, luă de acolo un vas aurit, îi scoase dopul şi mi-l dădu. M-am uitat la el şi mi-am ţinut răsuflarea; parfumul licărea ca un cristal lichid. Eram pe punctul de a-l atinge cu degetul, când negustorul îşi ridică mâna.

- Nu, zise el. Luă vasul aurit, se duse şi îl puse pe noptiera mea. Acesta se va răspândi în toată lumea, mai spuse.

Când m-am trezit dimineaţa, visul era încă proaspăt în mintea mea. Soarele se revărsa pe fereastră, iar eu încă simţeam acel parfum minunat; mireasma lui încântătoare umplea odaia. M-am ridicat. M-am uitat spre noptieră, aproape aşteptându-mă să văd acolo vasul aurit.

Dar ...în locul unde fusese vasul, era ... Biblia!

Mă trecu un fior. Şedeam pe marginea patului şi cugetam la cele două vise. Ce puteau să însemne? Nu visasem de ani de zile, iar acum visam două vise, atât de clare, la rând. Aveau oare legătură unul cu altul? Aveau vreo legătură cu recentele mele contacte cu realităţile din domeniul supranaturalului?

În acea după-amiază m-am dus să mă plimb, ca de obicei, prin grădină. Simţeam parcă o încântare şi o bucurie neobişnuite, şi o pace dincolo de tot ce cunoscusem până atunci. Mă aflam parcă în apropierea Prezenţei lui Dumnezeu. Ieşind dintr-un crâng, păşii într-un loc inundat de soare şi, deodată, aerul din jurul meu păru însufleţit de o altă mireasmă fermecătoare. Nu era parfum de flori - era prea târzie vremea ca vreo parte a grădinii să fie în floare - dar era totuşi o mireasmă foarte reală.

M-am întors în casă, destul de neliniştită. De unde venise mireasma? Ce se întâmpla cu mine? Cui puteam oare să-i vorbesc despre ceea ce mi se întâmpla? Ar trebui să fie o persoană care cunoaşte Biblia. Deja dădusem la o parte gândul de a-i întreba pe servitorii mei creştini. În primul rând nu se putea pune problema de a cere de la ei vreo informaţie. Probabil ei nici măcar nu citiseră vreodată Biblia şi n-ar fi ştiut despre ce vorbesc. Nu, trebuia să vorbesc cu cineva educat şi care cunoştea această carte.

În timp ce analizam această problemă, îmi veni în minte o idee şocantă. Era ultimul loc în care m-aş fi dus după ajutor.

Dar un nume nu-mi dădea pace, aşa încât în cele din urmă, l-am chemat pe Manzur.

- Vreau să scoţi maşina.

Şi apoi ca un ultim gând, am adăugat:

- Conduc eu.

Manzur făcu ochii mari.

- Dumneavoastră?

- Da, chiar eu, dacă nu te deranjează.

Manzur plecă fără tragere de inimă. Foarte rar scoteam maşina atât de târziu, seara. Eu fusesem ofiţer în divizia de femei a Armatei Regale Indiene în al doilea război mondial, şi condusesem ambulanţe şi automobile de serviciu pe distanţe de mii de kilometri şi pe terenuri de tot felul. Dar războiul fusese altceva, şi chiar şi atunci eram mereu însoţită. Nu era ceva obişnuit ca fiica unui nobil Nawab să-şi conducă singură maşina, mai ales noaptea.

Dar ştiam că nu pot să risc ca Manzur să ştie ce voiam să fac şi să dea naştere astfel la bârfe printre servitori. Eram convinsă că există o singură sursă de unde puteam afla răspuns la întrebările mele: Cine era Ioan Botezătorul? Ce era toată povestea cu parfumul?

Aşadar, cu mari ezitări mă îndreptai în acea seară către casa unor oameni pe care abia îi cunoşteam, reverendul şi doamna David Mitchell, care vizitaseră grădina în vară. Erau misionari creştini şi erau ultimii oameni cu care doream să fiu văzută.

4.

Întâlnirea

Mercedesul negru aştepta pe alee. Manzur stătea în picioare lângă uşa şoferului, pe care o ţinea închisă până în ultimul moment, protejând căldura din maşină împotriva frigului acelei seri de toamnă. Ochii săi negri păreau să-mi pună la îndoială hotărârea, dar nu comentă nimic. Am intrat în maşina caldă, m-am aşezat comod la volan şi am pornit în lumina amurgului, cu Biblia pe scaunul de lângă mine.

În Wah toată lumea ştia unde locuieşte fiecare. Casa familiei Mitchell era lângă intrarea fabricii de ciment din Wah, de la care proveneau o parte din veniturile familiei mele. Fabrica era centrul unei mici comunităţi neobişnuite, situate cam la şapte kilometri în afara oraşului. Casele fuseseră construite ca adăposturi temporare pentru trupele britanice în timpul celui de-al doilea război mondial. Îmi aduceam aminte din cele câteva dăţi când mă aventurasem în acea zonă că imobilele cu înfăţişare ştearsă, uniformă, îşi pierduseră o mare parte din zugrăveală; acoperişurile lor de tablă erau foarte peticite. Un amestec ciudat de teamă şi speranţă mă cuprinse în timp ce conduceam maşina într-acolo. Nu mai intrasem până atunci în casa unor misionari creştini. Speram să aflu identitatea acestei persoane enigmatice, Ioan Botezătorul, şi totuşi mă temeam de o anume - cum să-i spun „influenţă" din partea celor care îmi puteau da un răspuns la întrebare.

Ce-ar fi zis strămoşii mei de această vizită la un misionar creştin? Mă gândeam, de pildă, la străbunicul meu, care-l înso-

ţise pe renumitul general britanic Nicholson prin trecătoarea Khyber într-unul din războaiele din Afganistan. Ce ruşine ar fi adus această vizită asupra familiei mele! Noi îi asociasem totdeauna pe misionari cu săraci şi cu cei renegaţi de societate. Îmi imaginam o conversaţie cu un unchi sau o mătuşă, povestindu-le ciudatele mele vise.

- La urma urmei, îmi ziceam eu, oricine ar fi curios să afle înţelesul unor vise atât de reale.

Apropiindu-mă de zona în care locuia familia Mitchell, în lumina scăzută a înserării timpurii, o găsii exact aşa cum mi-o aminteam, numai că imobilele identice, fără etaj, aveau o înfăţişare şi mai ştearsă. După ce am căutat în sus şi în jos pe aleile înguste, am găsit locuinţa familiei Mitchell, lângă fabrica de ciment, chiar unde bănuisem, o căsuţă văruită aşezată într-un pâlc de duzi. Ca măsură de precauţie, am vrut să parchez la o oarecare distanţă, dar m-am oprit. Îmi era prea puţin teamă de ceea ce gândea familia! Aşa că am parcat exact în faţa casei lor, mi-am luat Biblia şi am pornit iute către casă. Curtea era curată, iar veranda cu geamuri, bine îngrijită. Misionarii aceştia, cel puţin îşi păstrau bine locuinţa.

Deodată, uşa casei se deschise şi un grup de femei din sat ieşiră, sporovăind, una câte una, îmbrăcate în obişnuitul *shalwar gamiz*, un costum larg de bumbac, ca o pijama, cu o dupatta (eşarfă). Am înţepenit. Mă vor recunoaşte. Desigur, aproape toată lumea din Wah mă cunoştea. Acum se va povesti peste tot că Begum Sheikh a venit în vizită la un misionar creştin!

Şi, bineînţeles, de cum m-au zărit femeile în lumina care venea de la uşa deschisă a casei, sporovăiala a încetat brusc. Trecură repede pe lângă mine înspre stradă, ducându-şi mâna la frunte, în salutul tradiţional. Nu-mi mai rămânea nimic de făcut decât să merg mai departe către uşă, unde doamna Mitchell stătea privind lung prin beznă. De aproape arăta exact cum mi-o

aminteam tânără, palidă, aproape fragilă. Numai că acum purta un *shalwar gamiz* ca femeile din sat. Când mă văzu, rămase cu gura căscată.

- Aa...a, Begum Sheikh! exclamă ea. Ce...? Dar.... intraţi, zise ea. Intraţi.

Îmi părea bine să pot intra în casă şi să scap de ochii sătencelor care, eram sigură, erau lipiţi de spatele meu. Am mers în sufragerie, o cameră mică şi simplu mobilată. Doamna Mitchell trase lângă foc, pentru mine, ceva ce părea a fi cel mai confortabil scaun. Ea nu se aşeză, ci rămase în picioare, când încrucişându-şi mâinile, când lăsându-le în jos. Eu aruncai o privire către cercul de scaune din mijlocul încăperii. Doamna Mitchell îmi spuse că tocmai terminase un studiu biblic cu femeile din împrejurimi. Tuşi apoi, de emoţie.

- Ăă, doriţi nişte ceai?

- Nu, mulţumesc. Am venit să vă întreb ceva.

M-am uitat în jur.

- Domnul reverend Mitchell e acasă?

- Nu, e într-o călătorie în Afganistan.

Ce rău îmi părea! Femeia din faţa mea era atât de tânără! Putea ea oare să-mi răspundă la întrebări?

- Doamnă Mitchell, am îndrăznit, cunoaşteţi câte ceva despre Dumnezeu?

Ea se lăsă într-unul dintre scaunele din lemn şi se uită la mine cam ciudat; singurul zgomot din încăpere era ţiuitul focului din cămin. Apoi îmi zise încet:

- Mi-a teamă că nu cunosc prea multe *despre* Dumnezeu, însă Îl cunosc *pe* El.

Ce afirmaţie extraordinară! Cum putea cineva să creadă că Îl cunoaşte pe Dumnezeu? Şi totuşi, încrederea neobişnuită a acestei femei îmi dădu şi mie încredere. Înainte să-mi dau prea bine seama ce se întâmplă, m-am pomenit că-i spun despre

visul meu cu profetul Isus şi cu omul numit Ioan Botezătorul. Ciudat, îmi venea greu să-mi controlez vocea în timp ce îi relatam experienţa. Chiar în timp ce vorbeam, simţeam aceeaşi emoţie pe care o simţisem pe vârful acela de munte. După ce am terminat de povestit visul, m-am aplecat înainte.

- Doamnă Mitchell, despre Isus am auzit, dar cine este *Ioan Botezătorul*?

Doamna Mitchell clipi şi se încruntă. Simţeam că vrea să mă întrebe dacă într-adevăr nu auzisem niciodată de Ioan Botezătorul, dar se lăsă în schimb pe spătarul scaunului.

- Ei bine, Begum Sheikh, Ioan Botezătorul a fost un profet, un premergător al lui Isus Cristos, care predica pocăinţa şi care a fost trimis să pregătească drumul pentru El. El este acela care a arătat spre Isus şi a spus: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii". El este acela care L-a botezat pe Isus.

De ce mi-a săltat inima când am auzit cuvântul „botezat"? Ştiam puţine despre aceşti creştini, dar toţi musulmanii auziseră despre ciudata lor ceremonie a botezului. Mintea îmi zbura de colo până colo, la toţi oamenii care fuseseră ucişi după ce se botezaseră. Iar aceasta se întâmplase şi sub dominaţia britanică, atunci când se zicea că există libertate religioasă. Chiar copil fiind, în mintea mea aceste două lucruri erau de nedespărţit: dacă un musulman se boteza, murea.

- Begum Sheikh?

Mi-am ridicat privirea. Cât timp stătusem aşa în tăcere?

- Doamnă Mitchell, am spus cu un nod în gât, uită că sunt musulmană. Spune-mi doar atât: ce ai vrut să spui când ai afirmat că-L cunoşti pe Dumnezeu?

- Îl cunosc pe Isus, zise doamna Mitchell.

Apoi mi-a spus ce a făcut Isus pentru ea personal, şi pentru lumea întreagă, surpând îngrozitorul zid de despărţire dintre Sine şi omul păcătos când a venit pe pământ, întrupat şi a murit

pentru noi toţi pe cruce.

Tăcerea se lăsă din nou în încăpere. Se auzeau trecând camioanele pe şoseaua din apropiere. Doamna Mitchell nu părea nerăbdătoare să vorbească. În cele din urmă, abia crezându-mi urechilor, am tras aer în piept şi m-am auzit zicând:

-Doamnă Mitchell, în casa noastră se întâmplă de la o vreme lucruri ciudate, lucruri care ţin de lumea spirituală, şi bune, şi rele. Simt că sunt trasă din toate părţile, cu mare putere, şi am nevoie de ajutor. Puteţi să vă rugaţi pentru mine?

Femeia păru uimită de cererea mea, apoi, stăpânindu-se, mă întrebă dacă doream să mă ridic în picioare, să îngenunchez, sau să stau jos în timp ce ne rugăm. Am strâns din umeri, simţindu-mă brusc îngrozită. Toate erau deopotrivă de neconceput. Dar iat-o pe această tânără zveltă, îngenunchind pe podeaua căsuţei ei. Iar eu am urmat-o!

- Oh, Doamne! zise doamna Mitchell, ştiu că nimic din ce pot eu spune nu o va convinge pe Begum Sheikh cine este Isus. Dar Îţi mulţumesc că Tu ridici vălul de pe ochii noştri şi ni-L arăţi pe Isus, în inimile noastre. Oh, Duhule Sfinte, fă acest lucru pentru Begum Sheikh. Amin.

Am stat pe genunchi parcă o veşnicie. Eram bucuroasă de linişte, căci inima mi se încălzise într-un mod neobişnuit.

În cele din urmă doamna Mitchell şi cu mine ne-am ridicat.

- Aceea este o Biblie, Madame Sheikh? întrebă ea, făcând semn cu capul către micul volum cenuşiu pe care-l strângeam la piept cu o mână. I-am arătat cartea.

- Cum vi se pare? Uşor de înţeles?

Doamna Mitchell păşi într-o cameră alăturată şi se întoarse cu o altă carte.

- Iată un Nou Testament în engleza modernă, zise ea. Mi se pare mult mai uşor de înţeles decât altele. Doriţi să îl luaţi?

- Da, am răspuns fără ezitare.

- Începeţi cu Evanghelia după Ioan, mă sfătui doamna Mitchell, deschizând cartea şi punând în ea un semn.

- Acesta este un alt Ioan, dar prezintă foarte clar rolul lui Ioan Botezătorul.

- Mulţumesc, am spus impresionată. Iar acum cred că deja v-am răpit prea mult timp.

Pe când mă pregăteam de plecare, doamna Mitchell spuse:

- Ştiţi, e atât de interesant că un vis v-a adus aici. Dumnezeu vorbeşte adeseori copiilor Săi prin vise şi vedenii.

În timp ce mă ajuta să-mi pun haina, mă întrebam dacă să-i împărtăşesc câte ceva şi despre celălalt vis. Cel despre negustorul de parfumuri. Părea atât de... bizar. Dar, cum mi se mai întâmplase deja de câteva ori în această seară neobişnuită, mă simţeam plină de o îndrăzneală care părea aproape să vină din afara mea.

- Doamnă Mitchell, îmi puteţi spune dacă există vreo legătură între parfum şi persoana lui Isus?

Ea se gândi o clipă, cu mâna pe uşă.

- Nu, zise. Nu-mi vine nici una în minte. Oricum, mă voi ruga cu privire la acest lucru.

Conducând maşina spre casă, am experimentat pentru a doua oară aceeaşi Prezenţă înmiresmată pe care o simţisem în grădină în acea zi!

Când am ajuns acasă în noaptea aceea am citit puţin din partea din Biblie numită Evanghelia după Ioan, unde scriitorul vorbeşte despre Ioan Botezătorul, acest om neobişnuit, cu haină din păr de cămilă, care vorbea din pustie, chemându-i pe oameni să se pregătească pentru venirea Domnului. Iar apoi, în liniştea dormitorului meu, aşezată pe divan, înconjurată de amintiri şi de tradiţii vechi de şapte sute de ani, un gând îmi trecu prin minte, nechemat, nedorit, respins imediat. Dacă Ioan Botezătorul era un semn de la Dumnezeu, un semn îndreptat către

Isus, atunci mă îndrepta acest om şi pe mine spre Isus?

Gândul acesta, bineînţeles, era inadmisibil. M-am scuturat cu un fior şi m-am culcat.

A doua zi dimineaţa, când am auzit chemarea muezinului la rugăciune, am observat uşurată, că vedeam din nou lucrurile foarte clar. Cu ce gânduri ciudate mă jucasem noaptea trecută! Dar acum, când muezinul îmi amintea unde se află adevărul mă simţeam în siguranţă, departe de aceste tulburătoare influenţe creştine.

Chiar atunci intră Raisham, nu cu ceaiul, ci cu un bileţel care, îmi spuse ea, tocmai fusese primit la poartă.

Era de la doamna Mitchell. Scria doar atât: „Citiţi 2 Corinteni 2 versetul 14".

Am întins mâna după Biblie şi am căutat până am găsit capitolul şi versetul. Apoi când am citit mi-am ţinut respiraţia:

Mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu care ne călăuzeşte, oriunde am fi, pe calea plină de biruinţă a lui Cristos, şi face cunoaşterea noastră de El să se răspândească în toată lumea ca o mireasmă plăcută!

Stăteam în pat citind şi recitind pasajul, cu liniştea de acum un minut spulberată. Cunoaşterea lui Isus se răspândeşte ca o mireasmă plăcută! În visul meu, negustorul pusese vasul aurit de parfum pe noptiera mea şi spusese că mireasma „se va răspândi în toată lumea". A doua zi dimineaţa găsisem Biblia în locul în care fusese pus parfumul! Era cât se poate de clar. Nu voiam să mă mai gândesc la acest lucru. Trebuie să sun să aducă ceaiul şi să-mi pun iute viaţa pe făgaşul ei, înainte ca şi alte lucruri să o ia razna.

Deşi doamna Mitchell mă invitase să mai vin, simţeam că e mai bine să nu mă mai duc. Decizia cea mai prudentă şi logică părea a fi aceea de a cerceta Biblia de una singură, deocamdată. Nu voiam să fiu mânată de nici o influenţă din afară. Cu toate

acestea, într-o după amiază, Nur-jan dădu buzna în camera mea cu o privire ciudată în ochi.

- Reverendul şi doamna Mitchell au venit să vă vadă, zise ea pe nerăsuflate.

De ce să vină ei aici? m-am întrebat. Totuşi, revenindu-mi din surpriză, i-am spus servitoarei să-i conducă în camera de zi.

David Mitchell, cu părul de culoarea nisipului, deşirat, cu riduri pe la ochi, radia aceeaşi căldură prietenoasă ca şi soţia lui. Amândoi păreau atât de fericiţi să mă vadă, încât am uitat că fusesem stânjenită de venirea lor acasă la mine.

Doamna Mitchell îmi întinse mâna dar, chiar înainte de a i-o lua, îşi aruncă braţele împrejurul meu. Eram uluită. Nimeni în afara familiei, nici măcar prietenii cei mai apropiaţi, nu mă mai îmbrăţişase vreodată în acest fel. M-am crispat, dar doamna Mitchell nu păru să bage de seamă reacţia mea. Am descoperit - după aceea, trebuie să recunosc - că această manifestare mi-a făcut plăcere. Nu putea fi nimic artificial în salutul ei.

- Sunt foarte încântat să o văd pe doamna cu florile, exclamă David cu un vesel accent american.

Mă uitai la doamna Mitchell, iar ea râse.

- Trebuie să vă explic. Când aţi venit la noi, am vrut să-i dau de ştire lui David de îndată printr-o telegramă, fiindcă vorbisem adeseori de dumneavoastră, de când v-am vizitat grădina primăvara trecută. Dar, pentru protecţia dumneavoastră, nu am vrut să menţionez numele adevărat. În timp ce mă gândeam cum să vă numesc în telegramă, m-am uitat pe fereastră şi am văzut florile care au ieşit din seminţele pe care ni le-a dat grădinarul dumneavoastră. Atunci mi-a venit în minte „Doamna cu florile" şi acesta este numele codificat pe care vi l-am dat.

Am râs.

- Ei bine, de acum încolo, îmi puteţi spune Bilquis.

- Şi eu vă rog să-mi spuneţi Synnove, zise ea.

A fost o vizită ciudată. Cred că oarecum mă aşteptam ca soţii Mitchell să facă presiuni asupra mea pentru a îmbrăţişa religia lor, dar nu s-a petrecut nimic de felul acesta. Am băut câte o ceaşcă de ceai şi am stat de vorbă. I-am întrebat de ce se numeşte Isus „Fiul lui Dumnezeu". Pentru musulmani nu există păcat mai mare decât să pretinzi acest lucru. Coranul spune de multe ori că Dumnezeu nu are copii.

- Şi cum este cu Trinitatea? Dumnezeu este trei?

Ca răspuns David L-a comparat pe Dumnezeu cu Soarele care se manifestă în trei energii creatoare: căldura, lumina, radiaţia, o relaţie între cele trei care alcătuiesc împreună Soarele, dar care, luate separat nu sunt Soare. După aceea au plecat.

Şi iarăşi, timp de câteva zile, am rămas singură cu cele două cărţi, Biblia şi Coranul. Am continuat să le citesc pe amândouă, studiind Coranul din pricina unei loialităţi de o viaţă, adâncindu-mă în Biblie dintr-o ciudată sete interioară.

Câteodată, însă, mă abţineam să iau Biblia de pe masă. Ştiam că Dumnezeu nu putea fi în amândouă cărţile, căci mesajul lor era foarte diferit. Dar când mâna mea şovăia să ia cartea pe care mi-o dăduse doamna Mitchell, simţeam o ciudată descurajare. În ultima săptămână trăisem într-o lume plină de frumuseţe - nu într-o grădină vizibilă, creată de mine din seminţe şi apă, ci într-o grădină lăuntrică, creată de o nouă conştiinţă spirituală. Intrasem la început în această lume a frumuseţii cu ajutorul celor două vise; apoi am devenit conştientă de existenţa acestei lumi încă o dată, în seara când am întâlnit în grădina mea acea Prezenţă slăvită, de nedefinit; am perceput-o pentru a treia oară atunci când îmi urmasem impulsul de a-i vizita pe soţii Mitchell.

Încet, din ce în ce mai clar, am început să-mi dau seama în următoarele câteva zile că exista o cale de a mă întoarce în grădina frumuseţii. Iar citirea acestei cărţi creştine părea, din moti-

ve pe care nu le puteam pătrunde, cheia întoarcerii mele în acea lume.

Apoi, într-o zi, micul Mahmud a venit la mine, ţinându-se de cap şi străduindu-se să nu scâncească.

- Mami, urechea, strigă el cu o voce îndurerată. Mă doare.

M-am aplecat şi l-am examinat cu atenţie. Tenul său închis, îmbujorat de obicei, pălise, şi cu toate că Mahmud nu era copilul care să plângă din orice, pe obrăjorii lui rotunzi şi arămii se vedeau urme de lacrimi.

L-am dus imediat în pat şi i-am cântat încetişor ca să adoarmă. Părul lui negru părea mai aspru în contrast cu perna. După ce a închis ochii, m-am dus la telefon şi am sunat la spitalul Sfânta Familie din Rawalpindi. Într-un minut Tooni era la celălalt capăt al firului. A fost de acord să-l internăm pe Mahmud în spital după amiază, pentru ca să i se facă un control general a doua zi. Eu voi putea sta într-o cameră alăturată, iar servitoarei i se va da o cameră mai mică lângă aceasta.

Era spre seară când am ajuns la spital. Tooni era liberă să petreacă seara cu noi. Peste puţin timp, Mahmud şi mama lui râdeau uitându-se la nişte desene pe care copilul le colorase. Era o carte adusă de ea. Eu stăteam în pat în capul oaselor, citind din Biblie. Îmi adusesem şi Coranul, dar îl citeam deja mai mult dintr-un simţ al datoriei, decât din interes.

Deodată luminile din cameră pâlpâiră, şi apoi se stinseră.

- Iarăşi au luat curentul, am spus eu exasperată. Aţi văzut vreo lumânare pe aici?

Uşa se deschise şi o călugăriţă intră cu o lanternă.

- Sper că nu vă supără întunericul, zise ea veselă. Vă aducem imediat nişte lumânări.

Am recunoscut-o: era Dr. Pia Santiago, o filipineză subţirică cu ochelari - responsabila întregului spital. Făcusem cunoştinţă cu ea şi stătuserăm puţin de vorbă în timpul unei vizite anteri-

oare. Imediat o altă călugăriţă intră cu lumânările şi într-o clipă o lumină caldă inundă încăperea. Mahmud şi Tooni îşi reluară conversaţia, lăsându-mă pe mine să stau de vorbă cu Dr. Santiago. N-am putut să nu observ că se uita lung la Biblia mea.

- Vă deranjează dacă stau puţin cu dumneavoastră? întrebă Dr. Santiago.

- Va fi o plăcere, am zis eu, presupunând că era doar o vizită de curtoazie. Ea îşi trase un scaun lângă patul meu şi cu un foşnet al robei albe, se aşeză:

- Oh, zise ea, scoţându-şi ochelarii şi ştergându-şi fruntea cu batista. Noaptea asta a fost mai încărcată ca oricând.

Am simţit cum mi se încălzeşte inima. Musulmanii au avut întotdeauna respect pentru aceste femei sfinte care renunţă la lume pentru a-L sluji pe Dumnezeul lor; credinţa nu le e, poate, pe direcţia cea bună, dar pe măsură ce conversaţia înainta, îmi dădeam seama că atenţia îi era atrasă de ceva anume. Era Biblia. O vedeam cum se uita la ea cu o curiozitate crescândă. În cele din urmă se aplecă spre mine şi mă întrebă pe un ton confidenţial:

- Doamnă Sheikh, ce faceţi cu Biblia?

- Sunt într-o serioasă căutare a lui Dumnezeu, am răspuns.

I-am povestit pe urmă în lumina scăzândă a lumânărilor, întâi cu multă prudenţă, apoi cu o îndrăzneală tot mai mare, despre visele mele, despre vizita la doamna Mitchell şi despre comparaţia între Biblie şi Coran, pe care o făceam în prezent.

- Orice s-ar întâmpla, am spus eu apăsat, trebuie să-L găsesc pe Dumnezeu, dar credinţa dumneavoastră mă pune în încurcătură, am zis în cele din urmă, dându-mi seama chiar în timp ce vorbeam, că eram pe cale de a pune degetul pe rană. Îl faceţi pe Dumnezeu atât de... nu ştiu... atât de *personal*!

Ochii micuţei călugăriţe se umplură de compasiune şi se plecă spre mine.

- Doamnă Sheikh, zise ea cu emoţie în glas, nu există decât o cale de a afla de ce simţim noi aşa. Iar aceasta este să experimentaţi chiar dumneavoastră, oricât ar părea de ciudat. De ce nu vă rugaţi acestui Dumnezeu pe care-L căutaţi? Cereţi-I să vă arate calea Lui! Vorbiţi cu El ca şi cum ar fi prietenul dumneavoastră.

Am zâmbit. Putea la fel de bine să-mi sugereze să vorbesc cu Taj Mahal-ul. Dar apoi Dr. Santiago spuse ceva ce mă străbătu ca un fior electric. Se apropie şi mai mult şi îmi luă mâna în mâinile ei şi-mi spuse cu lacrimi pe obraz.

- Vorbiţi-I, zise ea foarte încet, ca şi cum El ar fi tatăl dumneavoastră.

M-am tras repede în spate. O linişte de mormânt umplu încăperea. Chiar şi conversaţia dintre Mahmud şi Tooni încetase. Ochelarii călugăriţei sclipeau în lumina lumânărilor, iar eu mă uitam ţintă la ea. Să vorbesc lui Dumnezeu ca şi cum ar fi tatăl meu! Gândul acesta îmi zguduia sufletul în felul ciudat pe care îl are adevărul de a fi în acelaşi timp şi izbitor şi mângâietor.

Apoi, ca la un semn, toţi au început să vorbească deodată. Tooni şi Mahmud se hotărâră să coloreze umbrela de soare violet. Doctoriţa Santiago zâmbi, se ridică, ne ură tuturor sănătate, îşi strânse veşmântul alb pe lângă ea şi ieşi din cameră.

Nu s-a mai spus nimic despre rugăciune, nici despre creştinism. Cu toate acestea, tot restul acelei seri şi a doua zi dimineaţa, am fost ca ameţită. Experienţa aceasta a fost şi mai misterioasă când doctorii au spus că nu au descoperit nimic rău la Mahmud, iar acesta susţinea că urechea nu-l mai doare nici un pic. La început am fost supărată că pierdusem atâta timp şi ne agitasem atât. Apoi mi-a venit gândul că există posibilitatea, doar o posibilitate, ca Dumnezeu să fi profitat de această situaţie într-un mod misterios pentru a mă pune în legătură cu doctoriţa Santiago.

În cursul acelei dimineţi Manzur ne-a adus pe toţi cu maşina înapoi la Wah. Cotind de pe Drumul Principal pe strada noastră, printre copaci se zări acoperişul cenuşiu al casei mele. De obicei, eram nerăbdătoare să ajung acasă, departe de lume. Dar astăzi casa mea arăta cumva altfel, de parcă ceva deosebit urma să se întâmple acolo.

Pe aleea înspre garaj, Manzur claxonă. Servitorii ieşiră din casă în fugă şi înconjurară maşina.

- E bine micuţul? întrebară ei toţi deodată.

- Da, îi liniştii eu, Mahmud e bine.

Dar mintea mea nu era la ceremonialul întoarcerii acasă, ci pe noua ei cale în căutarea lui Dumnezeu. Am urcat în dormitor ca să cuget la toate cele întâmplate. Nici un musulman, eram sigură de asta, nu se gândise vreodată la Allah ca la tatăl său. Din fragedă copilărie ni se spusese că modul cel mai sigur de a cunoaşte ceva despre Allah era să te rogi de cinci ori pe zi, să studiezi şi să meditezi asupra Coranului. Cu toate acestea, cuvintele doctoriţei Santiago îmi veniră din nou în minte. „Vorbeşte-I lui Dumnezeu. Vorbeşte-I ca şi cum El ar fi Tatăl tău."

Singură în camera mea, m-am aşezat pe genunchi şi am încercat să-I spun „Tată". Era însă un efort inutil şi m-am ridicat întristată. Era ridicol. Nu era oare păcat să încerci să-L aduci pe Cel Preaînalt la nivelul nostru? În noaptea aceea am adormit mai încurcată ca oricând.

După câteva ore m-am trezit. Era trecut de miezul nopţii. Era ziua mea, 12 decembrie. Împlineam 47 de ani. M-a încercat o emoţie de moment, o rămăşiţă din copilărie, când zilele de naştere erau serbări adevărate, cu panglici pe peluze, cu jocuri şi vizite ale rudelor, cât era ziua de lungă. Acum nu va mai fi nici o serbare, poate doar câteva telefoane şi atât.

Oh, ce dor îmi era de zilele copilăriei. Mă gândeam la părinţii mei aşa cum îmi plăcea cel mai mult să mi-i aduc aminte.

Mama, atât de iubitoare, atât de frumoasă - ca o regină. Şi tata. Fusesem atât de mândră de el, de poziţiile înalte pe care le deţinea în guvernul indian. Îl aveam încă înaintea ochilor, impecabil îmbrăcat, potrivindu-şi turbanul în oglindă înainte să plece spre birou. Vedeam încă ochii prietenoşi sub sprâncenele stufoase, surâsul blând, trăsăturile fine şi nasul acvilin.

Una din amintirile cele mai dragi era tata lucrând la birou. Deşi făcea parte dintr-o societate în care fiii erau mai apreciaţi decât fiicele, tata îşi preţuia în mod egal copiii. Deseori, când eram mică, voiam să-i pun câte o întrebare şi îl priveam pe furiş de după uşa biroului, neîndrăznind să-l întrerup. În cele din urmă, însă, privirile ni se întâlneau. Lăsând tocul, se lăsa atunci pe spătar şi mă striga:

- Keecha?

Intram încet în birou, cu capul în jos. El zâmbea şi lovea uşurel scaunul de lângă el.

- Vino, draga mea, stai aici.

Apoi, punându-şi braţul în jurul meu, mă trăgea lângă el.

- Ei, micuţa mea Keecha, întreba el cu blândeţe, ce pot face pentru tine.

Aşa era cu tata, întotdeauna. Nu se supăra dacă-l deranjam. Oricând aveam o întrebare sau vreo problemă, nu conta cât de ocupat era, îşi lăsa treburile deoparte pentru a-mi acorda toată atenţia lui.

Era cu mult trecut de miezul nopţii, iar eu stăteam în pat savurând această amintire încântătoare.

- Îţi mulţumesc... I-am şoptit lui Dumnezeu.

Chiar vorbeam *cu El*?

Deodată, mă inundă un şuvoi de speranţă. Să presupunem, doar să presupunem, că Dumnezeu ar fi ca un tată. Dacă tatăl meu pământesc lăsa totul deoparte ca să mă asculte, nu cumva şi Tatăl meu ceresc...?

Cutremurându-mă de emoţie, m-am ridicat din pat, am căzut în genunchi pe covoraş, mi-am îndreptat privirea spre cer şi, cu o înţelegere nouă şi adâncă, I-am spus lui Dumnezeu „Tată". Am îndrăznit să-I spun „Tată".

Nu eram pregătită pentru ceea ce a urmat.

5.

La răscruce

„Oh, Tată, Tatăl meu... Dumnezeule, Tată."

Şoväind, I-am rostit Numele cu glas tare. Încercam să mă adresez Lui în diverse moduri. Şi apoi, ca şi cum ceva din mine ar fi răzbit până la El, m-am trezit crezând că El mă asculta într-adevăr, întocmai cum mă asculta întotdeauna tatăl meu.

- Tată...oh, Doamne Tată, am strigat cu mai multă încredere.

Vocea mea a răsunat cu o putere neobişnuită în dormitorul mare, cum stăteam în genunchi, pe covoraş, lângă pat. Dintr-o dată, însă, încăperea nu a mai fost goală. *El* era de faţă! Îi puteam simţi Prezenţa. Îi simţeam mâna aşezată blând pe creştetul meu. Era ca şi cum puteam să-I văd ochii plini de dragoste şi milă. Era atât de aproape încât, fără să-mi dau seama, mi-am lăsat capul pe genunchii Lui, ca o fetiţă stând la picioarele tatălui ei. Am rămas aşa îngenuncheată multă vreme, respirând uşor, purtată pe aripile iubirii Lui. Am descoperit că stau de vorbă cu El şi-I cer iertare că nu-L cunoscusem până atunci. Şi iarăşi, îndurarea Lui mă învălui cu duioşie ca un veşmânt cald.

În clipa aceea, am recunoscut aceeaşi Prezenţă iubitoare pe care o simţisem în grădina mea în acea după-amiază înmiresmată. Aceeaşi Prezenţă pe care o simţisem adesea când citeam Biblia.

- Sunt nedumerită, Tată... am spus. Trebuie să îmi limpezesc un lucru chiar acum.

Am întins mână pe noptiera pe care ţineam aşezate una lângă alta Biblia şi Coranul. Am luat amândouă cărţile, una într-o

mână, una în cealaltă şi le-am ridicat spre cer.

- Care din ele, Tată? am întrebat. Care este cartea Ta?

Apoi s-a întâmplat ceva extraordinar. Niciodată în viaţa mea nu mi se întâmplase un lucru asemănător. Înăuntrul fiinţei mele am auzit un glas care îmi vorbea atât de clar, de parcă aş fi citit vorbele în profunzimea minţii mele. Erau înviorătoare, pline de bunătate şi în acelaşi timp de autoritate.

- În care carte M-ai întâlnit ca Tată?

I-am răspuns fără ezitare:

- În Biblie.

N-a fost nevoie de mai mult. Acum ştiam fără îndoială care este cartea Lui. M-am uitat la ceas şi am constatat cu uluire că trecuseră trei ore. Şi totuşi nu simţeam nici o oboseală. Voiam să mă rog mai departe, voiam să citesc Biblia, căci acum ştiam că Tatăl îmi va vorbi prin ea. M-am culcat numai când am ştiut că e neapărată nevoie, din pricina sănătăţii. Dar chiar în dimineaţa următoare le-am spus servitoarelor să nu fiu deranjată, mi-am luat din nou Biblia şi m-am întins pe divan. Începând cu Matei, m-am apucat să citesc Noul Testament cuvânt cu cuvânt.

M-am uimit de faptul că Dumnezeu le vorbea alor Săi în vis, chiar de cinci ori în prima parte din Matei. I-a vorbit lui Iosif cu privire la Maria. I-a prevenit pe magi despre Irod şi de încă trei ori i S-a adresat lui Iosif, îndrumându-l cum să-L ocrotească pe pruncul Isus. Parcă nu mă mai săturam citind Biblia. Se părea că tot ce găsesc în ea mă îndeamnă să umblu într-o relaţie mai strânsă cu Dumnezeu.

Şi iată-mă la o mare răscruce de drumuri. Până acum Îl cunoscusem personal pe Dumnezeu-Tatăl. Ştiam în inima mea că trebuie să mă predau în întregime Fiului Său Isus, sau, dacă nu, să-I întorc spatele cu totul.

Şi mai ştiam foarte limpede că toţi cei pe care-i iubeam m-ar fi sfătuit să-I întorc spatele lui Isus. Mintea mi-a fost

năpădită de amintirea unei zile destul de scumpe, de demult, când tata mă luase cu el la moscheea familiei noastre, şi eram doar noi doi. Am păşit în încăperea cu arcade avântate. Luându-mă de mână, tata mi-a spus cu mândrie în glas, şi cu un sentiment de puternică apartenenţă, că douăzeci de generaţii din familia noastră se închinaseră acolo.

- Ce mare cinste ai tu, micuţa mea Keecha, să faci parte din acest străvechi adevăr.

Şi m-am gândit la Tooni. Această tânără avea şi-aşa destule probleme. Şi mai erau şi ceilalţi copii ai mei. Deşi locuiau departe şi ei aveau să sufere dacă „deveneam creştină". Şi apoi mai era unchiul Fateh, care mă urmărise cu atâta mândrie când am împlinit patru ani şi patru zile şi am început să citesc Coranul. Şi mai era şi scumpa mătuşă Amina şi toate celelalte rude, vreo sută de „unchi", „mătuşi" şi „veri". În Orient, familia este *biraderi*, o singură comunitate, şi fiecare membru este răspunzător de celălalt. Puteam face rău familiei în multe feluri, afectând chiar şi şansele de căsătorie ale nepoatelor mele, ele fiind nevoite să trăiască sub ocara hotărârii mele dacă alegeam să mă alătur „măturătorilor".

Dar cel mai mult mă preocupa nepoţelul meu Mahmud. Cu el ce se va întâmpla? Inima mi-a tresărit când m-am gândit la tatăl lui Mahmud. Era un om uşuratic, care putea foarte uşor să încerce să-mi ia copilul dacă deveneam creştină, demonstrând clar prin aceasta că nu sunt demnă de încredere.

În ziua aceea, cum stăteam în odăiţa mea liniştită şi citeam şi meditam, aceste gânduri îmi străpungeau inima. Dintr-o dată, înţelegând durerea pe care le-aş putea-o provoca altora, am fost copleşită şi m-am ridicat, izbucnind în lacrimi. Mi-am aruncat pe umeri un şal şi am ieşit afară, în grădina îngheţată de iarnă ce era refugiul meu, unde mi se părea că pot gândi mai bine.

- Oh, Doamne, am strigat plimbându-mă în sus şi în jos pe

aleea pietruită, să vrei Tu oare să-mi părăsesc familia? Poate un Dumnezeu al iubirii să vrea ca eu să stârnesc suferinţa altora?

Şi în disperarea mea, nu puteam auzi decât cuvintele Lui, cuvinte pe care tocmai le citisem în Matei.

Cine iubeşte pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; şi cine iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine...Matei10:37,38.

Acest Isus nu făcea compromisuri. El nu voia să aibă nici un rival. Cuvintele Lui erau dure şi incomode, cuvinte pe care nu doream să le aud.

Ajunge! Nu mai puteam să îndur apăsarea acestei hotărâri. Sub impulsul momentului am fugit înapoi în casă, l-am chemat pe Manzur şi am anunţat-o pe intendenta casei, care mă privea oarecum nedumerită, că plec la Rawalpindi. Voi lipsi câteva zile. În caz de nevoie, mă putea găsi la fiica mea. Manzur mă duse la Rawalpindi, unde mi-am petrecut câteva zile umblând prin magazine într-o frenezie, cumpărând jucării pentru Mahmud, parfumuri şi sari-uri pentru mine. Cum era de aşteptat, în goana mea risipitoare, m-am pomenit alunecând departe de căldura Prezenţei Lui. La un moment dat, când un vânzător a desfăcut un material înaintea mea, arătându-mi nestematele prinse în broderia bogată a pânzei, am zărit dintr-o dată forma crucii în modelul de pe material. M-am răstit la vânzător şi am fugit din magazin. În dimineaţa următoare m-am întors la Wah, nici hotărâtă să rămân musulmană, nici hotărâtă să devin creştină.

Apoi, într-o seară, în timp ce mă destindeam în faţa focului, m-am trezit că iau din nou Biblia în mână. Mahmud era în pat. În sufragerie era linişte. Vântul din grădină bătea în ferestre, focul trosnea şi şuiera.

Citisem toate Evangheliile la rând şi cartea Faptele Apostolilor, iar în acea noapte am ajuns la ultima carte a Bibliei. Eram fascinată de Apocalipsa, deşi înţelegeam prea puţin din ea.

Citeam de parcă eram condusă de cineva, cu o încredere ciudată. Şi atunci, brusc, am ajuns la o frază care făcu odaia să se învârtă cu mine. Era versetul 20 din capitolul 3 din Apocalipsa:

Iată, Eu stau la uşă şi bat. Dacă aude cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi intra la el, voi cina cu el şi el cu Mine.

Şi să cinez cu el, şi el cu Mine!

Am rămas cu gura căscată, dând drumul cărţii în poală.

Acesta era visul pe care-l avusesem, visul în care Isus cina cu mine! La vremea respectivă, nu avusesem cunoştinţă de o carte numită Apocalipsa. Am închis ochii şi din nou, L-am văzut pe Isus stând cu mine la masă, în faţa mea. Îmi zâmbea, iar eu mă simţeam primită de El. Ce minune şi slavă era acolo! Întocmai cum fusese cu Tatăl. Era slava ce se găsea doar în Prezenţa Lui!

Ştiam acum că visul meu venise de la Dumnezeu. Era clar ce aveam de făcut: puteam să-L primesc sau să-L resping. Puteam să deschid uşa, să-L rog să intre pentru totdeauna, sau puteam s-o închid. Trebuia să fac alegerea deplină *chiar acum*, într-un fel sau altul.

M-am hotărât şi am îngenuncheat.

- Oh, Dumnezeule, nu zăbovi nici o clipă. Te rog, intră în viaţa mea. Fiecare părticică din mine Îţi este deschisă.

Nu era nevoie să mă zbat sau să mă îngrijorez cu privire la ce avea să se întâmple. Spusesem da. Cristos era în viaţa mea acum şi eu ştiam bine acest lucru.

Ce frumuseţe de neîndurat! În câteva zile, Îl întâlnisem pe Dumnezeu Tatăl şi pe Dumnezeu Fiul. M-am ridicat şi am început să mă pregătesc de culcare, cu gândurile învălmăşindu-se în mintea mea. Îndrăzneam eu să mai fac încă un pas? Mi-am adus aminte cum, în cartea Faptele Apostolilor, în Ziua Cincizecimii, Isus îi boteza pe ucenicii Săi cu Duhul Sfânt. Trebuia să urmez şi eu aceeaşi cale?

- Doamne, am zis, punându-mi capul din nou pe pernă, nu am pe nimeni să mă îndrume în afară de Tine. Dacă dorinţa Ta este să primesc acest Botez cu Duhul Sfânt, atunci, desigur, eu vreau ce vrei Tu. Sunt gata.

Ştiind că mă încredinţasem cu totul în mâinile Lui, am fost furată de somn.

Era încă întuneric când am fost trezită într-o stare de aşteptare încordată, în acea dimineaţă de 24 decembrie 1966. M-am uitat la ceasul fosforescent şi limbile indicau ora trei dimineaţa. În cameră era cumplit de frig, dar eu ardeam de nerăbdare.

M-am strecurat jos din pat şi am căzut în genunchi pe covoraşul rece. Uitându-mă în sus, mi se părea că privesc o lumină mare. Lacrimi fierbinţi îmi şiroiau pe faţă în timp ce îmi ridicam mâinile spre El, şi am strigat:

- Oh, Dumnezeule Tată, botează-mă cu Duhul Tău Sfânt!

Mi-am luat Biblia şi am deschis-o acolo unde Domnul zice: *Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt.*

- Doamne, m-am rugat eu, dacă aceste cuvinte ale Tale sunt adevărate, atunci dă-mi acest botez acum.

M-am ghemuit pe podeaua ca de gheaţă:

- Doamne, am suspinat, nu vreau să mă mai ridic de aici până nu îmi dai acest botez.

Dintr-o dată am fost umplută de veneraţie şi uimire. Căci în acea încăpere tăcută, dinaintea revărsatului zorilor, I-am văzut faţa. Ceva mă străbătu, talazuri uriaşe, purificatoare mă inundau, val după val, spălându-mi sufletul.

Apoi, aceste învolburări puternice s-au potolit, oceanul ceresc se linişti. Eram curăţită cu desăvârşire. Plină de bucurie, mi-am înălţat glasul lăudându-L şi mulţumindu-I.

Câteva ore mai târziu, am simţit că Domnul mă ridică în picioare. El dorea să-mi încep acum ziua. M-am uitat prin fili-

granul ferestrelor şi am văzut că aproape se luminase.

- Oh, Doamne, am zis, întinzându-mă la loc în pat. Ar putea fi raiul de care vorbeşti mai bine decât acum? Să Te cunosc înseamnă bucurie, să mă închin Ţie înseamnă fericire, să fiu cu Tine înseamnă pace. Acesta este raiul pe pământ!

Nu cred să fi dormit două ore în zorii acelei dimineţi. Cât ai bate din palme, slujnicele au venit să mă ajute să mă îmbrac. Era prima dimineaţă din câte puteam să-mi aduc aminte, în care nu le-am spus nici un cuvânt răstit. Era în schimb, o atmosferă de linişte şi de pace în camera scăldată de razele soarelui. Raisham chiar fredona un cântec în timp ce-mi peria părul, un lucru pe care nu-l mai făcuse niciodată înainte.

Toată ziua aceea am umblat prin casă, lăudându-L pe Dumnezeu în tăcere, cu greu putând să-mi stăpânesc bucuria lăuntrică. La prânz, Mahmud îşi ridică privirea de la clătite şi zise:

- Mami, eşti aşa de zâmbitoare; ce s-a întâmplat?

Am întins mâna şi i-am ciufulit părul negru şi lucios.

- Dă-i nişte halva, i-am spus bucătăresei.

Halvaua făcută din grâu, unt şi zahăr, era desertul lui preferat. I-am zis lui Mahmud că vom serba Crăciunul la casa soţilor Mitchell.

- Crăciunul? întrebă Mahmud.

- E o sărbătoare, am zis eu. Seamănă puţin cu Ramazanul.

Asta Mahmud putea să înţeleagă. Ramazan era acea lună a anului musulman în care Mohamed primise prima sa revelaţie. Aşadar, pe parcursul acestei luni, în fiecare an, musulmanii postesc din zori şi până la apusul soarelui în fiecare zi, până ce, în sfârşit, tobele bubuie în moschee şi ei se ghiftuiesc cu delicatese, fructe dulci şi acrişoare, frunze de granac pané, vinete gustos gătite şi kebab-uri suculente.

Crăciunul mi se părea o sărbătoare ce semăna un pic cu Ramazanul. Şi am avut dreptate. Când David Mitchell ne în-

tâmpină la uşă, mirosul delicios de bucate alese plutea în jurul lui şi din cameră se auzeau râsete.

- Intraţi! Intraţi! exclamă el, poftindu-ne în sufrageria plină de bucurie, de sărbătoare. Hohotele de râs ale celor doi copii ai lui Mitchell, un pic mai mari decât Mahmud, răsunau dintr-o altă cameră. Mahmud li se alătură fericit la joacă.

Nu mi-am mai putut stăpâni bucuria.

- David! am strigat spunându-i pe numele mic fără să mă gândesc. Sunt creştină acum! Am fost botezată cu Duhul Sfânt!

Câteva clipe, el se uită lung la mine.

- Cine ţi-a spus de botezul cu Duhul Sfânt? întrebă el, cu uluirea citindu-se în ochii lui cenuşii.

Începu să râdă fericit şi să-L laude pe Dumnezeu.

Auzindu-l cum strigă „Aleluia!", Synnove veni fuga din bucătărie, iar David întrebă din nou:

- Cine ţi-a spus?

- Isus mi-a spus, am râs eu. Am citit în cartea Faptele Apostolilor din Biblie. I-am cerut lui Dumnezeu şi L-am primit.

Şi David şi Synnove mă priveau nedumeriţi, dar apoi se repeziră spre mine. Synnove mă cuprinse în braţe şi izbucni în lacrimi. David i se alătură. Apoi toţi trei stăteam acolo, îmbrăţişaţi, lăudându-L pe Dumnezeu pentru ceea ce făcuse.

În noaptea aceea am început un jurnal în care am scris toate lucrurile minunate pe care le făcuse Domnul pentru mine. Dacă ar fi fost să mor - şi n-aveam nici o idee ce putea să mi se întâmple odată ce se răspândea vestea că devenisem creştină - cel puţin doream să rămână această consemnare a experienţei mele. Aşezată la biroul meu, aşternând pe hârtie experienţele mele, nu-mi dădeam seama că El făcea pregătiri pentru începerea educaţiei mele.

6.

Am învăţat să-i aflu Prezenţa

În zilele următoare am avut câteva surprize.

În primul rând, am descoperit că trăiesc experienţa unor vise sau vedenii, dar total diferite de cele două vise care au declanşat toată această aventură de necrezut. De fapt, prima experienţă pe care am avut-o, m-a lăsat într-o stare de şoc. Într-o după amiază mă odihneam în pat, gândindu-mă la Domnul meu, când dintr-o dată am simţit că parcă pluteam pe fereastră afară. Eram sigură că nu dorm şi m-am pomenit trecând chiar prin filigranul ferestrei, zărind o clipă pământul sub mine. M-am speriat atât de tare încât am strigat îngrozită şi deodată m-am pomenit din nou în pat. Am zăcut acolo, uşor ameţită, respirând sacadat, simţind nişte furnicături în picioare de parcă mi-ar fi fost amorţite şi acum sângele s-ar fi pus iar în circulaţie.

- Ce-a fost asta Doamne? am întrebat eu, înţelegând apoi că El îmi dăduse o trăire deosebită. Îmi pare aşa de rău, Doamne, m-am scuzat eu. Dar Ţi-ai ales o laşă.

Târziu, în timpul acelei nopţi, mi s-a întâmplat din nou acelaşi lucru. Numai că de data aceasta I-am vorbit lui Dumnezeu în timpul acestei trăiri, mărturisindu-I că nu mi-e frică. Când am trecut înapoi prin fereastră, nu mă puteam gândi decât că „plutisem" în chip spiritual.

- Dar care Ţi-e scopul, Domnul meu? am întrebat-o.

Luând Biblia, am cercetat Cuvântul Lui, căutând ceva asemănător, căci începusem să mă tem ca nu cumva să nu fie de la Domnul.

Am scos un oftat de uşurare când am citit în Faptele Apostolilor (8:39) cum Duhul Domnului l-a răpit dintr-o dată pe Filip, ducându-l la Anatot, o cetate îndepărtată, după ce acesta îl botezase pe famenul etiopean.

Apoi am primit încă o confirmare, când am citit ce-a de-a doua scrisoare a lui Pavel către creştinii din Corint. În capitolul 12, vorbind despre vedenii şi descoperiri de la Domnul, el a scris că a fost răpit în al treilea cer. El simţea că numai Dumnezeu ştia dacă a fost sau nu în realitate o experienţă fizică şi la fel simţeam şi eu în legătură cu experienţa mea. După cum a adăugat Pavel, „omul acesta... a auzit cuvinte care nu pot fi traduse în vorbire omenească".

Şi eu am auzit cuvinte pe care nu le pot traduce, dar imaginile n-am să le pot uita niciodată. În timpul unei asemenea descoperiri am văzut un turn avântându-se semeţ spre cer; îndată, înaintea mea apărură sute de biserici, vechi şi noi în diverse stiluri arhitectonice, şi apoi o frumoasă biserică de aur. Iarăşi, scena s-a schimbat şi am văzut centrul unor oraşe trecând prin faţa ochilor mei, centre moderne şi pieţele de modă veche ale unor sate. Se vedeau toate clar; puteam distinge zgârâie-nori, turnuri cu ceas şi clădiri ciudat ornamentate.

Apoi inima îmi tresări când am văzut un om călare pe un cal roşu, purtând o sabie în mâna dreaptă; mergea în galop pe tot pământul în straturi groase de nori. Câteodată se sălta în şa până ce capul îi ajungea la nori, iar alteori copitele scânteietoare ale armăsarului său scormoneau pământul.

Nu mă puteam obişnui cu gândul că aceste vedenii trebuie să-mi fi fost date cu un scop anume, încă necunoscut. Am mai descoperit, în timp ce citeam Scripturile, că era o experienţă total diferită de ceea ce trăisem până atunci, cercetând Biblia. S-a petrecut ceva în mine în timp ce o parcurgeam; în loc să citesc Biblia, am descoperit că o trăiesc. Era ca şi cum, prin pagi-

nile ei, păşeam în acea lume veche a Palestinei, când Isus Cristos, umbla pe drumurile pietroase ale Galileii. Îl vedeam propovăduind şi dând învăţătură, trăind în situaţiile de zi cu zi ceea ce predica şi arătând puterea Duhului Sfânt, şi în sfârşit mergând la cruce şi trecând biruitor prin experienţa morţii.

Am mai constatat spre surprinderea mea, că efectele studierii Bibliei, începeau să fie resimţite şi de alţii. Am devenit conştientă de lucrul acesta într-o dimineaţă, când servitoarele mele îmi pregăteau toaleta. Nur-jan aranja pe o tavă pieptenii şi periile de argint, şi din greşeală le-a răsturnat pe toate jos, cu mare zgomot. Ea înţepeni, făcând ochii mari. Ştiam că se aşteaptă la izbucnirea mea obişnuită. Şi într-adevăr eram pe punctul de a o certa, dar m-am stăpânit. În schimb, m-am trezit că-i spun:

- Nu-ţi face probleme Nur-jan, nu s-au stricat.

Apoi o îndrăzneală ciudată a început să se contureze în viaţa mea. Până atunci, îmi fusese teamă să las pe cineva să întrezărească interesul pe care îl aveam pentru Cristos.

În primul rând, mă îngrozea gândul că oamenii ar putea să facă glume pe seama lui „Begum măturătoarea". Dar, înainte de toate, mă temeam că familia mă va renega, iar tatăl lui Mahmud ar putea chiar să încerce să mi-l ia. Eram înspăimântată chiar ca nu cumva vreun fanatic să ia în serios porunca: *Cine se leapădă de credinţa lui, trebuie să moară.*

Drept urmare, nu eram prea nerăbdătoare să fiu văzută la familia Mitchell. Grupul de femei care ieşiseră din casa lui David şi a lui Synnove în acea seară, era încă o pricină de îngrijorare pentru mine. Chiar servitorii mei ştiau că mi se întâmplă ceva deosebit. Când mă gândeam la toate acestea, trăiam într-o stare de permanentă nelinişte, fără să ştiu când avea să înceapă prigonirea împotriva mea.

Dar în urma celor trei întâlniri cu Dumnezeu, m-am surprins într-o zi acceptând în chip uimitor următorul lucru: în ceea ce

mă privea, hotărârea mea de a deveni creştină era acum de notorietate publică. După cum spune Biblia: „Îl mărturiseam pe Isus cu gura mea".

- Ei bine, mi-am zis într-o zi stând la fereastra dormitorului meu, să iasă ce-o ieşi.

Nu mă aşteptam la reacţii atât de curând. La puţin timp după Crăciun, servitoarea de la parter a venit la mine cu sprâncenele ridicate:

- Doamna Mitchell a venit să vă vadă, Begum, zise ea.

- Ah, da? am zis eu, încercând să par indiferentă. Pofteşte-o în casă.

Inima îmi bătea cu putere în timp ce mă îndreptam spre uşă să-mi întâmpin musafira.

- Sunt onorată de vizita ta, am spus eu, asigurându-mă că servitoarea, care încă mai zăbovea prin preajmă, mă aude.

Synnove venise să mă invite la masă.

- Vor mai fi şi alţii, oameni care sunt sigură că ţi-ar place să-i întâlneşti, a zis ea.

Şi alţii? Am simţit cum se ridică în mine vechiul zid de despărţire. Synnove a surprins privirea şovăitoare din ochii mei, căci încercă să mă liniştească.

- Cei mai mulţi dintre ei sunt creştini, spuse ea. Unii sunt englezi, unii sunt americani. Vrei să vii? Ochii ei mă implorau plini de speranţă.

Şi bineînţeles - arătând mai mult entuziasm decât simţeam - am spus că aş fi încântată să vin.

Mă întrebam de ce atâţia creştini sunt adeseori timizi! Mai întâlnisem şi înainte creştini, de obicei la recepţii de protocol la care fusesem gazdă în calitate de soţie de ministru. Recepţiile erau petreceri oficiale, la care servitorii erau îmbrăcaţi în uniforme, cu feţe de masă din dantele belgiană şi aranjamente de flori proaspete; mese lungi, plictisitoare, cu nenumărate feluri

de mâncare servite pe rând, fiecare în vesela lui din cel mai fin porţelan. Printre oaspeţi erau mulţi creştini, de diverse naţionalităţi, dar nici unul nu a adus vreodată în discuţie credinţa sa, nici măcar când lucrul acesta ar fi decurs firesc din conversaţie. Cei pe care îi voi întâlni la familia Mitchell, presimţeam, nu vor mai fi atât de rezervaţi.

A doua zi, am condus singură pe drumul deja familiar, spre casa familiei Mitchell. David şi Synnove m-au întâmpinat cu căldură şi m-au prezentat prietenilor lor. Mă întreb cum m-aş fi simţit dacă aş fi ştiut la vremea aceea ce rol însemnat aveau să joace în viaţa mea unii dintre acei oameni. Prima pereche erau Ken şi Marie Old. Ken era un englez ai cărui ochi albaştri, licăreau plini de umor în spatele unor ochelari cu lentile groase. Era inginer civil şi degaja un aer dezinvolt cu aceeaşi uşurinţă, cu care îşi purta hainele şifonate. Soţia lui, Marie, era americană, soră medicală cu un aer practic, cu un zâmbet frumos. Şi ceilalţi erau oameni calzi şi prietenoşi. Şi apoi spre groaza mea, m-am trezit în centrul atenţiei. Toţi erau dornici să audă despre experienţele mele. Ceea ce crezusem că va fi o cină liniştită s-a dovedit a fi o întâlnire plină de întrebări şi răspunsuri. Era tăcere în sufragerie - chiar şi cei câţiva copii stăteau cuminţi - în timp ce povesteam despre visele mele şi întâlnirile mele separate cu cele trei Persoane ale dumnezeirii. La sfârşitul cinei, David îşi lăudă nevasta pentru bucate, dar spuse că hrana spirituală oferită de povestirea mea fusese parcă şi mai îndestulătoare.

- Sunt de acord, zise Ken Old. Te-am mai văzut şi înainte. Ştii, am locuit mai demult în Wah. Obişnuiam să trec pe lângă grădina ta dimineaţa devreme şi să-ţi admir florile. Uneori erai şi tu în grădină, însă trebuie să mărturisesc că nu pari să fii aceeaşi persoană.

Ştiam ce voia să spună. Bilquis Sheikh cea de acum câteva

luni fusese o persoană de pe al cărei chip lipsea zâmbetul.

- Eşti ca un copil, a continuat Ken, căruia i s-a făcut pe neaşteptate un dar. Citesc o mirare de necrezut în faţa acestui dar, pe care îl preţuieşti mai mult decât oricare lucru pe care l-ai avut vreodată.

Simţeam că începe să-mi placă omul acesta.

Am purtat discuţii plăcute şi cu ceilalţi şi mi-am dat seama că era aşa cum mă aşteptasem. Creştinii aceştia erau foarte deosebiţi de cei pe care îi întâlnisem la petreceri. Înainte ca seara să ia sfârşit, fiecare a apucat să spună câte ceva despre modul în care lucra Dumnezeu în viaţa sa. David avea dreptate. Masa era excelentă, dar hrana adevărată era oferită de Prezenţa care se afla în acea căsuţă. Nu mai avusesem parte de ceva asemănător şi am descoperit că doream să capăt această hrană în mod regulat.

Iată de ce, când eram pe punctul să plec, observaţia făcută de Ken mă izbi cu atâta putere. Ken şi Marie au venit şi m-au luat de mână.

- De acum vei avea nevoie de o părtăşie creştină constantă, Bilquis, zise Ken. Nu vrei să vii la noi acasă în fiecare duminică seara?

- Ai putea veni? întrebă Marie cu speranţă în glas.

Şi astfel am început să mă întâlnesc cu alţi creştini în mod regulat. În serile de duminică ne întâlneam în casa familiei Old, o căsuţă de cărămidă în sufrageria căreia abia intrau înghesuiţi, douăprezece persoane. Doar doi erau pakistanezi. Ceilalţi erau englezi şi americani. Am întâlnit şi oameni noi, doctorul Christie şi soţia. Acest american subţire, cu o înfăţişare energică, era oculist, iar soţia lui era asistentă medicală. Amândoi lucrau la spitalul misiunii din localitate. La adunări cântam, citeam Biblia şi ne rugam pentru nevoile fiecăruia dintre noi. Strângerile laolaltă au devenit curând pentru mine momentul cel mai aştep-

tat al săptămânii. Apoi, într-o duminică, nu m-am simţit prea dispusă să mă duc. I-am sunat deci pe soţii Old şi le-am prezentat o scuză oarecare. Părea un lucru mărunt, dar aproape imediat am început să nu mă simt în largul meu. Ce să fie? Umblam prin casă agitată, verificând lucrul servitorilor. Toate erau în regulă şi totuşi îmi păreau nelalocul lor. M-am dus apoi în camera mea şi am îngenuncheat ca să mă rog. După un timp, Mahmud se furişă în cameră, aşa de tiptil încât nici nu am ştiut că e acolo până ce n-am simţit mânuţa lui moale în mâna mea.

- Mami, eşti bine? întrebă el. Arăţi ciudat.

Am zâmbit şi l-am liniştit spunându-i că da, sunt bine.

- Păi, te tot plimbi şi *te uiţi*, de parcă ai pierdut ceva.

Şi cu aceasta dispăru, ţopăind pe uşă afară şi pe hol. Păream să fi pierdut ceva?! Mahmud avea dreptate. Şi am ştiut imediat ce pierdusem. Pierdusem simţământul slavei lui Dumnezeu. Dispăruse! De ce? Să fie vreo legătură cu faptul că nu m-am dus la adunare în seara aceea? Cu faptul că renunţasem la părtăşie când aveam nevoie de ea?

Simţind că nu mai pot pierde nici o clipă, i-am telefonat lui Ken şi i-am spus că până la urmă vin la adunare.

Ce schimbare! Am simţit îndată, cu adevărat, cum revine căldura în sufletul meu. M-am dus la adunare, aşa cum am promis. Nu s-a întâmplat nimic acolo şi totuşi ştiam că umblu din nou în slava Lui. Ken, se pare, avusese dreptate. *Aveam nevoie* de părtăşie. Îmi învăţasem lecţia. M-am hotărât din clipa aceea să merg cu regularitate şi să nu lipsesc decât dacă Isus Însuşi mi-ar spune să nu mă duc.

Pe măsură ce mă apropiam puţin mai mult de Dumnezeu, un pas aici, unul dincolo, mi-am dat seama că tânjeam tot mai mult după Cuvântul Lui. În fiecare zi, cum deschideam ochii, începeam să-l citesc cu sentimentul mereu prezent al *actualităţii* sale. Biblia a devenit o carte vie pentru mine, iluminându-mi

ziua, revărsându-şi razele înaintea fiecărui pas pe care-l făceam. Era, de fapt, mireasma mea încântătoare. Dar şi aici, am dat peste ceva ciudat. Într-o zi trebuia să-l duc pe Mahmud să petreacă ziua cu mama lui. Mă dusesem târziu la culcare în noaptea precedentă şi nu prea mă simţeam în stare să mă trezesc în zori ca să studiez Biblia timp de o oră, aşa că i-am spus lui Raisham să mă trezească la ceai exact înainte să trebuiască să plecăm.

N-am dormit deloc bine în noaptea aceea. M-am foit, m-am zvârcolit şi am avut coşmaruri. Când a intrat Raisham cu ceaiul, eram epuizată. Şi am observat că nimic nu a mers bine în ziua aceea.

Ce ciudat! Ce voia Domnul să-mi spună? Că El dorea să citesc Biblia în fiecare zi? Aceasta era a doua oară când păream să ies din slava Prezenţei Domnului.

Totuşi, experienţa aceasta mi-a lăsat o stranie senzaţie de entuziasm. Căci aveam impresia că aveam în mână un adevăr important când mă aflam în Prezenţa Lui şi trăiam acel sentiment profund de bucurie şi pace şi erau momente când pierdeam sentimentul acelei Prezenţe. Care era cheia misterului? Ce puteam face să rămân aproape de El?

M-am dus înapoi la vremurile în care El îmi păruse neobişnuit de aproape... înapoi, la cele două vise pe care le-am avut şi la după amiaza aceea minunată din grădina îngheţată de iarnă. Mi-am amintit când m-am dus prima dată la familia Mitchell şi de zilele care au urmat, când citeam Biblia cu regularitate şi mergeam la adunările de duminică ale familiei Old. Negreşit, acestea erau momentele când ştiam că Domnul fusese cu mine.

Şi m-am gândit la vremurile total diferite, când am ştiut că pierdusem sentimentul apropierii Lui. Cum numea Biblia lucrul acesta? *Şi nu întristaţi pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu* (Efeseni 4:30). Asta se întâmpla când îi certam pe servitori? Sau când

nu ajungeam să-mi hrănesc duhul citind în mod regulat Biblia? Sau când pur şi simplu nu m-am dus la familia Old?

O parte a secretului păstrării Prezenţei Lui era ascultarea. Când ascultam, mi se îngăduia să rămân în prezenţa Lui. Am scos Biblia şi am căutat în Ioan până când am găsit versetul în care Isus zice (14:23):

Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi Cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la El şi vom locui împreună cu el.

Acesta era felul în care Biblia exprima ceea ce încercam eu să spun. A rămâne în slavă. *Iată* ce încercam eu să fac!

Iar secretul era ascultarea.

- Oh, Tată, m-am rugat eu, vreau să Îţi slujesc întocmai cum scrie în Biblie. *Vreau* să Te ascult. Am crezut întotdeauna că renunţarea la propria-mi voinţă este un sacrificiu. Dar nu este, fiindcă mă ţine lângă Tine. Cum ar putea Prezenţa Ta să fie un sacrificiu!

Niciodată nu m-am obişnuit cu acele momente în care El părea să Se adreseze direct minţii mele, cum sunt încredinţată că a făcut în ceasul acela. Cine altcineva în afară de Domnul mi-ar fi cerut să-l iert pe soţul meu, chiar pe el! *Iubeşte-l pe soţul tău Bilquis, şi iartă-l*!

O clipă am rămas înmărmurită. Una era să simt dragostea Lui pentru alţi oameni, în general, şi cu totul altceva era să-l iubesc pe omul care mă rănise atât de tare!

- Tată, aşa ceva nu pot să fac. Nu vreau să-l binecuvântez pe Khalid sau să-l iert.

Îmi amintesc cum o dată Îi cerusem Domnului, copilăreşte, să nu-l mântuiască niciodată pe soţul meu, pentru că atunci ar fi simţit şi el aceeaşi bucurie pe care o aveam eu. Şi acum Dumnezeu îmi cerea să-l iubesc pe omul acesta? Simţeam cum mă cuprinde mânia când mă gândeam la Khalid şi l-am alungat repede din minte.

- Aş putea doar să-l uit, Doamne. Asta n-ar fi de ajuns. Nu pot să-l iert pe soţul meu, Doamne. Nu am puterea să o fac.

Jugul Meu este bun şi sarcina Mea este uşoară (Matei11:30).

- Doamne nu-l pot ierta! am strigat eu.

Apoi am înşirat toate lucrurile îngrozitoare pe care mi le făcuse. Făcând lucrul acesta, alte răni au ieşit la suprafaţă, răni pe care le izgonisem într-un ungher al minţii mele, prea umilitoare ca să mă gândesc la ele. Ura ţâşni înlăuntrul meu, şi acum mă simţeam complet despărţită de Dumnezeu. Înspăimântată, am strigat ca un copil rătăcit. Şi îndată, în chip miraculos, El a fost cu mine, acolo, în cameră. Aruncându-mă la picioarele Lui, mi-am mărturisit ura şi neputinţa mea de a ierta. *Jugul Meu este bun şi sarcina Mea este uşoară.*

Încet, cu hotărâre, mi-am azvârlit povara îngrozitoare asupra Lui. Am lepădat amărăciunea, rănile şi mânia lăsându-le în mâinile Lui. Dintr-odată, am simţit cum răsare în mine o lumină, precum strălucirea zorilor. Respirând uşurată, m-am dus fuga la dulăpior şi am scos din sertar fotografia cu ramă aurită, şi am privit în jos la chipul lui Khalid. M-am rugat:

- Oh, Tată, ia de la mine resentimentul şi umple-mă de dragostea Ta pentru Khalid, în Numele Domnului şi Mântuitorului meu, Isus Cristos.

Am stat acolo vreme îndelungată, uitându-mă la fotografie. Treptat, sentimentul negativ din mine a început să slăbească. În locul lui, veni o iubire neaşteptată, un sentiment de afecţiune pentru bărbatul din fotografie. Nu-mi venea să cred. Cu adevărat, doream binele soţului meu.

- Oh, binecuvântează-l Doamne, dă-i bucurie, să fie fericit în viaţa lui cea nouă.

În clipa în care am dorit lucrul acesta, un nor întunecos s-a ridicat de la mine. Mi s-a luat o greutate de pe suflet. Mă simţeam liniştită şi destinsă.

Din nou am descoperit că trăiesc în slava Lui.

Şi din nou am descoperit că nu doresc să plec vreodată de lângă El. Ca să-mi aduc aminte de această dorinţă, am coborât la parter, şi am căutat nişte vopsea de henna. Am desenat cu ea o cruce pe dosul fiecărei palme ca să-mi aduc mereu aminte. Niciodată, atâta cât ţinea de mine, nu doream să mai ies din Prezenţa Lui în chip voit.

Avea să-mi ia ceva timp, eram sigură, să învăţ arta de a trăi în lumina Prezenţei Sale, dar era o perioadă de instruire pe care o salutam cu o nerăbdare negrăită.

Apoi, într-o noapte, am trăit o experienţă cumplită. Nu ştiam că voi primi mesaje şi dintr-o altă tabără.

7.

Botezul cu foc şi apă

Dormeam adânc în acea noapte din ianurie 1967 când m-am trezit brusc din cauză că patul meu se scutura violent.

Un cutremur? O spaimă de nedescris mi-a înşfăcat inima. Şi apoi am simţit o îngrozitoare prezenţă malefică în camera mea; cu siguranţă era o prezenţă diavolească. Brusc, am fost aruncată din pat; nu ştiu dacă eram în trupul fizic sau în cel spiritual. Dar eram împinsă şi aruncată în toate părţile ca un pai luat de vânt. Chipul lui Mahmud mi-a trecut fulgerător pe dinaintea ochilor şi inima mea a strigat cerând protecţia Lui.

- Trebuie să fie moartea care a venit să mă ia, m-am gândit cu sufletul tremurând.

Îngrozitoarea prezenţă mă copleşea ca un nor negru şi înfuriat şi, instinctiv, L-am strigat pe Acela care însemna totul pentru mine.

- Oh, Doamne Isuse!

Îndată ce am rostit aceste cuvinte, am fost scuturată cu putere, cum îşi devorează prada un câine.

- Greşesc chemându-L pe Isus? am strigat în sufletul meu către Dumnezeu. Imediat o mare putere m-a umplut. Am strigat:

- Vreau să-L chem! Isuse! Isuse! Isuse!

Odată cu aceste vorbe, puterea distrugătoare încetă. Zăceam acolo, adorându-L şi aducând laude Domnului. În jurul orei trei dimineaţa, pleoapele mi s-au îngreunat şi m-a copleşit somnul.

M-am trezit dimineaţa când Raisham mi-a adus ceaiul şi micul dejun. Am rămas întinsă pentru o clipă, cu un sentiment

nespus de uşurare. Închizând ochii pentru rugăciune, L-am văzut pe Domnul Isus stând în picioare lângă mine. Purta o haină albă şi o mantie purpurie. Mi-a zâmbit duios şi mi-a spus:

- Nu te îngrijora; nu se va mai întâmpla nimic.

Mi-am dat seama că experienţa mea înfiorătoare fusese una satanică, o încercare îngăduită pentru binele meu. Mi-am adus aminte de strigătul ţâşnit din străfundul sufletului meu:

- Vreau să chem Numele Lui. Vreau să spun Isus Cristos.

Domnul meu mai stătea încă lângă mine.

- A venit vremea să primeşti botezul cu apă, Bilquis.

Botezul cu apă! Auzisem clar cuvintele, şi nu-mi plăcea.

M-am îmbrăcat cât am putut de repede şi le-am cerut lui Nur-jan şi lui Raisham să aibă grijă să nu fiu deranjată până la prânz. Stăteam la geam şi mă gândeam. Aerul dimineţii era răcoros şi din grădină se ridicau aburi străvezii. Semnificaţia botezului nu era străină lumii musulmane. Cineva poate citi Biblia fără să trezească o împotrivire prea mare. Dar ritualul botezului e cu totul altceva. Pentru musulmani aceasta e dovada de netăgăduit că un convertit a renunţat la credinţa islamică şi a devenit creştin. Pentru musulmani, botezul înseamnă apostazie.

Deci, iată-mă într-o încercare dificilă. Datele problemei erau clare. Voi ceda în faţa fricii de a fi tratată ca o proscrisă, sau mai rău, ca o trădătoare, sau Îl voi asculta pe Isus?

Mai întâi, trebuia să fiu sigură că Îl ascultam într-adevăr pe Domnul şi că nu eram victima vreunei iluzii. Eram creştină prea de curând pentru a putea avea încredere în „voci". Şi cum puteam să pun mai bine la încercare impresia mea decât prin Biblie? M-am întors deci la Biblia mea şi am citit cum Însuşi Isus a fost botezat în Iordan. Şi m-am uitat din nou la Epistola lui Pavel către romani acolo unde el vorbeşte despre acest rit ca fiind o moarte şi o înviere. „Omul vechi" moare şi o făptură nouă învie, lăsând în urmă toate păcatele.

Ei bine, asta era situaţia. Dacă Isus a fost botezat şi dacă Biblia cerea botezul, atunci cu siguranţă că îi voi da ascultare. Am chemat-o pe Raisham chiar în acel moment.

- Spune-i, te rog lui Manzur, să pregătească maşina, i-am spus. După masa de prânz merg să-i vizitez pe soţii Old.

Nu după mult timp, iată-mă încă o dată stând pe scaun în mica sufragerie a lui Ken şi Marie, intrând brusc în subiect, ca de obicei.

- Ken, i-am spus privindu-l în faţă, sunt sigură că Domnul mi-a spus să mă botez.

Ken se uită la mine preţ de câteva clipe lungi, încruntând sprâncenele şi încercând probabil să măsoare profunzimea hotărârii mele. Apoi Ken se înclină spre mine şi spuse pe un ton foarte, foarte serios:

- Bilquis, eşti gata pentru orice s-ar întâmpla?

- Da, dar... am început eu.

Ken m-a întrerupt cu o voce scăzută.

- Bilquis, un pakistanez pe care l-am întâlnit mai devreme m-a întrebat dacă la mine în ţară eram măturător. Mă privi deschis în faţă. Îţi dai seama că de acum înainte nu vei mei fi respectata Begum Sheikh, proprietara cu strămoşi renumiţi? Şi că de acum încolo vei fi asociată cu măturătorii creştini de aici?

- Da, am răspuns. Sigur că ştiu.

Cuvintele lui deveniră atunci mai hotărâte şi mi-am luat inima în dinţi ca să-l privesc în faţă.

- Şi mai ştii, continuă el, că tatăl lui Mahmud poate să ţi-l ia foarte uşor? Te poate califica drept tutore necorespunzător.

Am simţit un junghi în inimă. Îmi făcusem griji cu privire la acest lucru dar, rostită de Ken cu voce tare, posibilitatea aceasta părea şi mai posibilă.

- Da, Ken, ştiu, am răspuns fără putere. Îmi dau seama că mulţi oameni vor crede că fac o crimă. Dar vreau să mă botez,

trebuie să ascult de Dumnezeu.

Conversaţia noastră fu întreruptă de sosirea neaşteptată a soţilor Mitchell. Ken le spuse:

- Bilquis vrea să primească botezul.

Tăcere. Synnove tuşi.

- Dar nu avem bazin, zise David.

- Dar la biserica din Peshawar? întrebă Marie.

Mă cuprinse descurajarea. Peshawar e capitala provinciei de la frontiera de nord-vest. E un teritoriu de frontieră în toate sensurile cuvântului, un oraş de provincie cu o populaţie musulmană conservatoare, renumită pentru iuţeala cu care ia atitudine. Deci, m-am gândit eu, nu mai poate fi vorba să păstrez un secret. Tot oraşul va afla în mai puţin de o oră.

A rămas ca Ken să facă aranjamentele ca să mergem la Peshawar. Ne aşteptam să primim răspunsul pastorului de acolo într-o zi sau două.

În seara aceea sună telefonul. Era unchiul Fateh cel Mare. Îl iubeam mult pe acest bătrân domn. Era întotdeauna deosebit de interesat de educaţia mea religioasă.

- Bilquis? vocea autoritară a unchiului meu părea supărată.

- Da, unchiule?

- E adevărat că citeşti Biblia?

- Da.

Mă întrebam de unde aflase. Oare ce altceva mai auzise? Unchiul Fateh îşi drese glasul.

- Bilquis, să nu cumva să discuţi din Biblie cu vreun creştin. Ştii cât de convingători pot fi. Argumentele lor provoacă întotdeauna confuzii.

L-am întrerupt, dar el a continuat.

- Să nu chemi pe nimeni. *Pe nimeni*, apăsă el cuvintele, la tine fără să mă consulţi pe mine! Dacă faci altfel, ştii deja că familia mea nu te va susţine.

Unchiul Fateh tăcu un moment, luând o pauză ca să-şi recapete suflarea. Am profitat de prilej.

- Unchiule, ascultă-mă.

La capătul celălalt al firului se lăsă o tăcere încordată.

- Unchiule, aşa cum ştii, nimeni n-a intrat vreodată în casa mea fără să fie invitat.

Bineînţeles că unchiul ştia; eram renumită pentru refuzurile mele categorice de a-i primi pe cei care nu-şi anunţaseră vizitele dinainte.

- Ştii bine, am încheiat eu, că voi primi pe cine-mi place. La revedere, unchiule.

Am închis telefonul. Era aceasta o prevestire a lucrurilor ce urmau să se întâmple cu restul familiei mele? Dacă unchiul Fateh reacţionase atât de vehement doar pentru că auzise că citesc Biblia, ce se va petrece când el şi restul familiei vor auzi despre botezul meu? Nu, nu voiam să mă gândesc.

Asta nu făcea decât să toarne gaz peste focul dorinţei mele de a fi botezată imediat. Nu eram sigură că voi fi în stare să rezist presiunilor atâtor oameni pe care îi iubeam.

De la Ken nu venea nici o veste.

Dimineaţa următoare, în timp ce citeam Biblia, am dat din nou de povestea cu famenul etiopean căruia Filip i-a dus mesajul lui Dumnezeu. Primul lucru pe care l-a făcut famenul, de cum a zărit apa, a fost să sară din car ca să fie botezat. Era ca şi cum Domnul îmi spunea încă o dată:

- Botează-te şi fă-o chiar acum!

Eram sigură că El voia să-mi spună că, dacă mai aşteptam mult, ceva sau cineva putea să mă împiedice.

Am sărit din pat, dându-mi seama foarte clar că nişte forţe uriaşe se adunau mărşăluind să mă oprească de la a face voia lui Dumnezeu. Am pus Biblia jos, le-am chemat pe servitoare, care m-au îmbrăcat repede, şi nu peste mult timp mă îndreptam

în viteză spre locuinţa soţilor Mitchell.

- David, i-am spus încă de la uşă, ai primit vreun răspuns ?

- Nu, nu încă.

Am vorbit din nou, înălţându-mi glasul.

- Nu mă puteţi boteza astăzi? Aici? Acum?

David se încruntă. Mă conduse în casă.

- Ei, Bilquis, nu putem să ne grăbim chiar aşa când e vorba de un pas atât de important.

- Eu trebuie să ascult de Domnul. Îmi spune tot timpul să mă grăbesc.

I-am spus ce citisem din Biblie de dimineaţă şi cum Domnul mă îndemna din nou să mă botez înainte să mi se întâmple ceva. David dădu din mâini a neputinţă.

- În după-amiaza asta trebuie să o duc pe Synnove până la Abbottabad şi acum nu pot face nimic, Bilquis.

Îşi puse mâna pe braţul meu.

- Ai răbdare, Bilquis. Sunt sigur că mâine vom avea veşti de la Peshawar.

Am plecat spre casa soţilor Old.

- Vă rog, am strigat, în vreme ce Ken şi Marie îmi ieşeau în întâmpinare, există vreo posibilitate să fiu botezată chiar acum?

- L-am întrebat pe pastorul nostru, zise Ken, luându-mă de braţ şi conducându-mă spre camera de zi. Spune că întreaga problemă trebuie analizată de Comitet.

- Comitet? am îngânat eu. Ce e asta?

El mi-a explicat că pastorul dorea să mă boteze, dar că trebuia obţinută aprobarea conducerii bisericii. Asta poate să ia chiar câteva zile, adăugă el.

- Da, am suspinat eu, sigur o să se audă.

Mintea mea gonea cu disperare de la o posibilitate la alta.

Apoi Ken îmi spuse un lucru uimitor. În miez de noapte auzise o voce spunându-i: „Deschide-ţi Biblia la pagina 654". Ce

mod ciudat de a da o referinţă biblică, s-a gândit el. Erau capitolele 13 şi 14 din Iov, iar două versete i-au sărit în ochi. Îmi citi versetele care fuseseră o binecuvântare atât de mare pentru el şi care păreau că sunt adresate mie. Iată ce spuneau:

Îmi voi lua carnea în dinţi şi îmi voi pune viaţa în joc. Iată, dacă mă va ucide, totuşi voi nădăjdui în El.

Eram gata oare chiar şi pentru asta, mă întrebam? Era oare încrederea mea chiar atât de puternică? M-am ridicat.

- Vreau să primesc botezul cu apă chiar acum. Apoi, chiar dacă El mă va ucide, sunt gata. Îmi va fi mult mai bine în cer cu Domnul meu.

M-am prăbuşit într-un scaun şi mi-am ridicat privirea spre Ken cerându-mi scuze.

- Iartă-mă, Ken. Nu mă mai pot stăpâni. Dar ştiu un lucru: Domnul mi-a spus să mă botez chiar acum. Vă întreb: vreţi să mă ajutaţi sau nu?

Ken se lăsă pe spătar şi îşi trecu mâna prin părul de culoarea nisipului.

- Sigur că da, zise el, uitându-se la Marie. De ce să nu mergem la familia Mitchell şi să vedem dacă nu putem face ceva.

Ne-am întors pe străduţele întortocheate din Wah. Un timp am stat în linişte cu soţii Mitchell în sufrageria lor, în rugăciune. Apoi Ken scoase un oftat adânc, se aplecă înainte, şi spuse către noi:

- Sunt sigur că sunteţi cu toţii de acord că Dumnezeu a călăuzit-o pe Bilquis într-un mod foarte neobişnuit până în momentul de faţă. Iar dacă ea insistă că graba de a fi botezată vine de la Dumnezeu, să nu fim o piedică pentru ea.

Se întoarse către David.

- Voi plecaţi la Abbottabad. De ce n-am duce-o, Marie şi cu mine, pe Bilquis acolo chiar azi, să vă întâlnim pe tine şi pe Synnove, şi să aranjăm ca Bilquis să primească botezul acolo

chiar în această după-amiază? Renunţăm la Peshawar.

Dintr-o dată, ne-am dat seama că aceasta era ceea ce trebuia să facem şi am început cu toţii să ne pregătim. M-am întors acasă în grabă şi am pus-o pe Raisham să împacheteze încă un rând de haine, de care soţii Old spuseseră că voi avea nevoie.

- Ceva care să nu se strice la apă, zisese Ken.

Şi totuşi, în toiul acestor pregătiri, nu mă simţeam în largul meu. Simţeam chiar cum slăbeşte legătura mea cu Domnul. Nu-mi vorbise El în atâtea feluri şi atât de clar că trebuie să mă grăbesc? Nu-mi arătase El că trebuie să primesc botezul cu apă chiar *acum*?

Un gând îmi fulgeră prin minte. L-am respins. Era de neconceput. Dar pentru că ideea nu-mi dădea pace, L-am întrebat pe Domnul în rugăciune:

- E bine aşa, Dumnezeule Tată?

Şi astfel, pe 24 ianuarie 1967, începu desfăşurarea unui botez cum nu se poate mai neobişnuit.

Raisham stătea în faţa mea, căci o chemasem.

- Da, Raisham, i-am spus din nou. Umple cada, te rog.

Se duse să îndeplinească porunca, având pe chip o expresie nedumerită; nu mi se întâmplase niciodată să fac baie la ora aceea. Raisham mă anunţă că pregătise cada; i-am dat voie să se retragă. S-ar putea ca lucrul pe care m-am apucat să-l fac după aceea să ridice unele probleme teologice. Eu, însă, nu gândeam din persectivă teologică. Pur şi simplu încercam să mă supun unui puternic îndemn susţinut de Scriptură. Trebuia să fiu botezată *acum*, iar cu piedicile pe care le simţeam îngrămădindu-se, aveam îndoieli dacă trebuia să aştept chiar şi până după-amiază.

Aşadar pentru că îmi doream mai mult decât orice pe lume să rămân în Prezenţa Domnului, iar singura cale de a păstra acest lucru era ascultarea, am intrat în baie şi am păşit în cada

adâncă. Când m-am aşezat apa mi se ridica aproape până la umăr. Mi-am pus mâna pe cap şi am spus cu glas tare:

- Bilquis, te botez în Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

Mi-am împins capul în apă aşa încât tot trupul îmi era scufundat în întregime. M-am ridicat din apă plină de bucurie, lăudându-L pe Dumnezeu.

- Oh, Tată. Îţi mulţumesc. Sunt atât de fericită.

Ştiam că păcatele îmi fuseseră spălate şi că eram primită înaintea lui Dumnezeu.

N-am încercat să-i explic lui Raisham ce făcusem, iar ea, cu obişnuita ei rezervă, avu grijă să nu mă întrebe. În câteva minute eram îmbrăcată şi îi aşteptam pe soţii Old să mă ducă să primesc botezul în Abbottabad. Nici în cazul acesta nu ştiam cum stăteau lucrurile din punct de vedere teologic. Îmi cunoşteam în schimb motivele. Aceşti prieteni creştini avuseseră atâta grijă de mine şi se oferiseră să mă ajute. Făcuseră multe eforturi pentru mine, iar eu nu doream să complic şi mai tare lucrurile. Voi merge să mă botez, deşi un instinct neantrenat îmi spunea că făcusem deja ceea ce dorea Domnul de la mine. Am încercat să citesc din Biblie, dar eram atât de fericită în duhul meu încât nu eram în stare să mă concentrez. Eram din nou în slava Lui, aşa cum fusesem mereu când Îl ascultasem în mod deschis, având doar Biblia drept călăuză.

- Begum Sahib, Begum Sahib?

Mi-am ridicat privirea. Era Raisham. Cei doi Old erau jos şi mă aşteptau.

I-am spus lui Mahmud că voi lipsi de acasă tot restul zilei. Simţeam că e mai bine dacă el nu e prea implicat într-o acţiune care ar putea avea consecinţe neplăcute. Apoi am coborât la Ken şi Marie.

Drumul până la Abbottabad a durat două ore, pe o şosea ale

cărei margini erau tivite de brazi şi pini. N-am spus nimic despre botezul meu în cadă. Le povesteam în schimb despre numeroasele ocazii în care călătorisem pe acelaşi drum împreună cu familia, urmată de mai multe maşini încărcate până sus cu bagaje. În sinea mea mă întrebam dacă ar trebui să resimt lipsa de loialitate faţă de tradiţiile moştenite.

Am sosit la sediul misiunii şi i-am găsit pe soţii Mitchell aşteptând, alături de un doctor canadian şi soţia lui - Bob şi Madeline Blanchard care erau gazdele noastre. Împreună cu ei era şi un pakistanez.

- Acest domn, zise Synnove, este Padri Pahadur, pastorul care te va boteza.

M-am uitat împrejur la ceilalţi, printre care erau un doctor anglican şi un alt pastor pakistanez.

- Poate că asta e ca o profeţie, Bilquis, zise Synnove. Poate prin tine mulţi creştini vor fi mai strâns uniţi, fiindcă e probabil prima dată când, în Pakistan, baptişti, presbiterieni şi anglicani s-au adunat cu toţii să participe la acelaşi botez.

În încăpere era o atmosferă de entuziasm. Se închiseră uşile, se traseră jaluzelele, iar eu mi-am imaginat cum era în secolul întâi când creştinii oficiau botezurile în catacombele Romei.

În timp ce ne pregăteam pentru ceremonie, am privit în jur şi am întrebat:

- Dar unde e bazinul?

A ieşit la iveală că nu exista nici un bazin. Ken spuse că va trebui să fiu botezată prin stropire.

- Dar Isus a fost cufundat în Iordan, am spus eu.

Traversasem un râu chiar înainte de a ajunge la misiune.

- De ce să nu ne întoarcem la râu? am întrebat; dar mi-am adus aminte că era ger şi că alţii vor fi nevoiţi să intre în apa respectivă, aşa că n-am insistat. Mai ales că eram sigură că deja împlinisem rânduiala.

Astfel am fost botezată din nou, de data aceasta prin stropire. În timp ce eram stropită, mă gândeam cum trebuie să se mai amuze Domnul. După ceremonie, ridicându-mi privirile, am văzut că pe feţele celor din jurul meu şiroiau lacrimi.

- Ei bine, am râs eu, plânsul acesta cu siguranţă nu e prea încurajator!

- Oh, Bilquis, suspină Synnove, venind către mine ca să mă îmbrăţişeze.

Nu mai putu continua.

- Felicitări, îmi spuse fiecare din cei prezenţi.

Synnove cântă o cântare, Ken citi din Biblie, apoi veni din nou momentul să ne îndreptăm spre casă.

Am fost tăcuţi pe drum. Nu era nelinişte; era bine doar să fii printre creştini. Ne-am luat la revedere iarăşi printre lacrimi, iar eu am intrat în casă.

Buna dispoziţie fu însă destrămată îndată ce intrai pe uşă. Intendenta casei veni în goană spre mine, cu ochii mari, cu un glas neliniştit.

- Oh, Begum Sahib, familia dumneavoastră a fost pe aici să vă caute! Spuneau că au aflat că aveţi de-a face cu creştinii...

Mi-am ridicat mâna.

- Opreşte-te! i-am poruncit, punând capăt sporovăielii. Spune-mi cine a venit!

În timp ce intendenta îmi înşira numele celor ce veniseră la mine acasă în acea zi, mă copleşi o nouă presimţire. Erau membrii mai în vârstă ai familiei mele, unchi, veri mai mari, mătuşi, oameni care nu veneau acasă la mine în acest mod decât pentru probleme de o importanţă vitală.

Eram descurajată. În seara aceea am luat masa împreună cu Mahmud, încercând să nu-mi dau de gol temerile, dar, de îndată ce el se duse la culcare, m-am retras în camera mea. M-am uitat afară prin filigranul ferestrei; nu mai ningea şi la lumina

lunii de iarnă, puteam descifra contururile grădinii mele iubite. Peste tot în jurul meu simţeam confortul bătrânei case pe care o iubeam atât de mult - sanctuarul meu, oaza mea de linişte.

Iar acum? Voi putea măcar să-mi păstrez casa? Era un gând ciudat, căci mă bucurasem întotdeauna de siguranţa familiei, a banilor şi a prestigiului. Şi totuşi simţeam fără nici o îndoială că acesta era un gând malefic. Forţele pe care le ştiam înghesuindu-se să-mi stea împotrivă, începuseră deja să se manifeste prin familia mea. O mare parte din „puterea" mea, o mare parte din „siguranţa" mea stătea în familie. Ce s-ar întâmpla dacă toţi ar începe să mi se împotrivească dintr-o dată?

Cu siguranţă, acesta fusese motivul pentru care Domnul mă sfătuise să mă botez repede, imediat. El mă cunoştea. Ştia care este punctul meu cel mai vulnerabil.

Rămăsesem în picioare, uitându-mă pe fereastră. Umbrele copacilor clătinaţi de vânt apăreau şi dispăreau prin filigran.

- Oh, Doamne, m-am rugat. Te rog nu-i lăsa să vină asupra mea toţi deodată. Trimite-i Te rog, pe rând.

Abia şoptisem aceste cuvinte, când se auzi o bătaie în uşă. Servitoarea de la parter veni să-mi dea un pachetel.

- A fost adus acum pentru dumneavoastră, spuse ea.

Am rupt nerăbdătoare ambalajul, descoperind o Biblie. Pe prima pagină scria: *Pentru scumpa noastră soră, de ziua ei.* Semnat Ken şi Marie Old.

Am strâns-o la piept, mulţumind lui Dumnezeu pentru prietenii mei atât de buni. Apoi am deschis-o, iar privirea mi-a fost atrasă de o pagină pe care aceste cuvinte păreau să iasă în evidenţă. *Îi voi risipi pe pământ străin...*

La acea vreme, înţelesul acestor cuvinte era pentru mine o taină, dar nu le-am uitat.

8.

Aveam oare adăpost?

M-am trezit a doua zi dimineaţa plină de presimţiri sumbre. Astăzi, familia va veni din nou, fie în grup, fie unul câte unul. Şi într-un fel sau altul, teribila confruntare mă îngrozea. Mă îngrozeau acuzele, avertizările mânioase, ademenirile şi ameninţările care ştiam că vor urma. Mai presus de toate, uram gândul că i-aş putea răni.

Fără a crede pe deplin că Dumnezeu va răspunde cererii mele, am pus-o pe Raisham să scoată cele mai bune sari-uri ale mele, l-am ales pe cel mai frumos, am trimis vorbă portarului că astăzi toţi vizitatorii sunt bine veniţi, după care m-am dus în camera de zi. Acolo, m-am aşezat pe unul din scaunele îmbrăcate în mătase albă şi am început să citesc, în timp ce Mahmud se juca cu maşinuţele, conducându-le încoace şi încolo pe desenul cu linii curbe al marelui covor persan de pe podea.

Uriaşul ceas sculptat de pe hol bătu ora zece, apoi unsprezece şi în sfârşit amiază. Ei bine, m-am gândit, se pare că plănuiesc o vizită după-masă.

Fu servit prânzul, apoi, în timp ce Mahmud trăgea un pui de somn, eu mi-am continuat aşteptarea. În cele din urmă, la ora trei, am auzit o maşină oprind la poartă. Tocmai îmi adunam forţele pentru bătălie când maşina porni mai departe! Ce se întâmpla? Am întrebat-o pe servitoare, iar ea îmi spuse că fusese cineva care făcuse doar o livrare.

Înserarea întunecă ferestrele înalte ale încăperii, iar umbrele se lungiră pe tavan. Apoi sună telefonul. M-am uitat la ceas;

era şapte. Oare mă căutau la telefon în loc să vină personal?

Ridicând receptorul, am auzit o voce blândă pe care am recunoscut-o de îndată - era Marie Old. Părea destul de îngrijorată. Cu siguranţă că deja se dusese vestea despre convertirea mea, după cum o arăta şi atacul de ieri al rudelor. Atunci de ce atâta grijă?

- Eşti bine? întrebă Marie. Mi-a fost teamă pentru tine.

Am asigurat-o că totul era în ordine. Imediat ce am închis telefonul, am cerut să mi se aducă haina şi să fie scoasă maşina. În această perioadă a anului, familia mea nu făcea vizite, în mod normal după ora opt, aşa încât simţeam că pot pleca în siguranţă. Ce ciudat, nici una din rude nu mă sunase, nici nu venise în vizită!

Aveam nevoie de încurajare de la cei din familia mea creştină. De la familia Old? De ce sunase oare Marie, într-un mod atât de misterios? Am condus până la casa lor şi am găsit-o spre marea mea surprindere, cufundată cu totul în beznă.

Iar apoi, brusc, pe neaşteptate, mi s-a făcut frică. Cum stăteam la poarta ce dădea în curtea lor, simţeam cum mă cuprinde teama, strângându-mă cu gheara îngheţată a groazei. Gânduri negre năvăleau spre mine din colţurile întunecate ale curţii. Fusese o prostie din partea mea să ies singură noaptea din casă! Ce se ascundea acolo în umbră? Inima îmi bătea nebuneşte.

M-am întors. Eram gata să o iau la goană spre maşină.

Dar m-am oprit. Nu! Nu aşa trebuia să acţionez. Făceam parte din Împărăţie şi aveam dreptul de a fi protejată de Împărat. Stând acolo în întunericul acela înfiorător, fiindu-mi încă foarte frică, mi-am încredinţat fiinţa cu un efort de voinţă, din nou în mâinile Împăratului. Incredibil - frica dispăru. Se duse aşa cum venise. Eram eliberată!

Acum, aproape cu zâmbetul pe buze, m-am întors către casa familiei Old. După câţiva paşi am văzut o dâră de lumină ieşind

printre draperiile trase ale sufrageriei. Am bătut la uşă.

Cineva deschise încet. Era Marie. Când mă văzu, scoase un oftat de uşurare, mă trase repede în casă şi mă îmbrăţişă.

- Ken! Ken! strigă ea.

Acesta fu lângă ea într-o clipă.

- Oh, slavă Domnului! exclamă el. Am fost foarte îngrijoraţi pentru tine.

Ken îmi spuse că pastorul pakistanez începuse să îşi facă griji cu privire la siguranţa mea şi le spusese că făcuseră o greşeală că mă lăsaseră singură.

- Deci de asta erai foarte îngrijorată la telefon, Marie! Ei, mă aşteptam să ştie în curând toată ţara despre convertirea mea, dar vă mulţumesc oricum. Până acum, nu mi s-a întâmplat nimic. Nici chiar familia mea nu şi-a făcut apariţia şi nici nu vă puteţi închipui ce recunoscătoare sunt pentru acest răspuns la rugăciune.

- Să-I mulţumim Domnului! zise Ken, şi am îngenuncheat toţi trei în sufrageria lor, Ken mulţumind lui Dumnezeu pentru că mă ocrotise şi rugându-L să mă păzească în continuare.

M-am întors aşadar acasă, mai bogată, deoarece strigasem după ajutorul lui Dumnezeu în faţa fricii, chemând Numele lui Isus. Servitorii îmi spuseseră că în acea seară nu sunase telefonul. Bine, m-am gândit pregătindu-mă de culcare, să fim pregătiţi pentru mâine.

Şi iarăşi am aşteptat toată ziua în salon, rugându-mă, cugetând, studiind dalele albe de mozaic de pe podea şi modelul unduitor al covoarelor persane. Nici o veste de la nimeni.

Ce se întâmpla?

Era oare acesta un joc de-a şoarecele şi pisica?

Apoi mi-a trecut prin gând să-i întreb pe servitori. În Pakistan dacă vrei să ştii ceva, întreabă un servitor din casă. Printr-o incredibilă reţea de transmisie, ei sunt la curent cu totul despre

toată lumea. În cele din urmă am prins-o într-un colţ pe camerista mea, Nur-jan:

- Ia spune, ce s-a întâmplat cu familia mea?

- Oh, Begum Sahib, răspunse ea, înăbuşindu-şi un chicot nervos, s-a întâmplat ceva foarte ciudat. Parcă dintr-o dată toţi au avut treabă în altă parte. Fratele dumneavoastră s-a dus la campionatul de cricket.

Am zâmbit; pentru fratele meu, cricketul era mai important decât o soră care apucase pe calea pierzării.

- Unchiul dumneavoastră, Fateh, a fost nevoit să plece în provincie pentru un proces; mătuşa dumneavoastră Amina a trebuit să plece la Lahore, doi dintre verii dumneavoastră au fost chemaţi în oraş cu afaceri, iar...

Am oprit-o; nu mai era nevoie să continue. Domnul îmi promisese că îi va risipi şi Se ţinuse de cuvânt. Aproape că Îl auzeam râzând. Eram sigură că membrii îngrijoraţi ai familiei mele nu mă vor lăsa în pace, însă acum vor veni unul câte unul.

Şi chiar aşa a fost. Primul emisar fu mătuşa mea Amina, o femeie impozantă, trecută de şaptezeci de ani, a cărei frumuseţe orientală era întotdeauna în contrast cu sufrageria mea mobilată modern, în stil occidental. Ani la rând, între noi existase o relaţie strânsă, de dragoste şi încredere. Acum, în timp ce intra în casă, tenul ei alb ca petalele de magnolie, era mai palid ca de obicei, iar ochii cenuşii erau plini de tristeţe.

Am vorbit puţin despre subiecte banale. În sfârşit, mi-am dat seama că se apropia de adevăratul motiv al vizitei sale. Dregându-şi glasul, ea se lăsă pe spătarul scaunului şi încercând să ia un aer obişnuit, mă întrebă:

- Ăă... Bilquis... hm... am auzit... că te-ai făcut creştină. E adevărat?

I-am răspuns doar printr-un zâmbet.

Stânjenită, îşi schimbă poziţia pe scaun şi continuă:

- M-am gândit că lumea împrăştie zvonuri pe seama ta.

Şovăi, implorându-mă cu ochii ei blânzi să-i spun că nu era adevărat.

- Nu e nici o minciună, mătuşă Amina, i-am răspuns. M-am dedicat cu totul lui Cristos. Am fost botezată. Sunt creştină.

Mătuşa îşi plesni palmele de obraji.

- Vai, ce greşeală uriaşă! strigă ea.

Rămase nemişcată preţ de o clipă, fără să mai adauge nimic. Apoi, strângându-şi încet şalul în jurul umerilor, se ridică şi cu o demnitate îngheţată, ieşi din casa mea.

Am fost zdrobită, dar L-am rugat pe Domnul să o ocrotească de durerea devastatoare pe care o resimţea. Riscam să las în urma mea un şir lung de persoane iubite pe care le rănisem.

- Doamne, am spus, ideal ar fi, desigur, ca fiecare din ei să ajungă să Te cunoască. Dar ştiu că şi dacă nu se întorc, Tu tot îi iubeşti, ştiu asta, şi Te rog să Te atingi chiar acum de cei dragi ai mei cu binecuvântarea Ta deosebită, începând dacă voieşti, cu mătuşa mea Amina. Îţi mulţumesc, Doamne!

A doua zi a trebuit să spun aceeaşi rugăciune. De data asta, pentru Aslam, un scump văr mai în vârstă venit să mă vadă. Era avocat şi locuia cam la 60 de kilometri de Wah. Ca fiu al fratelui tatălui meu, el moştenise multe din trăsăturile tatei, acelaşi zâmbet cald, simţul fin al umorului. Îmi era drag Aslam. Din atitudinea lui mi-am dat seama că nu auzise toate detaliile problemei mele. Am schimbat câteva vorbe, apoi Aslam zise:

- Când are loc întâlnirea de familie? Vin să te iau şi mergem împreună.

Am zâmbit.

- Nu ştiu când va fi întâlnirea de familie, Aslam, dar ştiu că nu voi fi invitată, fiindcă eu voi fi subiectul discuţiilor.

Făcu o figură atât de nedumerită încât mi-am dat seama că trebuie să-i explic totul.

- Te rog, mergi la întâlnire, Aslam, i-am spus după aceea. Poate ai ocazia să pui o vorbă bună pentru mine.

L-am urmărit cum plecă întristat; e clar, m-am gândit, se apropie punctul culminant. Trebuia să ajung la Rawalpindi şi Lahore cât mai curând posibil. Nu doream ca Tooni şi fiul meu Khalid să audă poveşti deformate despre mine. Pentru fiica mea Khalida nu puteam face nimic personal, deoarece ea locuia în Africa. Dar puteam face faţă lui Khalid şi Tooni. Am pornit spre Lahore chiar a doua zi. Khalid se descurcase bine în afaceri, iar locuinţa lui îi oglindea succesul. Casa drăguţă, fără etaj, era înconjurată de verande largi şi de o peluză impecabil îngrijită.

Am intrat cu maşina pe poartă, am parcat lângă uşă şi am urcat treptele verandei spaţioase. Khalid, pus bine în temă de către familie şi de o lungă convorbire telefonică din partea mea, ieşi grăbit să mă întâmpine.

- Mamă! Cât mă bucur să te văd! zise el, deşi simţeam o stânjeneală în salutul său. Tot restul acelei după- amiezi am discutat despre alegerea mea, dar în cele din urmă mi-am dat seama că fiul meu nu înţelegea deloc.

Următoarea vizită trebuia să i-o fac lui Tooni. Am condus maşina spre Rawalpindi şi m-am îndreptat direct spre spital. Am cerut ca Tooni să fie anunţată prin pager, şi în timp ce aşteptam mă întrebam cum să-i prezint lucrurile. Fără îndoială că tot felul de zvonuri îi ajunseseră deja la ureche. Desigur, ea era prima care ştia că mă ocupasem cu cititul Bibliei. Probabil chiar auzise fragmente din conversaţia mea cu Dr. Santiago, călugăriţa catolică, tot în acest spital, când Mahmud fusese internat. Un lucru, însă, cu siguranţă nu-l ştia: ce rol hotărâtor avusese în schimbarea vieţii mele discuţia cu Dr. Santiago, deoarece micuţa călugăriţă fusese aceea care mă îndemnase să mă rog lui Dumnezeu ca unui Tată.

- Mamă! mi-am ridicat privirea şi am văzut-o pe Tooni venind în grabă către mine, cu părul castaniu într-un contrast izbitor cu uniforma ei albă, apretată, cu faţa radiind şi cu braţele întinse. M-am ridicat. Inima îmi bătea să-mi sară din piept. Cum anume să-i dau vestea? Am încercat să mă gândesc la căi mai ocolite, dar teama de reacţia ei era prea mare. Neîndrăznind să fiu mai precaută, i-am dat drumul.

- Tooni, am zis eu, pregăteşte-te pentru un şoc, draga mea. Acum două zile... *m-am botezat.*

Tooni înmărmuri cu mâna pe jumătate întinsă, iar ochii ei sensibili se umplură de lacrimi. Se prăbuşi pe canapea.

- M-am gândit eu că la asta o să se ajungă, şopti ea.

Am încercat să o mângâi, dar fără succes.

- N-are rost să mă prefac că lucrez, zise Tooni.

Aşa că obţinu permisiunea de a pleca mai devreme şi am plecat amândouă cu maşina spre apartamentul ei. În timp ce Tooni descuie uşa, sună telefonul; intră în grabă, ridică receptorul şi se întoarse spre mine.

- E Nina.

Aceasta era o nepoată care locuia tot la Rawalpindi.

- Vrea să ştie dacă e adevărat.

Se întoarse din nou la telefon, fiindcă, după cum părea, Nina începuse din nou să vorbească. O auzeam cum ridică glasul chiar de la distanţa de unde stăteam. Apoi Tooni spuse încet:

- Da, Nina, e adevărat. Aşa a făcut.

Probabil că Nina a trântit telefonul, căci Tooni luă receptorul de la ureche, se uită la el şi îl puse încetişor în furcă. Cel mai bine era să-i las ceva timp să îşi adune gândurile. Aşa că m-am apucat să îmi strâng lucrurile.

- Vino să mă vezi, iubito, i-am zis, când crezi că te simţi în stare. Mai vorbim atunci.

Tooni nu făcu nici un fel de obiecţii. Aşadar, în câteva mi-

nute mă aflam pe Drumul Principal în drum spre casă. În momentul când am ajuns, servitorii se strânseseră buluc în jurul meu. Nur-jan îşi frângea mâinile plinuţe, şi chiar şi faţa lui Raisham era mai palidă ca de obicei. Telefonul sunase toată ziua, iar rudele veniseră să întrebe de mine de la prima oră. Chiar în timp ce servitorii povesteau, telefonul sună din nou. Era soţul sorei mele, Jamil, care lucra la o firmă petrolieră britanică. Întotdeauna îl considerasem pe Jamil drept un bărbat de lume, însă acum nu mai părea atât de sigur de el.

- Bilquis, am auzit un lucru cât se poate de ciudat şi nu-mi vine să cred, spuse el direct. Un coleg de afaceri mi-a spus că a aflat că te-ai făcut creştină. I-am râs în nas, bineînţeles, şi i-am zis că asta nu are cum să se întâmple.

Chiar că se răspândeau rapid veştile astea. Am tăcut.

- Bilquis! insistă Jamil. M-ai auzit?

- Da.

- Nu-i adevărat, nu-i aşa?

- Ba da.

Urmă încă un moment de tăcere. Apoi:

- E, bună treabă, se răsti Jamil. Atunci, ai pierdut mai mult decât poţi să-ţi închipui. Şi pentru ce? Pentru un simplu punct de vedere în religie. Asta e.

Şi închise telefonul.

Peste zece minute la telefon, era Tooni, suspinând.

- Mamă, a sunat unchiul Nawaz, să-mi spună că acum tatăl lui Mahmud va putea să mi-l ia. Nawaz spune că nici un tribunal nu îţi va permite să îl păstrezi.

Am încercat să o mângâi, dar când a închis telefonul suspina încă. Seara târziu, în timp ce Mahmud şi cu mine luam cina în dormitorul meu, au sosit Tooni şi două dintre nepoatele mele. Am tresărit la vederea feţelor lor pământii.

- Luaţi loc vă rog şi poftiţi la masă, le-am zis. Voi spune

imediat servitorilor să vă aducă mâncarea.

Tooni şi nepoatele mele abia dacă se atinseseră de ea. Mă bucuram foarte mult să le văd pe cele două fete, dar era limpede că ele nu erau fericite să mă vadă. Conversaţia se învârtea în jurul unor banalităţi şi toate cele trei tinere aruncau din când în când câte o privire lui Mahmud, făcându-mi aluzii să-l trimit la joacă. Numai după ce în sfârşit plecă, una dintre nepoatele mele se aplecă înainte nerăbdătoare.

- Mătuşică, îţi dai seama ce înseamnă asta pentru *alţii*? Izbucni în lacrimi. Te-ai mai gândit şi la altcineva?

Aceeaşi întrebare se citea în ochii căprui ai celeilalte nepoate care şedea tăcută în faţa mea. Am întins braţul peste masă, luând mâna firavă a fetei.

- Scumpa mea, i-am spus cu durere. Nu pot face altceva decât să mă supun Lui.

Tooni mă privea acum printre lacrimi şi ca şi când n-ar fi auzit nici un cuvânt din ceea ce spusesem, mă imploră.

- Mamă, fă-ţi bagajele şi pleacă. Pleacă atât cât mai ai cu ce.. sau cu *cine*... să pleci.

Ridică tonul.

- Ştii ce spun oamenii? Că vei fi atacată. Propriul tău frate poate fi obligat să ia măsuri împotriva ta!

Vocea i se frânse într-un suspin.

- Prietenii mei spun că vei fi omorâtă, mămico!

- Tooni, îmi pare rău, dar n-am de gând să fug. Dacă plec acum, voi fugi tot restul vieţii mele.

În timp ce vorbeam deveneam tot mai hotărâtă.

- Dacă vrea, Dumnezeu poate să-mi poarte de grijă în casa mea. Şi nimeni, *nimeni*, am spus, nu mă va da afară.

Mi-am îndreptat spatele.

- Să vină şi să ne atace.

Apoi, aşa cum stăteam acolo cu o încredere de oţel în mine

însămi, s-a întâmplat ceva. Prezenţa caldă, personală a lui Dumnezeu, dispăru. M-am oprit gata să intru în panică, surdă la vocile care se ridicau în jurul meu. Dar mi-am dat seama ce se întâmplase. Vechea mea fire, plină de mândrie şi încăpăţânare, preluase controlul. Eu hotăram ce avea să se întâmple şi anume că nimeni nu mă va da pe mine afară din casă.

- ... bine mămico, plângea Tooni. Te-ai făcut creştină. Acum trebuie să devii şi martiră?

Îngenunche lângă scaun şi îmi puse capul pe umăr.

- Nu-ţi dai seama că te iubim?

- Ba da, draga mea, sigur că da, am şoptit, mângâindu-i părul.

În tăcere I-am cerut Domnului iertare că fusesem atât de încăpăţânată. Oriunde voia El să mă duc, era bine, chiar dacă asta însemna să îmi părăsesc casa. De cum am spus acest lucru în inima mea, am simţit din nou Prezenţa Tatălui. Nu durase mai mult de câteva minute, însă - chiar în timp ce la priveam pe cele trei fete din faţa mea vorbind - ştiam că viaţa mea continuă la un alt nivel. Îmi arăta cum să rămân în Prezenţa Lui.

- ... deci aşa rămâne, da?

Auzeam acum glasul lui Tooni şi habar nu aveam pentru ce îmi cerea să fiu de acord. Din fericire, ea zise mai departe:

- Dacă vine tatăl lui Mahmud după el, poţi să mă laşi pe mine să-l iau. Eu nu m-am făcut creştină, adăugă ea apăsat.

În cele din urmă cele trei fete se liniştiră. Le-am întrebat dacă nu vor să rămână peste noapte, iar ele au fost de acord. Spunând noapte bună lui Tooni şi nepoatelor mele, mă gândeam cum se schimbaseră rolurile. Odinioară, eu fusesem cea grijulie, care îşi făcea probleme pentru ele; acum, eram toate în mod egal îngrijorate una pentru cealaltă. M-am rugat:

- Doamne, este atât de greu să vorbeşti cu o persoană care nu crede în Tine. Te rog ajută-i pe cei din familia mea. Sunt atât de îngrijorată pentru binele celor dragi ai mei.

În timp ce mă lăsam furată de somn, mi se păru din nou că părăsesc trupul, parcă plutind. Mă aflam deodată pe o pantă înverzită, înconjurată de pini. Un izvoraş susura lângă mine. Peste tot în jur erau îngeri, atât de mulţi încât păreau să formeze o ceaţă subţire. Un nume se repeta mereu:

- Sfinte Mihaile!

Îngerii îmi dădură curaj. Iar apoi m-am pomenit din nou în pat. M-am ridicat şi simţind încă această putere spirituală, m-am îndreptat spre camera lui Mahmud. Am arătat cu degetul către el şi m-am dus apoi în camerele nepoatelor şi fiicei mele, făcând acelaşi lucru. M-am întors în dormitorul meu şi m-am pus pe genunchi.

- Doamne, am rostit în rugăciune, mi-ai dat atâtea răspunsuri; acum arată-mi, Te rog, care este planul Tău cu Mahmud. Aş dori să o liniştesc cumva pe Tooni.

Am simţit îndemnul să-mi deschid Biblia, şi următorul pasaj îmi atrase atenţia de îndată: Geneza 22:12 - „Să nu pui mâna pe băiat şi să nu-i faci nimic...".

- Oh, Tată, Îţi mulţumesc, am spus cu un oftat.

La micul dejun, eram în stare să o mângâi pe Tooni.

- Scumpa mea, fiului tău nu i se va întâmpla nimic; nu trebuie să îţi faci nici o grijă.

I-am arătat versetul pe care îl primisem. Fie că încrederea mea a molipsit-o pe Tooni, fie că a fost atrasă de Duhul Sfânt, nu ştiu. Dar chipul i se destinse şi pentru prima dată de două zile încoace, zâmbi.

Fiica şi nepoatele mele plecară de le mine în acea zi, ceva mai puţin înnegurate. Dar şirul de rude şi prieteni nu se opri.

Câteva zile mai târziu, Raisham mă anunţă că jos aşteptau să mă vadă *şapte* persoane, prieteni dragi, cuprinşi de îngrijorare. Nu voiam să dau ochii cu ei decât alături de Mahmud. Băiatul trebuia să ştie tot ce se petrece. L-am luat aşadar şi pe

el şi am coborât împreună în salon. Erau cu toţii acolo, stând pe marginea scaunelor, cu spatele înţepenite într-o atitudine oficială. După ceai şi prăjituri şi o scurtă conversaţie formală, unul dintre cei de faţă îşi dresę glasul. Mi-am oţelit nervii pentru ceea ce ştiam că urmează.

- Bilquis, spuse un prieten pe care îl cunoşteam din copilărie, te iubim, ne-am tot gândit la lucrul acesta pe care l-ai făcut, şi avem o sugestie care credem că te va ajuta.

- Da?

El se aplecă înainte şi zâmbi.

- Nu declara în mod public că eşti creştină.

- Adică să-mi păstrez secretă credinţa?

- Păi...

- Nu pot, am spus. Nu pot să mă joc cu Dumnezeu. Dacă trebuie să mor, voi muri.

Toţi şapte se dădură parcă mai aproape de mine. Un vechi prieten al tatălui meu mă străpungea cu privirea. Eram pe punctul de a-i răspunde la fel, dar m-am stăpânit. Ei erau convinşi că îmi doreau binele.

- Îmi pare rău, am spus, pur şi simplu nu pot face ceea ce îmi cereţi.

Le-am explicat cum am ajuns la credinţa mea atât de repede, în mai puţin de o lună, şi era lucrul cel mai important din viaţa mea.

- Nu pot păstra tăcerea asupra ei, am adăugat.

Le-am spus versetul în care Domnul zice:„Pe orişicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi şi Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri; dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda şi Eu înaintea Tatălui Meu care este înceruri" (Matei 10:32,33).

- Da, spuse un alt domn în vârstă, dar tu eşti într-o situaţie specială. Sunt sigur că Dumnezeul tău nu se va supăra dacă vei

tăcea. El ştie că tu crezi în El. Asta e de ajuns.

Cită apoi legea apostaziei din Coran.

- Ne temem, zise el, că cineva te va omorî.

Am zâmbit, dar în jur nimeni nu zâmbea. Era o discuţie fără rost, după cum îşi dădură seama şi ei. Când s-au ridicat să plece am primit un ultimatum.

- Ţine minte, Bilquis, dacă dai de necaz nici unul dintre prietenii sau membrii familiei tale nu va putea să te susţină. Cei care te iubesc cel mai mult vor fi nevoiţi să îţi întoarcă spatele.

Am încuviinţat din cap. Înţelegeam foarte bine cuvintele lor. Acum îmi doream să-l fi trimis pe Mahmud să se joace afară, în grădină, ca să nu fi auzit şi el toate acestea. Totuşi, când l-am privit, aşezat lângă mine pe scăunelul său, el nu făcu altceva decât îmi zâmbi. Părea să spună: „Nu-i nimic".

În timp ce grupul se pregătea să plece, unii abia îşi stăpâneau lacrimile. O prietenă apropiată a mamei mele mă sărută.

- Rămâi cu bine, zise ea.

Rosti încă o dată cuvintele apăsându-le în mod ciudat. Apoi izbucni în lacrimi, se smulse de lângă mine şi ieşi grăbită.

După plecarea lor, casa părea ca un mormânt. Chiar şi joaca lui Mahmud, de obicei zgomotoasă, era acum mai potolită.

Trecură trei săptămâni în care singurul sunet din casa mea erau vocile scăzute ale servitorilor. Dacă nu ar fi fost prietenii mei Old şi Mitchell şi întâlnirile noastre obişnuite de duminică seara, mă întreb dacă acest îngheţ total nu şi-ar fi făcut efectul.

În fiecare zi contraatacul familiei mele, era mai clar. Îl vedeam în mânia de pe chipul unei verişoare întâlnite în bazar. Îl simţeam în privirea scurtă şi dispreţuitoare a unui nepot pe lângă care trecusem pe stradă, în Rawalpindi. Era prezent în răceala din glasul unei mătuşi care mă sună să îmi spună că nu mai putea să răspundă unei invitaţii la masă. Telefonul rămânea tăcut şi nimeni nu mai trăgea de frânghia clopoţelului de la

poartă. Nici un membru al familiei nu mai veni în vizită, nici măcar pentru a mă certa. Nu am putut să nu mă gândesc la un verset din Coran (Sura 74-20): „Dacă ţi-ai lepădat credinţa, vei face negreşit rău în ţară şi vei încălca legăturile de sânge. Aşa e cu aceia pe care Allah i-a blestemat, lăsându-i lipsiţi de vedere şi auz".

Acest lucru se întâmpla într-un mod cât se poate de real. Încălcasem legăturile de sânge şi fără îndoială, nu-i voi mai vedea sau auzi pe cei din familia mea.

Obişnuita sporovăială şi râsul servitorilor dispărură în timp ce ei se strecurau înăuntru sau afară din camere. Abia dacă puteam să îi fac să vorbească mai mult de „Da, Begum Sahib".

Apoi, într-o dimineaţă, boicotul luă o întorsătură ciudată. Cu un zgomot uşor, uşa se deschise şi întorcându-mi capul, am văzut-o pe Nur-jan intrând în linişte să-mi pregătească toaleta. Era cu totul altfel decât exuberanţa ei obişnuită. Raisham, păşi în cameră chiar mai solemnă decât de obicei. Tăceau în timp ce se apucară de lucru, iar eu eram stânjenită de privirile rătăcite de pe feţele lor.

Am aşteptat să aud vreo vorbă, dar Nur-jan continuă treaba în linişte, fără pălăvrăgeală şi mici bârfe.

- Îmi dau seama că ceva nu este în regulă. Spuneţi-mi ce s-a întâmplat.

Periatul părului se opri în timp ce ascultam veştile. În afară de Raisham, care stătea acum în picioare în faţa mea, toţi servitorii mei creştini, cu Manzur cu tot, fugiseră din casa mea în toiul nopţii.

9.

Boicotul

Ce însemna această dezertare? Patru servitori îşi dăduseră demisia! Într-un oraş ca Wah, unde nu era uşor de găsit o slujbă, hotărârea lor era greu de înţeles. Bineînţeles din cauza fricii. Manzur se temea pentru că îi cerusem să îmi aducă o Biblie şi pentru că mă condusese la casa misionarilor. Ceilalţi trei servitori creştini se molipsiseră, probabil, de la el. Li se păruse poate, că aud bolboroselile unui vulcan ce urma să erupă curând, şi nu doreau să fie prinşi de revărsarea lavei.

Dar Raisham, servitoarea creştină care în acest moment se apucase să mă pieptene ca şi înainte? Simţeam cum mâinile ei graţioase tremurau, în timp ce îşi începea lucrul.

- Dar tu? am întrebat-o.

Ea îşi muşcă buza şi continuă cu pieptănatul.

- Nu ar trebui să rămân nici eu, zise ea încet. Voi fi...

- Foarte singură, am încheiat eu propoziţia.

- Da, zise ea înghiţind în sec, şi...

- Şi ţi-e frică. Ei, dacă vrei să pleci, Raisham, nu te condamn. Trebuie să hotărăşti tu singură, aşa cum am făcut şi eu. Dar dacă totuşi rămâi, adu-ţi aminte că Isus *ne-a spus* că vom fi prigoniţi din pricina Lui.

Raisham dădu din cap cu ochii umezi. Luă o agrafă şi se apucă să îmi facă cocul.

- Ştiu, zise ea cu tristeţe.

Raisham rămase tăcută tot restul zilei. Îngrijorarea ei o afecta pe Nur-jan, care, tot în tăcere, se simţea aproape înnebu-

nită. A doua zi dimineaţa când m-am trezit, nici nu-mi venea să sun clopoţelul. Cine va veni la mine acum? Uşa de la dormitor se deschise încet şi Nur-jan intră. Apoi, prin întunecimea zorilor de iarnă, intră după ea o altă siluetă. Era Raisham!

Mai târziu i-am spus cât de mult mă bucuram că rămăsese. Ea roşi.

- Begum Sahib Gi, răspunse ea încetişor, adăugând afectuos şi a treia formulă de adresare, care înseamnă „Vă doresc viaţă lungă", cum Îl slujiţi dumneavoastră pe Domnul, aşa vă voi sluji şi eu pe dumneavoastră.

Cu ceilalţi servitori creştini plecaţi, casa mea deveni şi mai liniştită, în parte şi pentru că nu i-am înlocuit pe toţi. Acum că nu mai primeam vizite de la nici un membru al familie, necesităţile erau mai mici. Mi-am găsit un şofer nou, un musulman pe nume Fazad, şi un nou ajutor de bucătar tot musulman, dar nu am mai angajat pe altcineva. Eram foarte bucuroasă de Mahmud, care continua să se joace fericit prin casă sau prin grădină. L-am îndemnat să-şi cheme prietenii din sat. Mahmud a acceptat repede această sugestie. Cei mai mulţi copii erau puţin mai mari decât el, aveau cinci sau şase ani, iar el abia împlinise cinci. Cu toate acestea, Mahmud era mereu în fruntea lor; eram convinsă că aceasta nu doar pentru că le era gazdă, ci mai degrabă, cei şapte sute de ani de cârmuire erau în genele lui şi făceau parte din fiinţa lui, la fel ca ochii săi căprui şi senini.

Cât riscam oare din această moştenire? Câte dintre legăturile de familie îndreptăţite ale băiatului le puneam în primejdie? Chiar ieri mă întrebase din nou când îl va lua vărul lui, Karim, la pescuit. Karim îi promisese lui Mahmud că îl va învăţa tainele pescuitului păstrăvilor care alunecau printre pietrele acoperite de muşchi ale pârâului din grădină, un afluent al râului Tahmra.

- Mami! mă întrebase Mahmud. Când vine Karim?

Am privit în jos, la băieţelul cu ochi strălucitori, şi pur şi simplu nu m-am simţit în stare să îi spun că partida de pescuit nu va mai avea loc niciodată. Mahmud nu era prea aproape de creştinism. Îi citeam povestiri din Biblie, care îi plăceau atât de mult, încât i-am mutat ora de culcare de la 8:00 la 7:30 ca să avem destul timp pentru ele. Dar ce însemnau câteva povestiri în comparaţie cu o excursie la pescuit! Sau cu prietenii. Căci, încetul cu încetul, prietenii lui Mahmud au încetat să mai vină în vizită. Mahmud nu putea să înţeleagă acest lucru, iar când am încercat să îi explic se uită la mine încurcat.

- Mami, pe cine iubeşti mai mult, pe mine sau pe Isus?

Ce să-i spun? Mai ales acum când se simţea atât de singur!

- Dumnezeu trebuie să fie pe primul loc, Mahmud, i-am răspuns parafrazând avertismentul Domnului că, dacă nu punem familia după El, nu suntem cu adevărat ai Lui. Trebuie să Îi dăm lui Dumnezeu locul întâi, am zis, chiar înaintea celor pe care îi iubim cel mai mult pe lume.

Mahmud *păru* să accepte acest lucru. *Părea* să asculte când îi citeam din Biblie. Odată, după ce îi citisem, „Veniţi la Mine toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă", l-am auzit cum se ruga înainte de somnul de amiază.

- Isuse, Te iubesc şi vreau să vin la Tine, dar... Te rog nu îmi da odihnă. Nu-mi place să mă odihnesc.

Se ruga chiar cu mâinile împreunate, dar ştiam că îi este greu să fie singur şi să mă vadă şi pe mine singură. Nici o rudă, nici un prieten, nici o cunoştinţă nu mai cotea de pe Drumul Principal către casa mea; telefonul nu mai suna deloc.

Apoi, într-o noapte, telefonul alb de lângă patul meu sună la ora trei fix. Am întins mâna către aparat. Nimeni nu m-ar fi sunat la ora asta decât dacă ar fi fost o moarte în familie. Am ridicat receptorul şi la început am auzit doar o răsuflare grea. Apoi trei cuvinte m-au izbit ca nişte pietre:

- Necredincioaso. Necredincioaso. Necredincioaso.

Legătura se întrerupse. M-am lăsat înapoi în pat. Cine să fi fost? Vreunul din fanaticii despre care unchii mei mă avertizau în mod constant? Oare ce ar fi în stare să facă?

- Oh, Doamne, ştii că nu mi-e frică de moarte. Dar sunt îngrozitor de laşă. Nu pot suporta durerea. Ştii cum leşin când doctorul îmi face o injecţie. Oh, mă rog să pot răbda durerea dacă va veni.

Mi se umplură ochii de lacrimi.

- Nu cred că sunt făcută din acelaş material cu martirii, Doamne. Îmi pare rău. Te rog dă-mi putere să trec cu Tine prin ceea ce va urma acum.

Ceea ce a urmat a fost o scrisoare de ameninţare anonimă: „Să fie clar. Nu e decât un singur cuvânt care ţi se potriveşte. Trădătoare". Apoi a mai venit o scrisoare şi, la puţină vreme, încă una. Toate conţineau avertismente. Eram o apostată şi urma să fiu tratată ca atare.

Într-o după amiază, târziu, la începutul verii lui 1967, cam la şase luni după convertirea mea, stăteam în grădină strângând în pumn rămăşiţele motolite ale unei astfel de scrisori. Era mai muşcătoare ca altele, numindu-mă mai rău decât necredincioasă: corupătoare a drept-credincioşilor. Adevăraţii credincioşi, se spunea în scrisoare, trebuiau să mă ardă cum se arde cangrena într-un mădular sănătos.

Să mă ardă? Era oare ceva mai mult decât un fel de a vorbi? Am mers mai departe prin grădină - în jur străluceau straturile de lalele, zambile şi ciucuşoară. Primăvara se deschisese ca o floare şi se transformase în vară. Gutuii din grădină erau înfloriţi, iar din peri se scuturau ultimele petale albe. M-am întors şi m-am uitat către casă.

- Nu vor îndrăzni să se atingă de casa mea! am exclamat în gând. Nu vor îndrăzni să dea foc unei Begum! Dar, ca o confir-

mare că nu mai puteam conta pe protecţia oferită de poziţie şi avere, am primit vizita unui musafir. O servitoare veni să mă anunţe de sosirea lui.

- Generalul Amar aşteaptă să vă vadă, Begum, zise ea.

Mi-a sărit inima. M-am uitat pe poarta grădinii şi într-adevăr, acolo se afla o binecunoscută maşină de armată, de un verzui, şters. Generalul Amar era un vechi şi drag prieten de-al meu, de când fusesem în armată. Am fost colegi în timpul celui de al doilea război mondial, iar el era acum general, într-o poziţie foarte înaltă în armata Pakistanului. Păstrasem legătura de-a lungul anilor, mai ales când soţul meu fusese ministru de interne şi lucrase îndeaproape cu el. Venea şi el să mă condamne?

Peste puţină vreme îi auzeam scârţâitul paşilor pe aleea grădinii, în timp ce înainta să mă salute, spilcuit din cap până în picioare, într-o elegantă uniformă kaki, cu pantaloni de călărie şi cizme de piele. Îmi luă mâna şi mi-o sărută aplecându-se. Presimţirile mele sumbre se risipiră: era clar că nu venise într-o misiune de atac.

Se uită la mine cu o sclipire surâzătoare în ochii întunecaţi. Ca întotdeauna generalul merse direct la ţintă.

- E adevărat ce spune lumea?

- Da, am răspuns eu.

- Ce te-a determinat să faci asta? întrebă el uimit. Te-ai pus într-o situaţie extrem de periculoasă! Am auzit zvonuri că unii vor să te omoare!

L-am privit în tăcere.

- Bine, adăugă el, şi se aşeză pe o bancă din grădină, cu un scârţâit al centurii sale de piele. Ştii că îţi sunt ca un frate?

- Sper că aşa e.

- Şi că în calitate de frate am dorinţa să te protejez.

- Sper.

- Atunci ţine minte: casa mea va fi întotdeauna deschisă

pentru tine. Dar, continuă generalul, mai e ceva ce ar trebui să ştii. Oferta aceasta este personală.

Întinse mâna după o floare, o trase către el şi o mirosi, după care se întoarse spre mine şi zise:

- Oficial, nu voi putea face prea mult Bilquis.

- Ştiu.

Am luat mâna generalului, ne-am ridicat împreună, ne-am îndreptat încet către terasă şi am intrat în casă. În timp ce mergeam i-am spus că nu-mi fusese uşor.

- Şi nici nu îţi va fi uşor draga mea, spuse prietenul meu.

Mai târziu, după ce comandasem ceaiul în camera de zi, mă întrebă cu un zâmbet nedumerit:

- Spune-mi Bilquis, de ce ai făcut asta?

I-am explicat ce se întâmplase şi am văzut că generalul Amar asculta cu atenţie. Extraordinar! Iată-mă făcând, chiar fără să îmi dau seama, ceea ce misionarii numesc a mărturisi. Îi vorbeam unui musulman despre Cristos şi încă unuia aflat într-o poziţie de înaltă autoritate. Iar el asculta! Mă îndoiesc că generalul Amar a înţeles cu adevărat ce i-am spus atunci, însă era încă pe gânduri, o jumătate de oră mai târziu, când îşi luă rămas bun de la mine în amurgul de vară.

- Nu uita Bilquis, zise el cu glasul înecat de emoţie, oricând vei avea nevoie de ajutorul meu... dacă pot face ceva ca prieten...

- Îţi mulţumesc Amar, am spus eu.

Se întoarse, iar ţăcănitul cizmelor lui pe pardoseală se auzi pe hol, apoi afară, în timp ce se însera, îndreptându-se spre maşina care îl aştepta. Întâlnirea noastră solitară, ciudat de tristă, se sfârşise.

- Mă întreb dacă îl voi mai vedea vreodată, m-am gândit.

În timpul acestui boicot, printre scrisori şi telefoane anonime şi avertizări din partea vechilor mei prieteni, învăţam pentru

prima dată ce înseamnă să îţi duci viaţa de la un ceas la altul. Era opusul îngrijorării. Era o aşteptare în a vedea ce va îngădui El. Pentru că eram convinsă că nimic nu se întâmplă fără permisiunea Lui. Ştiam că presiunile împotriva mea vor creşte. Dacă aceasta urma să se întâmple, era cu îngăduinţa Lui, iar eu trebuie să învăţ să caut Prezenţa Lui în mijlocul unui aparent dezastru. Voi trăi, pur şi simplu, oră după oră, stând lângă El. Da, aceasta era cheia. Să învăţ să stau lângă El, aşa încât orice s-ar întâmpla şi oricând s-ar întâmpla, să fiu totuşi în slava Sa.

Sub presiunea crescândă din partea familiei, mă gândeam că ştiu cum s-a simţit împăratul David când, a fugit dinaintea fiului său Absalom, luându-şi harfa şi cântând: „Dar Tu, Doamne, Tu eşti scutul meu, Tu eşti slava mea..." (Psalmul 3:3). Iar slava era pentru el, după câte înţeleg, starea de binecuvântare, bucurie şi fericire a sfinţilor din ceruri.

Pentru moment, familia făcea presiuni tot prin boicot. Nici unul dintre membrii familiei nu venea să mă vadă, nici măcar pentru a mă ocărî. Nici vechii mei prieteni nu mă vizitau, cu câteva excepţii mai rare. La piaţă, ironiile continuau. La fel şi excluderea mea sistematică de la momentele importante ale familiei: naşteri, nunţi, înmormântări. Ori de câte ori îngăduiam gândurilor mele să zăbovească asupra singurătăţii pricinuită din aceste cauze, simţeam cum slava începe să pălească şi îndată le îndreptam printr-un act de pură voinţă, către momentele când Isus, la rândul Său se simţise singur.

Îmi făcea bine. Dar am descoperit, cu o oarecare surprindere, că aveam nevoie disperată de o simplă tovărăşie. Eu, care mă ţinusem atât de distantă, aveam nevoie acum de apropiere. Nici chiar familiile Old şi Mitchell nu mai veneau pe la mine. Pentru a-i proteja îi sfătuisem să nu mă viziteze.

Într-o după-amiază cenuşie m-am retras în dormitorul meu ca să citesc Biblia. Era neobişnuit de frig pentru începutul verii.

Un vânt tăios lovea geamurile, care dârdâiau.. Când m-am apucat de citit, am simţit o căldură pe mână, şi când am privit în jos am zărit o rază de soare odihnindu-se pe braţul meu. M-am uitat pe fereastră chiar la timp ca să văd soarele cum dispare din nou după nori. Se părea că pentru un minut, Domnul Îşi întinsese mâna ca să mă mângâie.

Am privit în sus.

- Oh, Doamne, am spus. Sunt atât de singură... atâta tăcere. Te rog, trimite-mi astăzi pe cineva cu care să vorbesc.

Simţindu-mă stingherită de faptul că cerusem un lucru atât de copilăresc, m-am întors la Biblia mea. Aveam totuşi, tovărăşia Lui şi asta trebuia să îmi fie de ajuns. Dar după puţină vreme am auzit cu surprindere în casă un sunet neobişnuit - neobişnuit pentru că lipsise atât de mult. La parter se auzeau voci.

Mi-am pus repede halatul de casă şi am alergat în hol unde am dat peste Nur-jan care se grăbea către dormitorul meu.

- Oh, Begum Sahib, a venit familia Old.

- Slavă Domnului, am exclamat eu.

Bineînţeles, îi vedeam pe Ken şi Marie la serviciile de duminică acasă la ei, dar o vizită la mijlocul săptămânii era cu totul altceva. Marie veni repede către mine şi îmi luă mâna.

- Am simţit că trebuie să te vedem, Bilquis, zise ea, iar ochii albaştri îi străluceau. Fără vreun alt motiv, decât că ne place atât de mult să fim cu tine.

Ce vizită a fost aceea! În timp ce vorbeam mi-am dat seama că făcusem o greşeală când nu rugasem pe nimeni să mă viziteze. Mândria nu mă lăsase să îmi recunosc nevoia. Deodată îmi veni o idee. De ce să nu chem oamenii la mine acasă duminică seara pentru adunare? Dar nu ar însemna că torn gaz peste foc? Am încercat să alung acest gând dar nu îmi dădea pace. Tocmai când prietenii mei se pregăteau de plecare am spus repede:

- Aţi vrea să veniţi aici duminică seara?

Cei doi s-au uitat la mine cu surprindere.

- Vorbesc serios, am zis deschizând larg braţele. Casa asta veche are nevoie de puţină viaţă.

Şi aşa a rămas.

În acea seară, în timp ce mă pregăteam să mă retrag, m-am gândit cât de minunat ne poartă Domnul de grijă. Când familia şi prietenii mi-au fost luaţi, El i-a înlocuit cu propria Lui familie şi cu prietenii Săi. Am dormit liniştită şi m-am trezit simţind cum soarele cald se revărsa prin fereastră. M-am ridicat şi am deschis fereastra, savurând adierea fină. Printre miresmele ei de pământ şi de flori simţeam suflul cald al miezului verii .

Abia aşteptam să vină seara de duminică. De sâmbătă după amiaza vechea casă era plină cu flori; toate podelele şi toate geamurile fuseseră frecate până străluceau. I-am dat de înţeles lui Raisham că dacă vrea poate să ni se alăture, dar ea fu puţin tulburată; nu era încă pregătită pentru un pas atât de îndrăzneţ şi nu am vrut să o presez.

Duminica se scurse încercând să-l opresc pe Mahmud să intre în sufragerie, îndreptând covorul persan, aranjând şi rearanjând florile, ştergând ici colo câte un fir de praf. În sfârşit, am auzit poarta deschizându-se şi maşinile scrâşnind pe alee.

Seara a fost după aşteptărilor mele: am cântat, ne-am rugat şi am împărtăşit unul altuia cum lucra Domnul în viaţa fiecăruia. Eram doar doisprezece, plus Mahmud, aşezaţi confortabil în cerc, dar puteam să jur că mai erau încă o mie de oaspeţi nevăzuţi, bineveniţi.

Seara a mai avut şi un alt scop deosebit, pe care nu-l prevăzusem. Mi-am dat seama că prietenii mei creştini erau încă destul de îngrijoraţi pentru mine.

- Eşti sigură că ţi-ai luat toate măsurile de protecţie? Cea care întrebă era Marie.

- Păi, am râs eu, nu e cine ştie ce. Dacă cineva vrea să îmi facă rău, găseşte el o cale sunt sigură.

Ken se uită în jurul sufrageriei şi afară, în grădină, prin uşile mari de sticlă.

- Chiar că nu eşti prea protejată aici, zise el. Nici nu mi-am dat seama cât eşti de vulnerabilă.

Ceilalţi simţiră că ar fi înţelept să cerceteze camera, aşa că ne ridicarăm cu toţii. Ken era îngrijorat mai ales de ferestrele care dădeau spre grădină; erau apărate doar de un geam şi un paravan de filigran.

Ken dădu din cap.

- Să ştii că nu eşti deloc în siguranţă. Ar trebui să faci ceva, Bilquis; să pui să îţi instaleze un grilaj solid de metal. Oricine ar putea intra pe aici.

Am răspuns că mă voi îngriji de asta a doua zi.

Era oare doar închipuirea mea sau cu adevărat slava Lui păli puţin în momentul când am făcut promisiunea?

În cele din urmă ne-am spus la revedere şi m-am retras fericită cum nu mai fusesem de multă vreme. A doua zi, însă, pe când mă pregăteam să trimit după fierarul din sat, am fost încă o dată conştientă că slava Domnului se îndepărta rapid. De ce? Oare pentru că eram pe cale de a face un lucru bazat pe frică? Oricum, se părea că de fiecare dată când doream să chem fierarul această acţiune era împiedicată.

Apoi mi-am dat seama de ce. Când s-ar fi auzit prin sat că îmi puneam gratii la ferestre, toţi şi-ar fi dat seama că mă temeam. Parcă îi auzeam cum m-ar fi bârfit.

- Ha! Ha! Ce religie mai e şi creştinismul ăsta? Când devii creştin, devii fricos?

Nu. M-am hotărât să nu îmi pun gratii la ferestre.

În acea seară m-am dus la culcare cu încrederea că luasem hotărârea cea mai bună. Am adormit imediat, dar deodată, un

sunet mă trezi. M-am ridicat uimită dar fără teamă. Înaintea mea apăru o priveliştе uluitoare.

Prin pereţii camerei mele, în chip supranatural, îmi puteam vedea toată grădina. Era inundată de o lumină albă, cerească. Puteam vedea fiecare petală de trandafir, fiecare frunză de copac, fiecare fir de iarbă, fiecare spin. Iar deasupra ei plutea o seninătate caldă. În inima mea, L-am auzit pe Tatăl zicând:

- Ai făcut ce trebuia, Bilquis. Eu sunt cu tine.

Încet, lumina păli şi camera se află din nou în întuneric. Am aprins lampa de lângă pat, mi-am ridicat mâinile şi L-am slăvit pe Dumnezeu.

- Oh Tată, cum aş putea să-Ţi mulţumesc îndeajuns? Ai atât de multă grijă de fiecare dintre noi.

În dimineaţa următoare, i-am chemat pe toţi servitorii şi le-am spus că de acum înainte puteau dormi la casele lor dacă doreau. Dar Mahmud şi cu mine vom dormi în casa cea mare. Servitorii se uitară unii la alţii, unii cu surprindere, alţii cu bucurie, unul sau doi cu spaimă. Dar ştiam că cel puţin un lucru fusese îndeplinit. Această hotărâre punea capăt oricărui gând de a mă apăra. Iar o dată cu această hotărâre slava se întorsese şi rămase mai mult ca de obicei. Poate că acest lucru era necesar pentru următoarea întorsătură a evenimentelor.

Într-o dimineaţă, pe când Raisham îmi peria părul, remarcă într-o doară:

- Am auzit că a murit Karim, fiul mătuşii dumneavoastră.

Am sărit de pe scaun privind-o neîncrezătoare.

- Nu, am gemut eu.

Nu, Karim cel care trebuia să-l ducă pe Mahmud la pescuit! El era unul dintre favoriţii mei! Ce se întâmplase? De ce trebuia să aflu de la servitori chiar şi despre moartea lui Karim? Cu o putere de voinţă ca de fier m-am stăpânit şi mi-am silit

trupul să se aşeze la loc pe scaun, pentru ca Raisham să îşi poată continua lucrul. Dar mintea îmi alerga în continuare. E doar un zvon, m-am gândit. Poate că Raisham a încurcat numele. Inima îmi veni la loc. Mai târziu am rugat o slujnică mai în vârstă să afle pentru mine ce se întâmplase de fapt.

- Îmi pare rău, Begum Sahib, zise ea. E adevărat. A murit noaptea trecută...atac de cord, iar înmormântarea este astăzi.

Apoi, această servitoare care afla cu uşurinţă toate amănuntele, îmi dădu veşti care m-au durut şi mai mult. Mătuşa mea, îmi spunea servitoarea, ştiind cât de mult îl iubeam pe fiul ei, ceruse în mod special familiei „să-i spună neapărat cineva lui Bilquis, că băiatul meu a murit". Nimeni nu îi îndeplinise dorinţa.

Mai târziu stăteam la fereastră cântărind situaţia. Fusesem exclusă de la evenimentele familiale timp de şase luni, dar niciodată nu mă duruse boicotul ca acum.

Aşa cum stăteam, legănându-mă uşurel pe scaun, am început să mă rog pentru ajutorul Lui şi, ca întotdeauna, ajutorul a venit. De data aceasta era ca şi cum o mantie caldă îmi era pusă cu blândeţe pe umeri. Iar odată cu această senzaţie veni un neobişnuit plan de acţiune. Simpla idee mă şoca. Era atât de îndrăzneaţă încât am ştiut că este de la Domnul.

10.

Învăţ să trăiesc în slavă

În timp ce stăteam la fereastră uitându-mă în grădină, unde Karim şi cu mine ne jucasem când eram copii, un muson puternic ce bătea dinspre India îndoia vârfurile copacilor. Mi se părea că prind din el un mesaj extraordinar, pe care nu credeam că îl aud bine.

- Nu se poate să îmi spui asta Doamne, am zis zâmbind. Cred că am halucinaţii! Doar nu vrei să merg la *înmormântarea lui Karim*. Ar fi total nepotrivit. Ar fi de prost gust. Nu aş reuşi decât să jignesc nişte oameni care sunt în doliu.

Chiar pe măsură ce obiectam, am recunoscut încă o dată că sentimentul Prezenţei Lui începe să pălească. Imediat, cu acest semn, am început să mă întreb dacă nu cumva chiar mi se spunea să fac acest lucru extraordinar, înfruntând pe faţă ostilităţile boicotului.

În cele din urmă, cu un oftat adânc, m-am ridicat de pe locul meu de la fereastră, am strâns din umeri şi am spus:

- Încep să învăţ, Doamne. Simţul meu în ceea ce priveşte ce e de făcut este nimic în comparaţie cu al Tău! Pentru că Tu îmi spui să merg, voi merge!

Şi sentimentul Prezenţei Sale reveni.

Prin ce şir extraordinar de experienţe treceam cu aceste plecări şi reveniri ale slavei Sale! Şi totuşi, aveam sentimentul că abia începusem să învăţ rostul acestui lucru. Cum puteam învăţa să rămân în Prezenţa Lui pentru o perioadă tot mai mare de timp? Nu ştiam că în următoarele două luni aveam să trec

printr-o serie de experienţe care urmau să mă ducă un pas mai departe în acest proces de învăţare.

Stăteam pe aleea pietruită în faţa casei lui Karim, şovăind. În ciuda făgăduinţei mele de a asculta, mă simţeam ca o turturică singuratică aruncată între o mie de vipere. Inspirând adânc, m-am îndreptat către casa de piatră ce se înălţa între altele asemenea ei. Am intrat în curte şi am păşit către verandă, sub privirile fixe ale sătenilor care stăteau liniştiţi de jur împrejur. Am intrat în casa de modă veche cu tavanele sale sculptate şi cu pereţii tencuiţi în alb în care Karim şi cu mine râsesem, ne jucasem şi ne hârjonisem atât de des.

Acum nu se mai auzeau râsete. Pe lângă starea mohorâtă a familiei îndoliate se mai adăuga şi răceala a douăzeci de priviri dispreţuitoare îndreptate către mine. M-am uitat la o verişoară cu care fusesem foarte apropiată. Ochii mi se întâlniră pentru un moment, verişoara îşi întoarse repede capul şi începu să vorbească cu o vecină.

Îndreptându-mi umerii, am păşit apoi în sufrageria casei lui Karim, şi m-am aşezat pe una din saltelele groase de bumbac ce fuseseră puse pe podea, înconjurate de suluri şi pernuţe de care să te sprijini. Mi-am aranjat sari-ul în jurul picioarelor. Deodată lumea păru să se trezească, dându-şi seama cine eram. Conversaţia liniştită care umplea camera încetă brusc. Chiar şi femeile care îşi spuneau mătăniile, fiecare mărgea însemnând câte o rugăciune îndreptată spre Allah, se opriră şi se uitară în jur. Atmosfera din încăpere, care fusese fierbinte din pricina căldurii începutului de vară şi a zecilor de trupuri înghesuite umăr la umăr, păru să se răcească dintr-o dată.

N-am spus nimic, n-am făcut nici o încercare de a părea sociabilă, mi-am lăsat simplu privirea în jos şi mi-am spus la rândul meu rugăciunile.

- Doamne Isuse, am şoptit în inima mea, te rog să fii cu

mine acum când sunt reprezentanta ta în acest grup de prieteni şi rude dragi, care sunt atât de întristaţi de moartea lui Karim.

După cincisprezece minute, susurul lin al conversaţiei începu din nou. Era timpul să merg să o salut pe soţia lui Karim. Ţinându-mi capul sus, m-am ridicat de pe saltea şi am păşit în camera alăturată, unde zăcea trupul lui Karim în sicriul adânc şi înalt, construit conform credinţei musulmane care spune că mortul trebuie să stea în capul oaselor când vin îngerii să-l întrebe înainte de intrarea în rai. I-am prezentat condoleanţele mele soţiei lui Karim, apoi am privit faţa liniştită a dragului meu văr înconjurată de giulgiul nou de bumbac alb şi am şoptit în sinea mea o rugăciune pentru duhul acestui om. Oh, cum îmi doream să-i fi putut vorbi înainte să moară.

Un murmur scăzut umplu încăperea când membrii apropiaţi ai familiei se rugară pentru Karim. Doamnele se ridicară în picioare şi citiră versete din Coran. Totul era o parte din ritmul vieţii şi al morţii pe care-l cunoşteam atât de bine. Iar eu îi întorceam spatele. Astăzi, înainte de apusul soarelui, va avea loc o procesiune către cimitir, iar toată familia va merge în urma catafalcului. La marginea mormântului cei care poartă sicriul îl vor lăsa jos şi preotul va striga:

- Dumnezeu este foarte mare. Doamne, acesta este robul Tău, fiul robului Tău. El a mărturisit că nu este alt Dumnezeu în afară de Tine şi că Mohamed este robul şi mesagerul Tău...

Aşa cum stăteam, ascultând tânguirile liniştite din cameră, am văzut-o pe mama lui Karim îngenunchind lângă catafalc. Părea atât de părăsită încât am simţit brusc un îndemn copleşitor de a mă duce lângă ea. Să îndrăznesc oare? Nu cumva va fi o jignire? Să-i spun oare ceva despre Isus? Poate nu. Prezenţa mea - o creştină - era de ajuns pentru a-L aduce aproape de ea pe Isus, într-un mod plin de compasiune.

Am păşit aşadar, spre mama lui Karim şi am îmbrăţişat-o,

spunându-i cu glas scăzut şi liniştit cât de tristă eram.

- Karim şi cu mine am fost atât de apropiaţi. Fie ca Dumnezeu să vă binecuvânteze şi să vă mângâie.

Mama lui Karim îşi întoarse faţa către mine. Ochii ei întunecaţi, plini de lacrimi, îmi mulţumiră şi am ştiut că în acel moment, Isus îi mângâia inima îndurerată.

Mama lui Karim, însă, părea să fie singura care accepta ceea ce făceam. Am plecat de lângă ea şi m-am întors să mă aşez printre cei îndoliaţi. Un văr - şi încă unul apropiat - se ridică ostentativ în picioare şi îşi făcu loc să iasă din cameră. Fu urmat de un alt văr. Şi de încă unul.

Şedeam acolo, luptându-mă cu emoţiile propriei mele dureri pentru Karim şi familia lui, pe de o parte şi cu această situaţie jenantă pe de altă parte. Inima îmi bătea cu putere. Duşmănia îmi străpungea armura protectoare. Tot ce puteam face era să rămân aşezată cât timp era potrivit, să mă pot ridica, să îmi iau rămas bun şi să ies din încăpere. Când în cele din urmă am plecat, am simţit toţi ochii din casă aţintiţi asupra mea.

În maşină, am stat un moment în faţa volanului, încercând să mă adun. Fusesem ascultătoare, dar preţul era mare. Cu siguranţă aş fi preferat să fi rămas acasă în loc să fi intrat de-a dreptul între fălcile acestei mânii nedeghizate.

Dacă mă gândeam că voi fi nevoită să trec prin această vale doar o dată, mă înşelam. Câteva săptămâni mai târziu, tocmai când căldura miezului verii începea să se aşeze deasupra regiunii noastre, un alt văr muri. Şi de această dată am aflat de moartea lui prin servitorii mei. Şi din nou, ascultând de îndrumarea Domnului, m-am aflat intrând cu reţinere într-o încăpere plină de oameni în doliu, în ciuda răcelii şi a urii. Ca un act de voinţă, mi-am alungat grija faţă de propria persoană şi am concentrat-o asupra singurei persoane care era cu adevărat nenorocită - văduva vărului meu. Era mama unui băieţel de aproape

cinci ani, de o vârstă cu Mahmud. Părea atât de abandonată stând în picioare lângă sicriu, de una singură, încât am plâns pentru ea şi soţul ei.

Apoi, exact cum mi se întâmplase şi la înmormântarea lui Karim, m-am simţit împinsă spre această femeie deznădăjduită. În timp ce mă apropiam, ochii ni s-au întâlnit, şi am văzut un moment de ezitare pe faţa ei înlăcrimată. Apoi, cu o privire hotărâtă, mergând cu bună ştiinţă împotriva voinţei familiei ei, îmi întinse mâna. Am plâns în tăcere, ţinându-i mâna arămie, tremurătoare într-a mea. Am schimbat doar un cuvânt două, dar inima mea se ruga cu ardoare ca Duhul Sfânt să se atingă de ea în această nenorocire... această femeie musulmană dragă mie: „Binecuvântaţi pe cei ce plâng".

- Îţi mulţumesc Bilquis, îţi mulţumesc, îmi şopti văduva când, în cele din urmă dădu drumul mâinii mele.

Am îmbrăţişat-o şi am ieşit din încăpere.

În mod ciudat, la intervale scurte, au mai urmat încă două înmormântări. Acest lucru era destul de neobişnuit, chiar şi pentru o familie atât de mare ca a noastră. Dar de fiecare dată Domnul mi-a vorbit foarte clar, foarte limpede, să ies din siguranţa casei mele şi să merg acolo unde era nevoie de mine. Nu trebuia să vorbesc prea mult. Trebuia să las ca prezenţa mea plină de compasiune să-mi slujească de mărturie.

În acest timp, Domnul lucra asupra mea. Avea atâtea să mă înveţe şi folosea aceste înmormântări ca sală de clasă. În timpul uneia dintre aceste vizite, la o înmormântare în familie am descoperit următorul mare secret de a rămâne în prezenţa Lui.

La o înmormântare musulmană, nimeni nu găteşte, nici nu mănâncă, până când trupul nu este înmormântat. Rezultatul este de obicei o zi de post, iar acesta nu e un chin aşa de mare. Totuşi, în acea zi, cum şedeam izolată în camera aglomerată, am simţit deodată că aveam nevoie de obişnuitul meu ceai de

după-amiază. Acesta era un lucru, mi-am zis, fără de care pur şi simplu nu puteam să fac faţă. În cele din urmă, nefiind în stare să-mi stăpânesc dorinţa, m-am ridicat şi am îngăimat o scuză. „Trebuie să mă spăl pe mâini", am spus. M-am strecurat afară din casă şi am coborât pe stradă până la un mic restaurant. Acolo mi-am luat preţiosul ceai, după care m-am întors printre cei ce luau parte la înmormântare.

Am simţit de îndată o însingurare ciudată, ca şi cum un prieten ar fi plecat de lângă mine. Ştiam, desigur, ce se întâmplase. Mângâietoarea Prezenţă a Duhului Său mă părăsise.

– Doamne, mi-am spus, ce am făcut?

Mi-am dat seama. M-am scuzat, spunând o minciună.

– Dar Doamne, n-a fost decât o minciună nevinovată, am spus. Nu simţeam nici o mângâiere a Duhului. Doamne, am insistat, dar eu nu mai sunt legată de obiceiurile astea de înmormântare musulmane. Şi în plus, nu pot fără ceaiul meu. Dar, Tată, am continuat să insist, nu puteam să le spun că ies să-mi iau ceaiul şi prăjitura. I-ar fi supărat. Bine, Tată, am spus. Înţeleg. Am făcut rău când am minţit. Îmi dau seama că umblam după aprobarea oamenilor, dar eu trebuie să trăiesc doar pentru aprobarea Ta. Îmi pare rău cu adevărat, Doamne. Te-am rănit. Cu ajutorul Tău nu voi mai face acest lucru.

Odată cu aceste cuvinte, Prezenţa Lui mângâietoare se revărsă din nou asupra mea, ca ploaia pe albia unui lac secat. M-am destins. Ştiam că El e cu mine.

Aşa am învăţat să mă întorc repede în Prezenţa Lui. Ori de câte ori nu-L simţeam aproape, ştiam că-L întristasem. Cercetam în urmă până când dădeam de momentul în care Îi simţisem Prezenţa pentru ultima dată. Apoi recapitulam fiecare gest, fiecare vorbă şi fiecare gând până când descopeream unde mă rătăcisem. Atunci îmi mărturiseam păcatul şi Îi ceream iertare.

Am învăţat să fac acest lucru cu tot mai multă îndrăzneală.

Prin aceste exerciţii de ascultare am învăţat minunatul secret al pocăinţei. Am descoperit că pocăinţa nu însemna atât remuşcare cu lacrimi cât a recunoaşte unde greşisem şi a promite cu ajutorul Lui să nu mai fac acea greşeală în viitor. Numai dându-mi seama de propria mea slăbiciune, puteam chema în ajutor puterea Lui. În această perioadă de timp am descoperit că nu există minciuni nevinovate. O minciună este o minciună şi vine întotdeauna de la Satan, tatăl minciunilor. El foloseşte minciuni de complezenţă „inofensive" pentru a ne obişnui cu această practică insidioasă. Minciunile pregătesc drumul pentru alte păcate. Satan ne şopteşte că minciunile de politeţe înseamnă „consideraţie" pentru ceilalţi. Astfel, ne plecăm în faţa lumii în locul lui Isus, care este Adevărul.

Deşi am învăţat această lecţie la înmormântarea unei rude, pentru mine a fost începutul unui nou mod de viaţă, în care am luptat să smulg din rădăcini orice minciună. Din acea zi am încercat să mă surprind de fiecare dată când eram pe cale să spun o minciună „nevinovată". Odată, un prieten misionar m-a invitat la o întâlnire la care nu voiam să mă duc. Eram gata să mă scuz spunând că trebuie să fiu în altă parte, când înăuntrul meu a sunat un semnal de alarmă şi m-am oprit chiar la timp. În schimb, am descoperit că pot să spun adevărul şi fără să rănesc sentimentele cuiva, spunând simplu: „Îmi pare foarte rău, dar nu voi putea veni". A mai fost acea zi când m-am aşezat să scriu o scrisoare unui prieten din Londra şi am început aproape automat să scriu că am fost plecată din oraş ceva vreme şi n-am putut să-i răspund la ultima scrisoare. M-am oprit cu stiloul în aer. Plecată din oraş? Fusesem aici tot timpul. Am mototolit hârtia, i-am dat drumul în coşul de gunoi şi am început din nou. „Dragă prietene, iartă-mă, te rog, că nu ţi-am răspuns mai repede la frumoasa ta scrisoare..."

Da, erau lucruri mici. Dar învăţam că atenţia în lucrurile

mici mă ajuta mult împotriva ispitelor mai mari ce se iveau.

În afară de asta, viaţa era mai uşoară când nu mai trebuia să-mi pierd atâta timp cu născocitul.

Încet şi sigur am început să realizez că încercam să trăiesc avându-L alături tot timpul pe Hristos! Bineînţeles, nu era cu putinţă pe de-a-ntregul. Mă surprindeam atât de des căzând din nou în felul meu vechi de a fi! Dar continuam să încerc.

Iar în acest proces am descoperit partea practică a promisiunii: „Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui, şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" (Matei 6:33). Dându-mi silinţa să-I dau primul loc lui Dumnezeu, unele din celelalte nevoi ale inimii mele îmi erau şi ele satisfăcute.

Într-o dimineaţă, Raisham intră uimită în camera mea:

– Vă aşteaptă o doamnă în sufragerie, zise ea.

– Cine este? am întrebat.

– Begum Sahib, dacă nu mă înşel, e chiar mama lui Karim.

Bineînţeles că se înşela! Mama lui Karim n-ar fi venit aici!

Am coborât la parter întrebându-mă cine ar putea fi atunci. Dar, când am dat colţul spre sufragerie, acolo stătea într-adevăr mama vărului meu. Când îmi auzi paşii, îşi ridică ochii, veni către mine şi mă cuprinse cu braţele.

– Bilquis, spuse mama lui Karim cu lacrimi în ochi, am simţit că trebuie să vin personal să-ţi spun ceva. La început, la înmormântare, nu te-am văzut printre atâţia oameni. Dar vreau să-ţi spun ce mare mângâiere ai fost. Nu ştiu... e ceva nou. Ceva cald şi deosebit.

Şi în sfârşit am văzut de ce nu mi se permisese să-i vorbesc despre Isus în mod direct mamei lui Karim în marele ei necaz. Acest lucru ar fi însemnat să profit de situaţie, dar acum situaţia era cu totul diferită. Cu linişte şi blândeţe, i-am vorbit acolo, în sufrageria mea, despre cât de mult însemna Isus pentru

mine şi cum încet, dar inevitabil, El îmi schimba atât de multe din modurile mele autoritare de a mă manifesta, înlocuindu-le cu personalitatea Lui caldă, umană.

– Aşa e, spuse mama lui Karim. Chiar ţi-a păsat. Ai vrut cu adevărat să iei parte la durerea mea.

A fost o vizită scurtă, dar frumoasă. M-a încurajat în două direcţii: mai întâi, prin faptul că o altă fiinţă umană observase o schimbare reală în mine, iar apoi, pentru că speram că acesta era începutul unei întreruperi a boicotului familiei.

Totuşi, acest lucru nu s-a întâmplat prea repede. De fiecare dată când suna telefonul era unul dintre prietenii mei misionari. De aceea, când telefonul sună chiar în dimineaţa dinaintea celei de-a şasea aniversări a lui Mahmud, mă aşteptam să fie Marie. Am auzit în schimb vocea prietenoasă a mamei celui de-al doilea văr care murise.

– Bilquis?

– Da.

– Bilquis, voiam doar să-ţi spun cât de mult îţi mulţumesc pentru ajutorul pe care l-ai dat soţiei fiului meu. Mi-a spus că ai vorbit cu adevărat inimii ei.

Ce interesant! Vorbisem puţin. Cristos fusese Acela care o mângâiase. Am mai schimbat câteva cuvinte plăcute şi apoi am închis. Încă o dată, nu puteam decât să fiu uimită de felul în care Isus lucrase prin mine când eu nu vorbisem decât puţin sau nimic despre El în mod direct. Ajutorul fusese în prezenţa mea ca reprezentantă a Lui în vreme de nevoie.

În următoarele săptămâni, alţi câţiva membri ai familiei au venit în vizite scurte. S-au oprit să-l vadă pe Mahmud de ziua lui, şi i-au adus dulciuri şi jucării. În aparenţă, motivul vizitei lor era să-l vadă pe băiat. De fapt, ştiam că acesta nu era decât un pretext. Veniseră de fapt să mai îndulcească amarul boicotului. Vizitele erau întotdeauna scurte şi pline de tensiune. Dar

însemnau nişte spărturi luminoase, bine venite în teribilul zid care fusese înălţat împrejurul meu.

Trecuse aproape un an de când mă hotărâsem să primesc chemarea lui Cristos. Cum zbura timpul! În curând urma să fie din nou ziua mea. Era un an de când mă predasem Domnului. Iar acum aşteptam cu nerăbdare prima dată când voi sărbători cu adevărat Crăciunul. Văzusem, desigur, cum se sărbătorea Crăciunul când fusesem în Europa. Dar până acum nu ştiusem cum arată Crăciunul când îl priveşti cu inima. Am împrumutat de la familia Mitchell un ornament.. Când au venit la mine au adus şi un brăduleţ, şi am cântat cu toţii cântece de Crăciun, spre marea bucurie a lui Mahmud. Servitorii au pus bradul în sufragerie, iar noi l-am împodobit cu panglici de hârtie.

Totuşi, ceva nu era în ordine.

Deşi mă bucuram mult de aceste festivităţi, nu prea le simţeam adevăratul sens. Am început să mă întreb dacă puteam sărbători Crăciunul într-un mod care să exprime schimbarea ce avusese loc în viaţa mea.

Apoi mi-a venit o idee. De ce nu dăm o petrecere pentru toată lumea – pentru misionari, pentru oamenii din sat, chiar şi pentru măturători. Imediat am auzit glasul prevenitor al familiei mele avertizându-mă să nu mă dau în spectacol cu credinţa mea; am auzit şi vocea Generalului punându-mi în vedere că nu mai putea să-mi acorde protecţie în mod oficial dacă dădeam de necaz. Ştiam că ideea unei astfel de petreceri de Crăciun va fi o ameninţare pentru mulţi. Şi totuşi, după multă rugăciune, am început să fac planuri pentru neobişnuita adunare.

Aşa că am mers înainte şi, în ziua de Crăciun, am dat petrecerea ce a produs atâta agitaţie în Wah. Oamenii din sat au sosit devreme şi s-au strâns în jurul bradului din sufragerie. Apoi au venit misionarii. Synnove dădea tonul la cântări şi toţi cântau. Iar apoi, spre uluirea mea, unul dintre servitori a anun-

ţat că o mătuşă şi nişte veri din Rawalpindi veniseră pentru o vizită pe neaşteptate!

Mi-a sărit inima din loc. Oare cum vor reacţiona? N-ar fi trebuit să-mi fac griji – au reacţionat într-un mod tipic, mă tem, pentru cei din înalta societate. Mai întâi au rămas cu gurile căscate, apoi s-au retras în linişte într-o altă încăpere, unde au stat singuri într-o tăcere tensionată.

N-am vrut să neglijez nici unul din grupuri, aşa că mi-am petrecut timpul ducându-mă dintr-o cameră în alta. Era ca şi cum aş fi alergat iar şi iar de la un duş fierbinte la unul rece.

În cele din urmă, poate chiar din cauza perseverenţei mele, câţiva dintre membrii familiei mele au început să se relaxeze. Unii chiar au trecut în sufragerie şi s-au alăturat festivităţilor din jurul pomului. Înainte ca petrecerea să ia sfârşit, conversau cu familiile Old şi Mitchell, dar nu cu măturătorii.

Petrecerea anunţa, speram eu, începutul unui an deosebit. Nu unul mai uşor, ci doar unul diferit. Căci, chiar în faţa mea se aflau multe şi încurcate răscruci care mă puteau duce în necaz dacă luam o cotitură greşită. Căci, împreună cu cele câteva rude şi puţinii prieteni care se întorceau acum, veniseră şi altfel de vizitatori. Aceştia erau oameni care erau hotărâţi să mă convertească din nou la credinţa musulmană. Aveam senzaţia că existau şi spectatori interesaţi, curioşi să vadă cum voi reacţiona la auzul acestor voci care mă chemau înapoi. Cum era oare mai bine: să păstrez o tăcere discretă, sau să declar deschis ceea ce gândesc?

Răspunsul mi-a fost dat şi de această dată prin Prezenţa Lui. Căci ori de câte ori încercam să ocolesc problema mă simţeam stânjenită şi însingurată. Însă de fiecare dată când răspundeam dificilelor întrebări fără ascunzişuri şi cu dragoste, simţeam că Domnul Însuşi este chiar lângă mine. De exemplu, într-o după-amiază am auzit o ciocănitură uşoară în uşă. Am fost sur-

prinsă, căci era ora două.

– Da? Uşa se deschise. Era Raisham. Begum Sahib, aveţi un vizitator.

În vocea ei blândă se simţea o şovăială. Raisham ştia că preferam să nu fiu deranjată între orele douăsprezece şi trei după-amiaza. Totuşi, nu era un ordin. Cu un an în urmă, i-aş fi poruncit cu asprime lui Raisham să nu mă deranjeze sub nici un motiv între douăsprezece şi trei. Acum îi explicasem că eu nu mai consideram timpul ca fiind proprietatea mea personală; timpul aparţinea Domnului. Dacă apărea vreun lucru de care ea considera că ar trebui să mă ocup eu însămi, atunci bineînţeles că trebuia să vină la mine în cameră indiferent de oră.

– Begum Sahib, omul e englez. În ochii ei căprui se zărea o lucire amuzantă. Zice că vrea să vorbească cu dumneavoastră despre Dumnezeu.

– Foarte bine, am spus uimită. Cobor imediat.

Aşteptându-mă în salon, era un englez palid, cu părul deschis la culoare. Am observat cu interes că purta haine tipic pakistaneze – cămaşă albă şi pantaloni largi. Cu faţa lui palidă şi hainele albe, aproape că se topea în albul pereţilor încăperii. Se scuză că venise pe neanunţate şi trecu la subiect. Spuse că a venit tocmai de la Karachi ca să mă vadă; pentru că el se convertise de la creştinism la islamism, unii membri ai familiei mele gândiseră că el şi cu mine aveam preocupări comune.

– Ah, mi-am spus, ştiind cât de mult îmi plac englezii, ei cred că voi fi impresionată de un englez care s-a lepădat de creştinism pentru Islam.

Vizitatorul meu îşi drese glasul, şovăi puţin şi apoi se lansă în scopul vizitei sale.

– Begum, începu el, mă deranjează un lucru cu privire la musulmanii care se convertesc la creştinism. Şi anume, Biblia. Cu toţii ştim că Noul Testament creştin a fost schimbat şi nu

mai este aşa cum l-a dat Dumnezeu.

El repeta principala acuzaţie a mahomedanismului împotriva Bibliei: că se făcuseră în ea atâtea alteraţii încât versiunea actuală nu mai este demnă de încredere. Musulmanii pretind că originalul era în acord cu Coranul.

– Sper că n-o să credeţi că vreau să glumesc, am spus eu. Dar doresc cu adevărat să ştiu un lucru. Am auzit de multe ori că Biblia a fost schimbată, dar n-am reuşit niciodată să aflu cine a schimbat-o. Când s-au făcut schimbările şi ce pasaje au fost alterate?

Vizitatorul meu se lăsă pe spate şi îşi plimbă privirile pe grinzile sculptate ale tavanului, bătând darabana cu degetele pe braţul fotoliului. Nu-mi dădu nici un răspuns. Cred că eram nedreaptă cu el. După câte ştiam, nu existau răspunsuri la aceste întrebări.

– Vedeţi dumneavoastră, am continuat, la British Museum există versiuni foarte vechi ale Bibliei, publicate cu aproape trei sute de ani înainte de naşterea lui Mohamed. În toate punctele în care creştinismul şi Islamul diferă, aceste manuscrise vechi sunt identice cu Biblia de astăzi. Experţii spun că, în aspectele esenţiale, Biblia pe care o avem azi nu a suferit schimbări faţă de original. Pentru mine personal acest lucru e foarte important. Deoarece, pentru mine, Biblia a devenit un Cuvânt plin de viaţă. Acesta vorbeşte sufletului meu şi mă hrăneşte. Mă ajută şi mă călăuzeşte...

Vizitatorul se ridică la mijlocul propoziţiei mele.

– ...şi de aceea, am continuat eu, mi se pare extrem de important să ştiu dacă există într-adevăr locuri în care mă las înşelată. Îmi puteţi spune?

– Vorbiţi despre „Cuvânt" de parcă ar fi viu, zise el.

– Cred că Hristos este viu, dacă asta vreţi să spuneţi, am răspuns eu. Chiar şi Coranul spune că Hristos este Cuvântul lui

Dumnezeu. Mi-ar face mare plăcere să vorbesc cândva cu dumneavoastră despre aceasta.

– Acum trebuie să plec.

Şi cu asta, gata. L-am condus pe oaspete până la uşă şi l-am poftit să mai vină. N-a mai apărut, însă au venit alţii, unii chiar bine înarmaţi pentru luptă şi plini de concepţii greşite! Nu-l voi putea uita pe domnul acela care i-a acuzat pe creştini că se închină la trei Dumnezei diferiţi.

– Aşa-zisa voastră Trinitate e formată din Dumnezeu, Maria şi Isus! a spus el. Voi creştinii spuneţi că Dumnezeu şi-a luat o nevastă, care era Maria şi că din unirea lor a fost născut Isus. Allah nu poate avea nevastă!

M-am rugat rapid. Iar în minte mi-a venit limpede ce cale trebuia să apuc.

– Citiţi Coranul? l-am întrebat.

– Bineînţeles.

– Ei, atunci vă amintiţi unde spune Coranul că lui Hristos I s-a dat Duhul lui Dumnezeu? Adeseori mă minunasem cum de Coranul putea conţine asemenea adevăruri extraordinare. Aţi auzit probabil de Sadhu Sundar Singh, acel Sikh evlavios, căruia Isus i-a apărut într-o vedenie. Iată cum i-a explicat Isus Trinitatea: „Aşa cum în soare există şi căldură şi lumină, dar lumina nu e căldură şi nici căldura lumină, şi amândouă sunt una, deşi au forme de manifestare diferite, tot aşa Eu şi Duhul Sfânt, ieşind de la Tatăl, aducem lumii lumină şi căldură... Şi totuşi, Noi nu suntem trei, ci Unul, aşa cum soarele e unul singur."

Când am sfârşit, era linişte în încăpere. Oaspetele meu era adâncit în gânduri. În cele din urmă el se ridică, îmi mulţumi pentru timpul acordat şi plecă din casă în tăcere.

Privind silueta sa tristă îndepărtându-se pe aleea pietruită, m-am întrebat deodată dacă Domnul Se folosea într-adevăr de scurtele mele întrevederi cu oameni de felul englezului şi al

acestui musulman zelos. Nu puteam şti, căci n-am mai auzit nimic de nici unul din ei. Dar nu conta. Poate că nici n-ar trebui să mă preocupe rezultatele. Singurul lucru care conta cu adevărat pentru mine era ascultarea. Dacă Domnul îmi cerea să le vorbesc acestor oameni, atunci asta trebuia să fac.

Pe măsură ce se apropia primăvara, Domnul părea să-mi ofere şi alte căi de a vorbi. M-am dus la Lahore şi – după o vizită plăcută dar ciudat de necomunicativă la fiul meu Khalid – am cumpărat o sută de Biblii pentru a le dărui tuturor celor interesaţi. Am cumpărat şi o mare contitate de tractate creştine. Le împărţeam de câte ori aveam ocazia, lăsându-le chiar în toaletele restaurantelor. Nu sunt deloc sigură dacă acest lucru dădea vreun rezultat. Odată, întorcându-mă la toaleta respectivă, am observat că tenculeţul se micşorase, dar apoi am privit spre coşul de gunoi. Acolo erau mototolite tractatele mele.

– Pare să n-aibă nici un rost, Doamne, am spus eu. Fac oare ceea ce vrei Tu? De ce Doamne? am zis, ridicându-mi mâinile în faţă, într-un gest de implorare. De ce nici măcar o singură dată n-am reuşit să văd rezultatele unei conversaţii despre Tine? Era englezul care se convertise la Islam, Generalul, toţi servitorii care fugiseră, şi sutele de prilejuri când vorbisem cu membri ai familiei mele şi cu prieteni – nici una dintre toate acestea nu adusese roade vizibile. Nu înţeleg, Doamne! Pur şi simplu nu pricep de ce nu mă foloseşti.

În timp ce mă rugam, senzaţia Prezenţei lui Cristos deveni din ce în ce mai puternică. El părea să umple atmosfera cu putere şi mângâiere. Am auzit în inima mea acest gând:

– Bilquis, vreau să-ţi pun o singură întrebare. Gândeşte-te la momentele când ai vorbit cu prietenii şi cu familia ta. Gândeşte-te la clipele când i-ai primit pe cei care veniseră ca să se certe. Ai simţit Prezenţa Mea în timpul acelor vizite?

– Da, Doamne. Da, am simţit-o cu adevărat.

– Era slava Mea acolo?

– Da, Doamne.

– Atunci nu ai nevoie de mai mult. Aşa se întâmplă de multe ori cu prietenii. Şi cu familia. Rezultatele nu sunt problema ta. Grija ta nu trebuie să fie decât ascultarea. Caută Prezenţa Mea, nu rezultatele.

Astfel, am mers înainte pe cale. Acum era ceva tot mai întăritor şi mai înviorător. Odată ce Domnul mi-a abătut privirile de la „rezultate" şi mi le-a întors către Prezenţa Lui, mă puteam bucura de întâlniri cu un prieten după altul, cu o rudă după alta, fără să mă mai simt frustrată câtuşi de puţin. Am învăţat să nu pierd ocaziile. Fie că dialogul era despre politică sau despre modă, Îl rugam pe Dumnezeu să aducă în conversaţie o întrebare care să-mi deschidă drumul. De exemplu, vorbind odată cu o nepoată, discuţia alunecă spre fostul meu soţ, care era acum ambasadorul Pakistanului în Japonia.

– Ce-ai face în cazul în care Khalid ar veni să te viziteze? zâmbi ea, ridicând o sprânceană.

Am privit-o în ochi:

– I-aş spune „Bine ai venit". L-aş servi cu un ceai. Nepoata se uită la mine neîncrezătoare. L-am iertat, am spus eu mai departe. Şi sper că şi el m-a iertat pe *mine* pentru orice faptă cu care l-am rănit.

– Cum poţi să-l ierţi aşa! Nepoata mea ştia că despărţirea fusese oficială.

I-am explicat că, doar prin propriile puteri, cu siguranţă nu aş fi putut să-l iert. Dar Îl rugasem pe Isus să mă ajute.

– Ştii, am mai zis, Isus ne-a chemat pe toţi să venim la El cu poverile noastre. Isus m-a eliberat de povara de ură pe care o purtam, de toată ura pe care o aveam faţă de el.

Nepoata mea rămase un timp tăcută.

– Ei bine, zise ea, acesta este un creştinism de care n-am mai auzit. Dacă mai ai să-mi spui şi alte lucruri de felul acesta, voi fi printre primii care să vină şi să afle despre Isus al tău.

Chiar şi aici am fost dezamăgită. Aveam speranţe mari. Credeam că nepoata mea va aduce din nou vorba despre acest subiect, dar n-a făcut-o.

Mi s-a întâmplat şi ca slava să mă părăsească pe parcursul acestei perioade. De fiecare dată lucrurile se petreceau la fel. Cădeam în cursa lui Satan, care mă convingea că vorbeam destul de bine! Argumentele mele erau chiar foarte profunde!

Într-o zi, de exemplu, un prieten m-a întrebat:

– De ce trebuie să fiţi atât de exclusivişti? Trebuie să recunoşti că ne închinăm cu toţii aceluiaşi Dumnezeu, fie că suntem creştini, musulmani, hinduşi, budişti sau evrei. Îi dăm nume diferite şi ne apropiem de El din direcţii diferite, dar în cele din urmă este acelaşi Dumnezeu.

– Vrei să spui că El e ca un vârf de munte la care se poate ajunge pe mai multe cărări?

El se lăsă pe spătar, ţinând în mână ceaşca de ceai şi încuviinţă dând din cap. Imediat am pornit la atac.

– Ei bine, am zis, poate că El este într-adevăr ca un vârf de munte, dar înspre El nu e decât o singură Cale, prin Isus Cristos. Domnul a spus: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa". Nu *o cale*, am adăugat cu un ton tăios, ci *Calea*.

Prietenul meu îşi puse ceaşca pe farfurioară, zâmbi ironic şi dădu din cap.

– Bilquis, zise el, ţi-a mai zis cineva că încă dai impresia de aroganţă?

Şi mi-am dat seama îndată că omul care stătea pe scaun în faţa mea vorbea din partea lui Dumnezeu. Argumentele mele erau corecte. Erau sănătoase, biblice. Dar Duhul nu mai era acolo. *Bilquis* avea dreptate. *Bilquis* afirma adevărul. Am spus

repede o rugăciune de pocăinţă şi L-am rugat pe Domnul să preia controlul.

– Îmi pare rău, am zis râzând. Dacă par satisfăcută de mine însămi, pentru că sunt creştină, atunci nu mă port cum ar dori Cristos. Cu cât aflu mai multe despre Cristos, cu atât am mai mare nevoie să fiu corectată. Domnul are foarte multe să mă înveţe şi ştiu că acum El îmi vorbeşte prin tine.

Oaspetele meu a plecat, poate mai apropiat de Domnul, poate nu. Mă îndoiesc că voi afla vreodată. Ştiu însă sigur că eu învăţasem, anevoie, pas cu pas, să ascult şi să mă supun.

Iar apoi, într-o noapte, am trăit din nou una din acele experienţe înspăimântătoare care au apărut doar după ce devenisem creştină. Eram în camera mea, pregătindu-mă de culcare când, deodată am simţit o puternică prezenţă a răului la fereastra dormitorului. Mintea mea a alergat pe dată la Ocrotitorul meu şi am primit avertizarea de a nu mă duce lângă fereastră. M-am prăbuşit la podea în rugăciune, rugându-L pe Domnul să mă acopere aşa cum îşi acoperă o găină puişorii, şi am simţit puternica aripă a ocrotirii Sale. Când m-am ridicat, prezenţa de la fereastră pierise.

A doua zi dimineaţa m-am dus la familia Mitchell. Soarele strălucea vesel pe strada lor, dar pe dinăuntru eu încă tremuram. Şi totuşi, înaintând către uşa casei, şovăiam dacă să spun sau nu ce mi se întâmplase, de teamă că ei nu vor înţelege.

La uşă, Synnove mă îmbrăţişă, apoi făcu un pas înapoi, privindu-mă întrebătoare cu ochii ei albaştri:

– Care e problema, Bilquis? mă întrebă ea.

– Ei bine, am îndrăznit, de ce, după ce devii creştin, ţi se întâmplă tot timpul lucruri înspăimântătoare.

Ea mă conduse în sufragerie, unde ne aşezarăm.

– Nu înţeleg exact ce vrei să spui, zise ea nedumerită. Te-a ameninţat cineva?

– Nu cineva, am răspuns eu, *ceva.*

– O da? spuse ea şi se ridică să-şi ia Biblia. Uite aici, în Efeseni 6, ni se vorbeşte despre aşa ceva. Citi: „Noi luptăm împotriva puterii nevăzute care stăpâneşte această lume întunecată şi împotriva duhurilor răutăţii".

Îşi ridică privirea spre mine.

– Chiar asta cred că e, am zis, povestindu-i câte ceva din cele întâmplate în acea noapte.

Ea ascultă îngândurată şi apoi zise:

– De ce nu vorbeşti despre asta cu soţii Old?

– Păi, am zis eu cu un râs forţat, nu ştiu nici măcar dacă vreau să mai vorbesc.

Astfel mă simţeam la începutul întâlnirii noastre cu familia Old din seara aceea. M-am hotărât să nu aduc subiectul în discuţie. M-aş face pur şi simplu de râs, m-am gândit. Fusese probabil doar o închipuire.

Totuşi, stând de vorbă cu Marie Old, pe canapea, în faţa focului, n-am putut să nu aduc vorba despre întâmplare. Am încercat să par liniştită.

– Aseară mi s-a întâmplat un lucru cât se poate de ciudat, Marie, i-am spus. Am trăit o experienţă extrem de înspăimântătoare, pe care nu mi-o pot explica.

Soţul ei, relaxat ca de obicei, stătuse până atunci la fereastră, în spatele nostru, citind dintr-o carte. Auzindu-mă, lăsă cartea jos, se uită la noi, şi simţind şovăiala mea de a vorbi despre ce mi se întâmplase, interveni cu blândeţe şi mă determină, în felul său calm, să explic tot ce se petrecuse.

Când am terminat, am încercat să râd.

– Şi totuşi, am spus eu cu un ton ce voia să pară vesel, poate a fost doar din cauză că seara trecută am mâncat prea mult sos picant la cină.

– Nu trata superficial lucrurile prin care te va trece Dom-

nul, zise el liniştit. Lucruri supranaturale se întâmplă cu adevărat. Ocoli canapeaua şi se aşează pe un scaun din faţa noastră. Figura lui era foarte serioasă.

El explică prezenţa supranaturală a răului şi faptul că Dumnezeu poate să îngăduie ca aceasta să vină asupra unei persoane, pentru a o încerca.

De exemplu, Ken arătă din Vechiul Testament cum Satanei i-a fost îngăduit de Dumnezeu să-l atace pe Iov şi cum El i-a permis celui rău să Îl ispitească pe Cristos în pustie.

– Au fost nişte încercări. Şi de fiecare dată, adăugă el, victima ţintită de Satan a ieşit biruitoare prin exprimarea deschisă a credinţei sale în Dumnezeu.

Mi-am adus aminte fără să vreau de atacul pe care-l suferisem cu două nopţi înainte de botezul meu.

Încetul cu încetul continuam să învăţ. Dar ceea ce nu ştiam încă, gândindu-mă la învăţăturile mângâietoare ale lui Ken, era că Domnul începuse deja un proces care urma să mă lase tot mai singură, şi totuşi nu însingurată; tot mai îndepărtată de familia mea, şi totuşi făcând parte dintr-o familie mare, care mă susţinea; tot mai departe de rădăcinile care însemnau atât de mult pentru mine în Wah, şi totuşi cu rădăcini tot mai adânci într-o Cetate nouă.

Din pricina acestor încercări ale răbdării ce urmau să vină, El mă pusese încă o dată şi încă o dată în situaţii în care eram nevoită să depind numai de El.

11.

Vânt de schimbare

Acest proces de despărţire de toţi în afară de El începu câteva săptămâni mai târziu, într-o duminică, în timpul întâlnirii noastre obişnuite de duminică. Mi se părea că atât soţii Old cât şi familia Mitchell erau în acea seară mai înnegurați.

- Ce s-a întâmplat? i-am întrebat.

Ken îşi propti privirea în tavan.

- Marie şi cu mine plecăm într-un concediu de un an, zise el dintr-o dată.

Prima mea reacţie a fost panica la gândul că voi fi abandonată. Ce-o să mă fac fără cei doi Old! Bineînţeles, rămânea familia Mitchell, dar eu depindeam de amândouă familiile, ca să mă susţină împreună. Soţii Mitchell erau cei care mă puseseră în legătură cu biserica pentru prima oară; soţii Old umblaseră alături de mine. Era oare acesta doar începutul? Cât mai dura până îi voi pierde şi pe ceilalţi?

Marie parcă mi-a citit inima, căci se apropie şi mă luă de mână. În timp ce vorbea, ochii i se umplură de lacrimi.

- Draga mea, zise Marie, trebuie să îţi dai seama că aşa va fi mereu. Cei pe care îi iubim vor pleca întotdeauna. Doar Isus rămâne cu tine pe vecie.

Ken se alătură acum soţiei sale şi mie.

- Mai e ceva, Bilquis, zise el. Domnul nu te va scoate niciodată dintr-o poziţie sigură, fără să aibă un scop anume. Din această cauză, poţi acum să începi să te bucuri, chiar şi în mijlocul durerii.

Ne mai rămâneau doar câteva săptămâni împreună, familiilor Old, Mitchell şi mie. Ziua plecării se apropia, aducând cu ea un sentiment al fatalităţii. Încercam cu toţii să părem plini de credinţă cu privire la golul care urma să apară în ziua plecării lui Ken şi al lui Marie, dar era doar teatru, nu era ceva real.

A fost o zi tristă când soţii Mitchell şi cu mine, şi cu alţii din micul nostru grup creştin, ne-am dus la casa familiei Old ca să ne luăm rămas bun. Ne-am străduit din răsputeri, chiar şi în această ultimă clipă, să facem ca totul să pară o zi de sărbătoare, dar inimile ne erau grele. Încercam să privim momentul nu ca pe o şansă de „a-i lăsa să plece", ci de „a-i trimite". A fost un spectacol plin de vitejie. Dar în inimile noastre, uitându-ne după automobilul supraîncărcat care se târa cu greu spre Drumul Principal, tuturor ni se părea că viaţa nu va mai fi atât de bogată.

Conducând maşina înapoi spre casă în acea zi, am avut o senzaţie stranie de a fi rămas de una singură acum, părăsită într-o comunitate oribilă. Dar familia Mitchell era încă în Wah!

Educaţia mea luă o întorsătură nouă şi neaşteptată într-o dimineaţă spre prânz, la câteva luni după plecarea soţilor Old, când am primit un telefon de la Dr. Daniel Baksh. Acesta îmi spuse că el şi Dr.Stanley Mooneyham, ca reprezentanţi ai unui grup numit World Vision, cu sediul în California, Statele Unite, ar dori să mă viziteze. Nu mai auzisem de această organizaţie, dar uşa mea era deschisă tuturor, chiar şi oamenilor curioşi care doreau să vadă cum arată o musulmană trecută la creştinism.

Veniră amândoi câteva zile mai târziu. După un timp, Dr. Mooneyham începu să vorbească, şi era clar că nu era un căutător de curiozităţi. Era interesat şi de felul în care mă convertisem, dar simţeam că l-ar fi interesat la fel de mult şi convertirea grădinarului meu. Ne beam ceaiul, când el trecu la subiect.

- Madame Sheikh, vreţi să mergeţi la Singapore, mă întrebă Dr.Mooneyham, ca să depuneţi mărturie pentru Domnul?

- La Singapore?

- Billy Graham pregăteşte acolo o mare conferinţă, numită *Cristos în căutarea Asiei*, pentru creştinii asiatici de toate felurile - indonezieni, japonezi, indieni, coreeni, chinezi, pakistanezi. Mărturia dumneavoastră va fi o încurajare pentru noi.

Nu suna bine. Aveam destule de făcut chiar aici în Wah, fără să mă mai deplasez în alte părţi ale lumii.

- Mă voi ruga cu privire la acest lucru.

- Vă rog mult! zise Dr.Mooneyham, iar la scurt timp îşi luă la revedere.

Multă vreme după plecarea Dr.Mooneyham, am stat pe verandă cugetând şi rugându-mă, aşa cum făgăduisem, cu privire la invitaţie. O parte din mine spunea că ar trebui să profit de această ocazie. Cealaltă parte îmi spunea nici măcar să nu mă gândesc. Atunci îmi veni o idee... Paşaportul. Bineînţeles. Era chiar pe punctul de a expira. Dacă voiam să merg la Singapore, trebuia reînnoit. În acea vreme, în Pakistan era multă birocraţie la paşapoarte. Situaţia era *imposibilă*. Unii oameni îşi trimiteau paşapoartele pentru a fi reînnoite şi nu le mai primeau *niciodată* înapoi. De ce să nu las această situaţie să îmi vorbească din partea Domnului? Dacă El dorea ca eu să plec, El va avea grijă şi de amănuntul cu paşaportul. Am completat formularele necesare chiar în după amiaza aceea şi am trimis paşaportul prin poştă la autorităţile respective. Dând drumul plicului în cutia poştală, aveam foarte puţine îndoieli că aceasta va însemna un „Nu" pentru călătoria mea la Singapore. O săptămână mai târziu sosi cu poşta un plic cu aspect oficial.

- Hmm, am zâmbit, acesta va fi primul pas pentru reînnoirea paşaportului meu, încă nişte formulare de completat. Şi asta va ţine aşa luni de zile.

Am deschis plicul. Înăuntru, cu prelungirea făcută şi cu toate ştampilele oficiale, era... paşaportul meu.

Şi iată cum, câteva luni mai târziu, mi-am luat la revedere de la Mahmud cel de şase anişori şi am plecat cu maşina spre Lahore. Acolo am trecut pentru o scurtă vizită pe la fiul meu Khalid, înainte de a mă îndrepta spre Karachi, unde mă voi îmbarca într-un avion cu reacţie, cu destinaţia Singapore. Deşi eram în 1968 şi trecuse un an şi jumătate de la întâlnirea mea cu Domnul, Khalid avea aceeaşi atitudine ca şi restul familiei mele, arătând puţin interes faţă de descoperirea mea. Dar mă respecta ca mamă şi întrevederea noastră a fost una plăcută.

Mai târziu, urcându-mă în avion la Karachi şi gândindu-mă la acţiunea pe care o realizam în acel moment, mi se părea că fiul meu avea dreptate. Ce căutam eu în avionul acesta pentru Singapore?! La bord erau mulţi creştini şi nu eram prea sigură că îmi plăcea ceea ce vedeam. Mă dădeam înapoi înaintea exuberanţei lor. Cântau cântări, strigând unul către celălalt peste alţii, ridicându-şi uneori mâinile, exclamând: „Slavă Domnului!". Eram jenată. Bucuria lor avea ceva artificial. M-am pomenit murmurând că, dacă asta înseamnă să călătoreşti în grupuri creştine, eu nu sunt interesată.

Ceea ce făcea şi mai dificil acest moment era faptul că, din raţiuni pe care nu le-aş fi putut defini, simţeam că prezenta călătorie avea o semnificaţie personală, dincolo de aventura de la Singapore. Era ca şi cum călătoria ar fi fost profetică, prevestind felul de viaţă pe care voi fi chemată să o duc.

- Oh nu, Doamne, am spus în sinea mea. Ce e asta? Cred că Te joci cu mine!

În ce sens profetică? În sensul că va trebui să petrec o grămadă de timp înconjurată de persoane extrovertite, călătorind în avioane cu reacţie? La mine în Wah abia începusem să mă simt bine în rolul de creştină, dar asta era într-un sătuc de provincie. Acolo, cel puţin, eu deţineam controlul situaţiei. Pentru mine, creştinismul era o bucurie foarte personală, care nu putea

fi împărtăşită decât în condiţiile impuse de mine. Nu-mi plăcea ideea de a mă da în spectacol în faţa a sute, poate mii de străini.

După decolarea avionului, mi-am aţintit privirile spre fereastră, privind cum Pakistanul se cufunda în ceaţă, sub noi. Deşi ştiam că aveam să mă întorc peste doar câteva zile, ceva mă avertiza într-un sens foarte real, că acesta era doar un început. Deşi voi veni înapoi acasă în mod fizic, într-un alt sens nu mă voi întoarce niciodată. Aceasta - acest grup de creştini într-un avion - era de acum casa mea.

Ce putea să însemne asta? Ideea mă îngrozea.

De la aeroportul din Singapore, am mers direct la sala în care lucrările conferinţei începuseră deja.

Şi dintr-o dată, spre marea mea surpriză, am descoperit că reacţionam cu totul diferit faţă de acest grup de creştini adunaţi laolaltă. În sala de conferinţe erau mii de oameni, cel mai mare număr de persoane pe care îl văzusem vreodată adunat într-un singur loc. Când am intrat în sală toţi cântau „Ce mare eşti". Am simţit familiara prezenţă a Duhului lui Dumnezeu şi niciodată nu o cunoscusem ca fiind atât de palpitantă. Imediat mi-a venit să plâng, nu de tristeţe, ci de bucurie. Nu mai văzusem până atunci o mulţime atât de mare de oameni lăudându-L pe Dumnezeu. Abia o puteam cuprinde cu privirea. Atât de mulţi oameni din atâtea ţări! Rase diferite, porturi diferite! Înălţându-se rânduri rânduri, creştinii cântând păreau a fi fără număr.

Ce schimbare! Cu totul altceva faţă de grupul din avion. Apoi mi-am dat seama ce experimentasem în avion. Totul era deodată foarte clar. Oamenii de acolo erau timizi, emoţionaţi, poate chiar înfricoşaţi. Înfricoşaţi de noutate, de zbor. Se prefăceau, jucau teatru, nu erau în Duhul, în ciuda limbajului pe care-l foloseau. Ei nu fuseseră în Duhul mai mult decât mine când îl certau pe vreunul dintre servitori sau când am reacţionat cu violenţă faţă de un unchi care încercase să facă presiuni asu-

pra mea ca să mă întorc la Islam. Problema fusese limbajul lor. Vorbirea tipic creştină mă păcălise. Ar fi trebuit să recunosc „dialectul" ca atare, folosit pentru a ascunde o durere.

Dar aici, în centrul de conferinţe, era altfel. Conformismele luaseră sfârşit; începuse închinarea. Dacă profeţia pe care o simţisem avea în vedere participarea la grupuri ca acesta, *asta* eram în stare să apreciez şi să accept.

Un lucru însă încă mă mai deranja. Chiar trebuia să mă ridic în faţa acestor mii de oameni ca să le vorbesc? Una era să vorbesc despre experienţele mele oamenilor din Wah pe care îi cunoşteam personal. Dar aici? Cu toţi aceşti oameni cu înfăţişări bizare, veniţi din atâtea ţări? Nu mă simţeam în siguranţă.

M-am grăbit să ajung la hotel, unde am încercat să mă liniştesc. Mă uitam pe fereastră la tumultul Singapore-lui. Cât de puţin semăna Singapore cu Londra sau Paris. Oamenii se împingeau unii pe alţii pe străzi, vânzătorii ambulanţi îşi lăudau marfa cu glas tare, modulat, iar automobilele se strecurau prin acest talmeş-balmeş, claxonând tot timpul. Toată îmbulzeala aceea de oameni părea să mă ameninţe chiar şi aici, aşa cum o făcuse în sala de conferinţe. M-am cutremurat, am tras la loc perdeaua cu o smucitură şi m-am retras la celălalt capăt al camerei, unde m-am aşezat şi am încercat să mă calmez.

- Oh, Doamne, am strigat, unde este Duhul Tău mângâietor?

Brusc, mi-am amintit de o experienţă din copilărie, când mă plimbam cu tata prin piaţa din Wah. Tata îmi spunea să rămân lângă el, însă eu, mereu în mişcare, voiam să fug. O dată am făcut-o. O tarabă cu flori îmi atrase atenţia, iar eu am alergat către ea. Deodată mi-am dat seama că tata nu mai era lângă mine. M-a cuprins panica şi am izbucnit în lacrimi.

- Oh, tată, am spus, vino şi găseşte-mă şi n-am să mai fug de lângă tine niciodată!

Nici n-am apucat să termin cuvintele, că el era acolo, silu-

eta sa înaltă şi zveltă apropiindu-se cu repeziciune prin mulţime. Eram din nou lângă el! Tot ce doream acum era să rămân acolo. Stând pe scaun în camera de hotel, mi-am dat seama că din nou Îl părăseam pe Tatăl Ceresc. Îngăduind să fiu neliniştită, fugisem de Prezenţa Lui mângâietoare. Când voi învăţa oare că nu pot să mă îngrijorez şi să mă încred în Dumnezeu în acelaşi timp? M-am relaxat şi am simţit din nou pacea.

- Oh Tată, Îţi mulţumesc, am spus cu lacrimi de uşurare. Te rog, iartă-mă că m-am îndepărtat de Tine. Tu eşti aici, Tu eşti şi în sala aceea. Voi fi în siguranţă.

Câteva minute mai târziu, în holul hotelului am simţit o mână pe braţ şi am auzit o voce cunoscută. M-am întors şi l-am văzut pe Dr.Mooneyham.

- Madame Sheikh, ce bine că aţi venit! Dr.Mooneyham părea destul de fericit să mă vadă. Mai doriţi încă să vorbiţi? Parcă îmi citise gândurile.

- Nu vă faceţi griji pentru mine, am spus zâmbind. Va fi bine. Domnul este aici.

Dr. Mooneyham rămase nemişcat, studiindu-mi chipul, de parcă încerca să se hotărască cum să îmi interpreteze cuvintele. De fapt, şi eu folosisem „dialectul" creştin, dar el nu îl lua literalmente, lăsându-se astfel, poate păcălit, aşa cum mă păcălise şi pe mine în avion. Ochii Dr.Mooneyham mă cercetau până în adâncul sufletului. Apoi brusc, păru satisfăcut.

- Bine, zise el deodată. Sunteţi programată pentru mâine dimineaţă. Se uită la ceas. Veţi fi din plin susţinută în rugăciune.

Dr.Mooneyham mă înţelesese corect. Senzaţia de siguranţă rămase chiar şi dimineaţa următoare, când, într-adevăr m-am ridicat în faţa acelor mii de oameni adunaţi în sală pentru a le vorbi despre modul în care mă găsise într-un mod atât de ciudat. Nu mi-a fost deloc greu să vorbesc. El a fost cu mine mereu cât timp am înaintat cu poticneli şi bâjbâieli, încurajân-

du-mă, cu asigurarea că El era Cel care comunica, şi nu eu. Iar când oamenii m-au înconjurat cu o prietenie plină de dragoste, după cuvântare, făcusem primul pas într-un nou fel de a lucra pentru Domnul.

Domnul a aranjat de asemenea, să mă întâlnesc cu un om care avea să devină foarte important în viaţa mea, dar atunci nu ştiam acest lucru. Am fost prezentată doctorului Christy Wilson, un domn amabil, care era pastorul unei biserici pentru etnicii străini din Kabul, Afganistan. Am simţit părtăşia noastră în Duhul în timp ce discutam despre lucrarea lui.

Apoi, lucrările conferinţei au luat sfârşit, iar eu mă aflam pe drumul de întoarcere spre Wah. Încă o dată am avut senzaţia că toată călătoria avusese un ciudat caracter prevestitor, ca şi cum Dumnezeu îmi ceruse să merg cu El la Singapore pentru a afla mai multe despre o lucrare în care El dorea să mă implic.

Ei bine, mi-am spus, cel puţin îmi voi păstra sediul la Wah. Poate că nu mă va deranja prea mult plecarea în câte o călătorie ocazională, din cuibul meu străvechi, confortabil şi sigur.

Dar în acele momente, când maşina părăsea Drumul Principal cotind spre casa noastră ascunsă între pomi, nu aveam de unde să ştiu că educaţia căreia eram supusă avea să zdruncine şi mai tare educaţia mea.

12.

Vremea săditului

Următoarea fază de separare veni odată cu vestea că şi familia Mitchell pleca în concediu. Avea să treacă ceva vreme înainte ca ei să se întoarcă în Wah.

Era la mai mult de un an după Singapore. Şedeam în sufrageria familiei Mitchell împreună cu mica ceată de misionari creştini din zonă. Era o întâlnire tristă, ultima adunare înainte de plecarea lui David şi a lui Synnove. Fără să vreau, îmi venea în minte prima dată când intrasem în această casă cu veranda scundă, pe postul unei căutătoare pline de şovăieli. Ce multe se întâmplaseră de atunci! Am privit la chipurile celor doi care fuseseră alături de mine în apropierea mea de Hristos: David cel înalt, cu părul încărunţind şi Synnove cea plină de zel, care se rugase pentru mine atât de consecvent.

– Îmi va fi dor de voi foarte tare, ştiţi asta, le-am spus în timp ce ne aflam cu toţii pe micul spaţiu verde din faţa casei lor. Cum voi putea să fac faţă fără părtăşia cu voi?

– Poate că Domnul te învaţă cum să te descurci fără ea, zise Synnove. El întotdeauna ne încearcă rezistenţa la maxim, ştii Bilquis, până nu ne mai rămâne nici un punct de sprijin sigur în afară de El.

Suna bine, dar mie tot nu-mi plăcea să fiu încercată la maxim şi i-am spus acest lucru lui Synnove. Ea râse doar.

– Bineînţeles că nu-ţi place, dragă Bilquis. Cine vrea să părăsească siguranţa pântecelui mamei? Dar afară e aventura!

Synnove se urcă în maşina lor veche şi închise uşa. Încă o

îmbrăţişare prin fereastră şi maşina familiei Mitchell se îndepărtă într-un nor de praf, lăsând în urmă, abandonate, clădirile văruite care fuseseră adăposturile ofiţerilor în timpul războiului. Maşina dispăru după colţ. Aventură, într-adevăr! Iată-mă – o creştină însingurată într-un oraş musulman. Voi reuşi să răzbesc de una singură!

Trecură câteva săptămâni, timp în care, sinceră să fiu, mi-a fost greu să simt aventura promisă de Synnove, sau măcar direcţia şi scopul prezise de Ken Old când el şi Marie plecaseră, demult, parcă foarte demult. Întâlnirea de duminică seara continuă, mai întâi într-o casă, apoi în fiecare a celor cinci dintre noi care mai rămăseserăm, dar, lipsite de conducerea soţilor Old şi Mitchell, adunările păreau să şovăiască.

Apoi într-o seară, după o întâlnire apatică, îmi veni o idee. Nu greşeam noi că încercam să facem lucrurile exact aşa cum le făcuseră familiile Old şi Mitchell? Micul nostru grup urma desigur să se atrofieze cu totul dacă nu aduceam ceva sânge proaspăt în mijlocul nostru. Ce-ar fi – şi simţeam cum bătăile pulsului mi se înteţesc doar gândindu-mă la aceasta – ce-ar fi dacă am invita să ni se alăture oameni care nu erau intelectuali – care nu erau doctori, ingineri, sau misionari? Să zicem că am invita şi creştini şi necreştini, măturători, oameni din clasele de jos, să ni se alăture în părtăşie. Poate chiar în casa mea, pentru că era un loc spaţios şi convenabil. Când am făcut această sugestie grupului nostru, la început a fost o oarecare opoziţie, apoi o acceptare sceptică. Ne-am hotărât să punem planul în aplicare. Prin invitaţii directe şi de asemenea prin reţeaua de zvonuri, am dat de ştire că duminică se va ţine acasă la mine o seară creştină.

Am fost surprinsă de numărul celor care au venit. Cei mai mulţi erau din Rawalpindi, unde ajunsese vestea. Şi, exact după cum sperasem, nu toţi erau creştini. Mulţi dintre ei simţeau pur

şi simplu setea de a afla mai multe despre Dumnezeul creştinilor. Avându-i drept conducători pe cei din micul grup de la început, am cântat şi ne-am rugat şi am încercat să facem tot posibilul să răspundem nevoilor individuale ale menajerelor şi muncitorilor cu ziua, ale învăţătorilor şi oamenilor de afaceri care veniseră cu toţii în casa mea.

În curând, la întâlnirile de părtăşie de duminică se simţea prospeţimea. Responsabilitatea noastră era uriaşă. Eu şi ceilalţi care eram conducători în acest mic grup petreceam ore pe genunchi, ore aproape de Domnul şi de Cuvânt, încercând să fim siguri că nu ne depărtam câtuşi de puţin de la direcţia pe care El dorea s-o urmăm. Dintr-o dată, perioada „fără rezultate" pe care o trăisem se transformă în opusul acesteia. Am asistat la convertiri reale. Prima care a venit la Domnul a fost o văduvă tânără. Ea îşi plânse durerea şi singurătatea şi apoi Îl invită pe Domnul să le ia locul. Era extraordinar să observi metamorfoza personalităţii ei, dintr-o făptură mohorâtă, lipsită de apărare, într-un copil al lui Dumnezeu plin de nădejde. Nu peste multă vreme, un mecanic de la un garaj alăturat veni în Împărăţia lui Dumnezeu, apoi un funcţionar, apoi un măturător.

Şi toate se petreceau în casa mea. Mă simţeam într-adevăr onorată, deşi mă întrebam tot timpul când voi începe să primesc reproşurile familiei pentru această pată adusă reputaţiei noastre. Dar nimeni nu s-a plâns. Cel puţin nu încă. Era ca şi când familia nu voia să admită cele ce se întâmplau. Într-o zi m-am împiedicat de o dală din pardoseala terasei, am căzut şi am suferit o mică fractură. Familia n-a venit să mă vadă; în schimb, mi-a telefonat. Dar, cel puţin, mă căutaseră.

Dacă împotrivirea faţă de viaţa mea creştină, care evolua încet-încet, slăbea din partea familiei mele, mă izbeam încă de ea venind câteodată dinăuntrul meu. Eram încă o persoană cu un simţ dezvoltat al proprietăţii, posesivă chiar, socotindu-mi pă-

mântul şi grădina ca fiind ale mele. Vizavi de peluza din faţa casei mele era o alee care ducea înspre locuinţele servitorilor. Chiar lângă alee creştea un pom, numit ber, care face nişte fructe roşii, asemănătoare cu cireşele. Vara, după plecarea familiei Mitchell, copiii din sat (încurajaţi probabil de zvonurile unei schimbări în personalitatea mea) începură să vină direct pe pământul meu ca să se caţere în ber şi să se servească din fructele lui. Faptul că intraseră ca nişte infractori era şi aşa destul de rău, când însă strigătele şi ţipetele lor îmi stricară timpul de odihnă, am scos capul pe fereastră şi i-am poruncit grădinarului să-i fugărească pe copii afară de pe proprietatea mea. Chiar în acea zi, l-am pus pe grădinar să taie pomul. Acest lucru urma să rezolve problema pentru totdeauna!

De îndată ce copacul fu doborât, mi-am dat seama ce făcusem. Odată cu el au dispărut şi bucuria şi pacea Prezenţei Domnului. Multă vreme am rămas la fereastră, cu privirile aţintite la locul gol unde se aflase înainte pomul. Cum mi-aş mai fi dorit acum să fie din nou unde fusese şi să aud strigătele vesele ale copiilor. Mi-am dat seama cum era adevărata Bilquis Sheikh. Am ştiut, încă o dată, că în firea mea naturală nu voi fi niciodată altfel. Numai prin Domnul, prin harul Lui, putea avea loc vreodată vreo schimbare.

– O, Doamne, am spus, Te rog dă-mi voie să mă întorc în Prezenţa Ta! Îmi rămânea un singur lucru de făcut. Risipiţi prin grădină erau pomi mari, încărcaţi cu roadele verii. Chiar a doua zi, am trimis o invitaţie deschisă copiilor din sat să vină şi să se bucure de ele! Şi au venit, într-adevăr. Deşi sunt sigură că au încercat să fie atenţi, tot s-au rupt crengi, tot au fost flori călcate în picioare.

– Cred că văd acum ce vrei să faci, Doamne, am spus într-o după-amiază după ce copiii plecaseră acasă, în timp ce priveam stricăciunile. Mă desparţi chiar şi de grădina mea! Mi-ai luat-o

ca s-o dai altora. Dar priveşte cum s-au bucurat de ea! Este grădina Ta. Eu le-o dau lor cu cea mai mare plăcere. Îţi mulţumesc că Te foloseşti de acest lucru pentru a mă readuce în mângâierea apropierii de Tine.

Şi într-adevăr, Domnul Se întoarse. Şi anume, până am avut din nou nevoie de o curăţire. De data aceasta nu mai era grădina, era preţioasa mea odihnă.

Într-o după-amiază rece de noiembrie mă odihneam, când Mahmud se strecură în camera mea. Se făcuse mare şi trăsăturile sale vesele prevesteau că va fi un tânăr chipeş. Dar acum, faţa lui era îngrijorată.

– Mami, afară e o femeie care vrea să te vadă. Are un bebeluş în braţe.

Mi-am ridicat capul.

– Mahmud, i-am spus eu, uitând de propriile mele instrucţiuni date lui Nur-jan şi lui Raisham, ai de-acum opt ani, eşti mare! Ştii că nu vreu să văd pe nimeni la ora asta.

Abia ieşise Mahmud din cameră că m-a izbit un gând: ce-ar fi făcut Domnul? Şi bineînţeles că ştiam ce-ar fi făcut. S-ar fi dus la femeia aceea de îndată, chiar de ar fi fost în toiul nopţii.

L-am strigat pe Mahmud, care nu coborâse prea departe pe hol încât să nu mă mai audă. El îşi băgă încă o dată pe uşă feţişoara arămie.

– Mahmud, l-am întrebat, ce vrea femeia?

– Cred că bebeluşul ei e bolnav, zise Mahmud, intrând cu totul în cameră. În ochii lui se citea îngrijorarea.

– Du-o atunci în camera de primire, l-am instruit, pregătindu-mă să cobor.

Peste o clipă eram alături de Mahmud, de femeie şi de copilul ei. Femeia purta hainele grosolane, lălâi, ale celor de la ţară. M-am gândit că era bunica copilului. Avea o faţă plină de riduri, umeri aduşi, iar şalvarii îi atârnau în jurul trupului firav.

Doar când şi-a ridicat faţa către mine, privindu-mă cu nişte ochi căprui adânci, am putut vedea că nici ea nu era mai mult de un copil.

– Ce pot face pentru tine? am întrebat-o, cu inima topită.

– Am auzit despre dumneavoastră în satul meu şi am venit până aici.

Locul de care vorbea era la optsprezece kilometri depărtare. Nu era de mirare că biata de ea arăta atât de obosită. Am trimis servitorii după ceai şi sandvişuri. Mă întrebam dacă încă alăpta copilul; în unele sate, mamele îşi alăptau copilaşii chiar până la trei ani. Ochii bebeluşului priveau apatici la candelabrul de cristal. Guriţa îi stătea liniştită. Mi-am pus mâinile pe fruntea copilaşului ca să mă rog pentru el; fruntea era fierbinte şi uscată. Punându-mi mâinile pe capul mamei, simţeam tresăritul a generaţii întregi din familia mea. Altădată aş fi putut fi îngrozită dacă m-ar fi atins numai umbra acestei ţărănci.

Inima mea era mişcată pentru aceşti micuţi, mama şi copilul, în timp ce Îl rugam pe Dumnezeu să-i vindece în Numele lui Isus. Când intră camerista, i-am spus să aducă şi nişte vitamine pentru mamă. Am stat de vorbă o jumătate de oră, în care aceasta mi-a povestit despre viaţa ei cu un soţ rămas infirm în urma unui accident, cu un copil mic şi fără mâncare îndeajuns. Când în cele din urmă mama se ridică să plece, am reţinut-o cu un gest.

– Nu, i-am şoptit. Nu încă. Trebuie să găsim o cale ca tu şi copilul să fiţi îngrijiţi. De cum am rostit aceste cuvinte, pe vechea Bilquis Sheikh începu să o cuprindă frica. Dacă ar ajunge zvonul şi la alţi oameni nevoiaşi din Wah că Begum Sahib din grădina cea mare s-a făcut damică? Nu ne-am îneca în rânduri-rânduri de alţi oameni slabi, bolnavi şi deznădăjduiţi?

Însă chiar în timp ce inima îmi şoptea această întrebare, ştiam că nu am de ales. Ori vorbisem serios, ori nu, când mă dă-

ruisem pe mine însămi Domnului, împreună cu tot ce aveam.

– ... şi bineînţeles şi soţul tău are nevoie de îngrijire. Haideţi cu toţii la spital. Şi să găsim nişte mâncare adevărată pentru voi. Apoi, dacă soţul tău tot nu poate să găsească de lucru, să vii să-mi spui.

Şi asta a fost cu vizita. Am aranjat să plătesc eu cheltuielile pentru spital şi am aşteptat. Dar femeia nu s-a mai întors. Am fost oarecum surprinsă. Când i-am întrebat pe servitori dacă ei ştiu ce s-a întâmplat cu ea, ca de obicei, aceştia aveau răspunsul. Ea, copilul şi soţul se duseseră într-adevăr la spital, iar acum erau cu toţii mai bine. Soţul îşi găsise o slujbă. Ego-ul meu fu revoltat la început de lipsa de recunoştinţă a femeii pentru că nu venise să-mi mulţumească, dar Domnul m-a oprit.

– Pentru asta ai ajutat-o? Ca să primeşti mulţumiri? Dar mulţumirile nu-Mi aparţin Mie?

Şi bineînţeles că El avea dreptate. M-am întors, în mintea mea, în punctul în care simţisem pentru prima dată că eu o ajutasem pe această femeie. Apoi L-am rugat pe Domnul să mă ierte şi să nu mă mai lase să cad în această capcană.

– Doamne, am rostit cu un oftat, cred că Ţi-a obosit mâna de câte ori m-ai ridicat de jos.

Mi se părea în acele zile că vor fi rare momentele de succes în străduinţa mea de a trăi cât mai aproape de Domnul, doar pentru a fi readusă rapid pe pământ cu o bufnitură straşnică. Mă întrebam dacă acesta este modul obişnuit de viaţă pentru un creştin. Pentru că atunci nu aveam pe nimeni cu care să vorbesc, eram nevoită să port în inimă în secret aceste întrebări.

Într-o dimineaţă, în timp ce Nur-jan mă coafa, o pasăre mi că, roşie fâlfâia din aripioare pe pervazul ferestrei.

– Oh, am exclamat eu, ia uite ce ne-a trimis Domnul în dimineaţa asta!

Se lăsă tăcerea; Nur-jan îmi peria părul mai departe, în liniş-

te. Am fost oarecum surprinsă – Nur-jan era în mod normal atât de vorbăreaţă! Apoi ea observă cu timiditate.

– Begum Sheikh, ştiţi că de cum începeţi să vorbiţi despre Domnul vi se schimbă toată înfăţişarea?

În acea după-amiază am comandat alte câteva Biblii la magazinul din Islamabad. Erau nişte Biblii speciale, pentru copii. Descoperisem cât de folositoare erau, observându-l pe Mahmud. Descoperisem şi că servitorii, găsind-o prin casă, obişnuiau să deschidă cărticica ilustrată în culori vii. Când sosiră Bibliile, am avut grijă să-i dăruiesc una lui Nur-jan. Închipuiţi-vă cât de bucuroasă am fost când, într-o zi, veni să-mi vorbească între patru ochi.

– Begum Sahib, zise Nur-jan cu emoţia citindu-i-se pe feţişoara plină, vreau să vă spun ceva. Vă aduceţi aminte că ne ziceaţi foarte des că, dacă dorim să-L cunoaştem pe Isus, nu trebuie să facem altceva decât să-L rugăm să intre în inimile noastre? La aceste cuvinte, izbucni în lacrimi. Ei bine, eu am făcut acest lucru, Begum Sahib. Şi El chiar a venit. N-am mai simţit aşa o dragoste de când trăiesc!

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Am luat-o în braţe pe fată şi am strâns-o la piept de bucurie.

– Ce veste nemaipomenită, Nur-jan! Acum suntem trei creştine – tu, Raisham şi cu mine. Trebuie să sărbătorim!

Prin urmare, Raisham, Nur-jan şi eu am luat ceaiul împreună. Nu era prima dată când beam ceai cu oameni din clasa servitorilor. Dar acest lucru încă era un mic şoc pentru mine. Aşa cum stăteam, trei creştine, sorbind elegant băutura fierbinte şi ronţăind fursecuri împreună, sporovăind ca nişte vechi prietene, mintea mea rătăcea de colo până colo. Ce se întâmplase cu femeia care se retrăsese pe această proprietate pentru a se ascunde de societatea înstărită? Iat-o şezând cu cameristele. Ce scandalizaţi ar fi familia şi prietenii! Ce s-ar mai minuna vechii

mei prieteni şi rudele! În urmă mă gândeam la felul în care obişnuiam să-mi las nemulţumirile să răbufnească dând ordine tăioase şi ieşindu-mi din fire. Dacă observam puţin praf pe un scaun, dacă servitorii trăncăneau cu glas prea tare în bucătărie, dacă masa de prânz întârzia chiar cu o clipă, toată casa se putea aştepta dintr-un moment în altul la o izbucnire din partea mea. Domnul lucrase într-adevăr asupra mea şi Îi simţeam tovărăşia cu mare mulţumire.

Nu că aş fi vrut să devin o sfântă. Însă începeam să învăţ că răspunderea mea de a fi o reprezentantă a lui Isus Cristos nu îmi va îngădui să fac nimic din ce-ar aduce dezonoare Numelui Său. Iar El mă învăţa, de asemenea, că faptele vorbesc mai tare decât cuvintele, când e vorba să-L mărturiseşti pe Hristos.

Dar apoi am observat ceva ciudat la întâlnirile noastre de seară. Nur-jan nu se afla printre sătenii – mai mulţi de zece – care mi se alăturaseră în salonul meu. Ce curios! Într-o zi, după ce a terminat cu aranjatul părului meu, am rugat-o să mai rămână puţin. N-ar vrea oare, am spus eu, să fie şi ea cu noi duminica următoare?

– Dar Begum, zise Nur-jan speriată, cu faţa palidă, nu pot să vorbesc despre ceea ce s-a întâmplat cu mine şi nici să vin la adunare. Soţul meu este un musulman devotat. Avem patru copii. Dacă îi spun că m-am făcut creştină, mă va da afară din casă imediat.

– Dar trebuie să-ţi declari credinţa pe faţă, am insistat eu. Nu există altă cale.

Nur-jan mă privi lung, cu tristeţe, apoi ieşi din cameră, dând din cap şi murmurând ceva. Abia am putut să disting cuvintele:

– Dar nu pot să fac asta.

Câteva zile mai târziu eram în vizită la maica stareţă Ruth, cu care de asemenea făcusem cunoştinţă la Spitalul Sfânta Familie. De fiecare dată îmi făcea plăcere să vorbesc cu ea.

Măicuţa îmi spuse că foarte mulţi oameni din Pakistan sunt credincioşi pe ascuns.

– Credincioşi pe ascuns! am exclamat eu. Nu văd cum s-ar putea aşa ceva. Dacă eşti creştin, de ce nu strigi vestea în gura mare?

– Da, zise măicuţa Ruth, dar ce zici de Nicodim?

– Nicodim?

– Era credincios pe ascuns. Citeşte capitolul trei din Evanghelia după Ioan.

Mi-am deschis Biblia pe loc şi am început să citesc cum acest fariseu a venit la Isus într-o noapte, târziu, ca să afle mai multe despre Împărăţia Sa. Citisem adeseori acest mişcător capitol, dar nu-mi dădusem seama până atunci că, bineînţeles, Nicodim era credincios pe ascuns.

– Poate că mai târziu Nicodim şi-a exprimat credinţa în mod deschis, zise sora. Dar din cât ne arată Scripturile, a avut grijă să nu-i lase pe confraţii săi farisei să ştie acest lucru.

A doua zi, am chemat-o pe Nur-jan la mine în cameră şi am citit versetele despre Nicodim.

– Îmi pare rău că te-am făcut să te simţi stânjenită, i-am spus. În timp, Domnul îţi poate arăta cum să-ţi declari credinţa. Până atunci, ascultă cu atenţie călăuzirea Lui.

Faţa ei se lumină. Mai târziu am privit-o cum fredona, văzându-şi fericită de treburi.

– Sper că am făcut ce trebuia, Doamne, am spus. Trebuie să veghez să nu mai judec pe nimeni.

Doar câteva zile mai târziu am descoperit pe pielea mea, ce greu era să fii creştin în această parte a lumii.

Într-o după-amiază, telefonul sună. Era unul dintre unchii mei, o rudă care fusese cu mine deosebit de tăioasă. Chiar şi când boicotul familiei începuse să slăbească încet-încet, acest

unchi nu luase deloc legătura cu mine, nu-mi mai vorbise. La telefon, vocea îi era răstită.

– Bilquis?

– Da.

– Am auzit că îi duci şi pe alţii în rătăcire. Îi depărtezi de credinţa adevărată.

– Dragă unchiule, acesta nu este decât un punct de vedere.

Îmi închipuiam cum i se înroşea faţa de mânia care răzbătea în glasul lui.

– E un lucru să iei tu hotărârile acestea. Dar cu totul altceva să-ţi urmeze şi alţii. Trebuie să încetezi, Bilquis.

– Unchiule, mă bucură interesul tău, dar trebuie să-ţi aduc aminte că dumneata îţi conduci singur viaţa dumnitale, iar eu mi-o conduc pe a mea.

Chiar a doua zi, pe când noul meu şofer mă ducea acasă de la o vizită la Tooni, un om ieşi în drum şi încercă să oprească maşina. Şoferul meu ştia că adeseori opream să-i iau pe autostopişti. Dar de această dată nu vru să oprească.

– Vă rog, nu-mi cereţi să opresc, Begum, zise el cu un ton hotărât. Coti pe lângă omul acela, iar cauciucurile scoaseră sunete ascuţite pe marginea şoselei.

– Ce vrei să spui? M-am aplecat mai în faţă. Crezi că omul acela încerca să...

– Begum...

– Da?

– Begum, problema e că... Omul tăcu, şi cu toate întrebările mele, n-am mai putut scoate nimic de la el.

Însă, doar o săptămână mai târziu, o altă servitoare se strecură în camera mea la câteva minute după ce mă retrăsesem pentru somnul de după-amiază. Închise uşa după ea.

– Sper că nu vă supăraţi, rosti ea, şoptind uşor. Dar nu pot să nu vă spun. Fratele meu a fost ieri la moschee în Rawal-

pindi. Un grup de tineri au început să vorbească despre răul pe care le faceţi. Ziceau tot timpul că trebuie făcut ceva. Şi cât de curând. Ca să vă reducă la tăcere.

Glasul fetei tremura.

– O, Begum Sahib, zise ea, trebuie neapărat să fiţi atât de deschisă? Ne temem pentru dumneavoastră şi pentru băiat.

Îmi sări inima. Acum era rândul meu să mă întreb dacă n-ar fi cel mai bine să rămân şi eu o credincioasă pe ascuns în ţara asta, da, chiar şi în această familie în care Isus era anatema.

13.

Se anunţă furtuna

Au trecut două luni de când mi se spusese de ameninţările împotriva mea. În afara unor priviri duşmănoase din partea câtorva tineri însă, nu mi se întâmplase nimic care să semene a ameninţare, şi de aceea începusem să mă întreb dacă nu cumva alarma fusese neîntemeiată.

Acum era din nou vremea Crăciunului, la câţiva ani după ce Îl găsisem pe Pruncul din Betleem. Deşi primisem vizite de la unii membri ai familiei, telefonul de avertizare de la unchiul meu îmi amintea că relaţiile în familia noastră erau încă tensionate şi am simţit că ar fi o idee bună să dau o masă pentru rude şi prieteni, pentru a vedea dacă nu putem face ceva pentru a repara ruptura.

Am petrecut aşadar mult timp alcătuind o listă cu invitaţi. Apoi, într-o seară, înainte de a merge la culcare, am strecurat lista între paginile Bibliei ca să nu o pierd cu intenţia de a trimite invitaţiile a doua zi dimineaţă.

Dar acest lucru nu s-a întâmplat niciodată.

Căci deschizând Biblia de dimineaţă ca să iau lista, ochii mi-au căzut pe un pasaj. Iată ce am citit spre marea mea uluire: *Când dai un prânz sau o cină, să nu chemi pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe neamurile tale, nici pe vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei la rândul lor pe tine şi să iei astfel o răsplată pentru ceea ce ai făcut. Ci când dai o masă cheamă pe săraci, pe schilozi, pe orbi. Şi va fi ferice de tine, pentru că ei nu au cu ce să te răsplătească; dar ţi se va răsplăti la învie-*

rea celor neprihăniţi. Luca 14:12-14

- Doamne, este acesta cuvântul Tău pentru mine? am întrebat, ţinând Biblia într-o mână şi lista de invitaţi în cealaltă.

Aşa era, majoritatea rudelor, vecinilor şi prietenilor mei erau oameni înstăriţi. Îmi spusesem că aceasta era o ocazie de a-i aduna laolaltă pe musulmani şi creştini, dar mi-am dat seama că mândria îmi fusese adevărata motivaţie. Doream să demonstrez familiei mele că aveam încă prieteni pe cei bogaţi.

Am mototolit lista.

În schimb, am făcut exact ceea ce spunea Biblia. Am pus pe listă văduvele, orfanii, şomerii şi oamenii săraci din sat şi i-am invitat apoi pe toţi la masă de Crăciun. Nimeni nu fusese pierdut din vedere, am chemat chiar şi pe toţi cerşetorii. Am făcut câteva invitaţii eu însămi, iar pe celelalte le-am transmis prin servitorii mei. Astfel de veşti călătoresc rapid, aşa încât foarte curând servitorii s-au întors cu mesajul că tot satul se pregătea să vină. Preţ de o clipă m-au apucat îndoielile. *Atâţia oameni*! M-am dus cu gândul la cele două covoare persane de mătase, lucrate manual, pe care le comandasem de puţină vreme pentru sufragerie. Ei, oricum, m-am gândit, pot muta lucrurile bune la etaj, ca să fie la adăpost în momentul respectiv.

Am început aşadar pregătirile. Entuziasmul vârstei de opt ani a lui Mahmud mă molipsi şi pe mine în timp ce el mă ajută să caut cadouri pentru cei ce aveau să vină. Am găsit cămăşi de lână pentru băieţi, rochii viu colorate pentru fetele tinere, suluri de material roşu, roz şi violet pal pentru femei, pantaloni calzi pentru bărbaţi, fulare şi pantofi pentru copii. Împreună cu servitorii, am petrecut ore în şir împachetând cadourile şi legându-le cu funde argintii.

Într-o zi, cineva bătu la uşă. Afară stătea un grup de femei din Wah. Voiau să mă ajute.

- Nu pentru bani, Begum, îmi explică purtătoarea lor de cu-

vânt. Vrem doar să vă ajutăm să pregătiţi masa.

Pe nesimţite, întreaga comunitate se implică în organizarea sărbătorii. Pentru decoraţiuni, am rugat o familie de olari din sat să facă lămpi mici de lut, cu untdelemn aşa cum se foloseau încă în mod obişnuit în acea parte a Pakistanului. Am comandat 500. Am chemat sătencele acasă, unde am făcut fitile, din fire răsucite. În timp ce lucram s-au ivit ocazii de a vorbi despre Cristos. De exemplu, în timp ce aşezam lămpile prin casă, le-am spus pilda cu fecioarele înţelepte şi cu cele nechibzuite.

Pregătirea mesei a constituit un alt motiv de bucurie şi emoţie. Din nou femeile din sat, m-au ajutat să pregătesc dulciuri tipic pakistaneze şi fulgi de migdale. Am făcut din poleială nişte fâşii atât de subţiri încât le puteam lipi pe dulciuri ca ornament viu colorat.

Oamenii din sat au început să sosească acasă la mine pe 24 decembrie şi continuară să vină, la ceea ce se transformă până la urmă într-un festival care a durat o săptămână. Ce frumos împodobeau lămpile fiecare cotlon, înşirate vesel pe balustrade şi pervaze! Mahmud se distră grozav jucându-se cu copiii din sat. Nu-i mai văzusem niciodată pe acei copii cu asemenea străluciri în ochi, şi de fapt, nici pe Mahmud. Din când în când, Mahmud venea la mine să îmi ceară câte ceva.

- Mami, zicea el, mai sunt afară cinci băieţei, pot să-i chem înăuntru?

- Sigur că da, râdeam eu, bătându-l uşurel pe umăr, fiind sigură că în casa noastră erau acum mai mulţi copii decât trăiau în întregul Wah.

Când am vorbit cu sătenii de faptul că Cristos ne-a învăţat să ne purtăm unii cu alţii în acest fel, reacţia lor a fost:

- A umblat El *într-adevăr* împreună cu oameni ca noi?

- Da, le-am spus, iar astăzi ceea ce facem pentru ceilalţi, facem pentru El.

În cele din urmă, după ce festivităţile se sfârşiră şi am avut prilejul să mă prăbuşesc pe un scaun fără să îmi fac probleme că mă voi aşeza pe un copilaş adormit, am oftat de mulţumire faţă de Dumnezeu.

- Este aceasta ceea ce ai vrut Tu să fac?!

Şi am auzit parcă răspunsul blând:

- Da.

Abia apoi am observat: uitasem să duc sus covoarele persane cele noi. Dar, cu toate acestea, nu arătau deloc mai rău.

Mulţi dintre săraci nu uitară niciodată acea petrecere. Cam o lună mai târziu, am auzit de la unul din servitori despre o înmormântare din Wah. Soţia lui *mullah* se plânsese cu voce tare că făcusem o greşeală că mă lepădasem de credinţă. Totuşi altcineva îi răspunse:

- Ai văzut-o pe Begum Sahib în ultima vreme? Ai făcut dumneata vreun lucru din ce a făcut ea de când a devenit creştină? Dacă vrei să afli câte ceva despre Dumnezeu, de ce nu mergi să îi faci o vizită?

Dar această experienţă îşi avea şi ea reversul ei. Deoarece aflasem că existau în Wah unele forţe cărora petrecerea nu le convenise.

- Begum Sahib, mă opri din drum într-o zi un bătrân slujitor care lucra în grădina noastră. Îşi duse mâna la frunte. Aveţi un minut, vă rog?

- Desigur.

- Begum Sahib Gi, ar trebui să aflaţi ce se vorbeşte în oraş. Unul zice că Begum a devenit o problemă. În sat sunt cei care spun că trebuie să facă ceva în privinţa dumneavoastră.

- În privinţa mea? am zis eu. Nu înţeleg.

- Nici eu, Begum Sahib. Cred doar că trebuie să aflaţi...

Astfel de avertizări, venind uneori la mici intervale una după alta, uneori la distanţe de luni de zile, începură să apară cu

tot mai mare regularitate în următorul an. Era aproape ca şi cum Tatăl încerca să mă pregătească pentru nişte vremuri grele ce aveau să urmeze.

Într-o zi de pildă, veniră la noi acasă trei băieţei din sat. Mai târziu m-am întrebat dacă nu fuseseră mesagerii lui Dumnezeu. Căci Mahmud se întoarse la mine cu veşti din partea lor. Tremura, iar ochii îi erau măriţi de spaimă.

- Mami, ştii ce au spus prietenii mei? Au spus că în sat oamenii plănuiesc să te omoare. Au de gând să o facă după rugăciunile de vineri. Începu să suspine. Dacă te omoară mă omor şi eu!

Ce era să fac! L-am strâns în braţe pe micul Mahmud, i-am mângâiat părul negru zburlit şi am încercat să îl liniştesc.

- Dragul meu băiat, i-am spus, hai să îţi spun o povestire.

Şi i-am povestit din nou ce s-a întâmplat după prima predică a lui Isus în Nazaret, când mulţimea s-a înfuriat atât de tare încât voia să-L omoare cu pietre.

- Mahmud, i-am zis, Isus a trecut prin mijlocul lor. Nimeni nu a putut să-I facă nimic până când Tatăl nu a îngăduit să se întâmple acest lucru. Asta e valabil şi pentru tine şi pentru mine. Noi avem ocrotirea Lui desăvârşită. Crezi?

- Vrei să spui că nu vom fi niciodată răniţi sau loviţi?

- Nu, nu vreau să spun asta. Isus a fost rănit. Dar numai atunci când Îi sosise timpul să sufere. Nu trebuie să trăim viaţa temându-ne tot timpul că ni se va întâmpla, până nu ne-a sosit momentul. Şi poate acesta nu va veni niciodată. Trebuie pur şi simplu să aşteptăm şi să vedem. Dar între timp putem trăi cu cea mai mare încredere. Înţelegi?

Mahmud se uită la mine şi privirea din ochii căprui se înmuie. Deodată, îmi zâmbi, se întoarse pe călcâie şi o zbughi la joacă, strigând bucuros. Era cel mai bun răspuns pe care ar fi putut să mi-l dea la întrebare.

Aş vrea să pot spune că şi eu mă simţeam la fel de încrezătoare. Nu pentru că nu credeam ceea ce-i spusesem lui Mahmud. Dar credinţa mea nu era încă acea a unui copil. M-am ridicat şi m-am dus cu Biblia în grădină. Inima nu-mi era tocmai uşoară. Cum puteau să mă silească să plec de pe pământul meu?

Aerul de toamnă era răcoros şi uscat; plimbându-mă încet pe aleea pietruită, auzeam câte un peşte sărind din apele pârâului şi strigătul îndepărtat al vreunei păsări. Poteca era înveselită de crizanteme şi alte flori rămase din timpul verii. Am inspirat cu plăcere aerul proaspăt. Acesta era pământul meu, poporul meu. Aceasta era patria mea. Familia mea îi slujise cu credinţă timp de şapte sute de ani. Aceasta era casa mea şi nu puteam, *nu voiam* să o părăsesc!

Şi totuşi, se petreceau evenimente care se aflau cu totul în afara controlului meu şi care nu se potriveau cu hotărârea încăpăţânată de a rămâne în casa mea.

În decembrie 1970, la patru ani după convertirea mea, în Pakistan au avut loc primele alegeri naţionale cu vot universal. Se părea că Partidul Poporului va avea câştig de cauză. Iar acestea nu erau tocmai veşti bune pentru mine. Căci nici unul dintre prietenii mei sus-puşi nu erau prieteni ai acestui partid. „Islamul e credinţa noastră, democraţia - politica noastră, socialismul - economia noastră", aceasta era deviza noului partid. Ştiu că pakistanezii de rând începuseră să se simtă puternici. Mă avantaja acest lucru cu ceva? Erau poate ceva avantaje pentru noua Bilquis, dar exista şi un pericol inerent. Căci nimic nu încinge mai tare zelul unui fanatic decât convingerea că guvernul său îl va susţine în isprăvile lui. Vechea mea reputaţie nu era, cu siguranţă, cea a unei democrate; socialismul nu se potrivea cu tradiţiile de veacuri ale familiei mele; iar Islamul? - ei bine, din acest punct de vedere, eram acum o trădătoare.

Urmăream evenimentele de la o oarecare distanţă. Cu toate

acestea, într-o zi, sosi un vechi coleg de-al tatei din guvern, din Sardar. În ciuda deznădejdii cu care privea noua mea credinţă, el încercase să îmi rămână apropiat. Din când în când mă suna sau mă vizita, doar ca să se asigure că totul era în ordine.

Acum şedea alături de mine în salon pe divanul îmbrăcat în mătase albă, sorbindu-şi ceaiul.

- Bilquis, zise el cu glas scăzut, eşti conştientă de ceea ce se întâmplă şi cum te poate afecta?

- Te referi la Partidul Poporului din Pakistan?

- Au câştigat alegerile aşa cum ne aşteptam. Cam ce ştii despre Zulifkar Ali Bhutto?

- Îl cunoşteam bine într-o vreme, am spus eu.

- Nu citeşti ziarele? Nu asculţi la radio?

- Nu, ştii că nu am timp pentru aşa ceva.

- Ei bine, te sfătuiesc să îţi faci timp. Situaţia în guvern s-a schimbat. Mă îndoiesc că poţi conta pe el aşa cum o făceai în cazul celorlalţi preşedinţi, adăugă el. Draga mea, ţi-ai pierdut toată influenţa pe care o mai aveai în cercurile înalte. Vremurile acelea s-au dus.

O jumătate de oră mai târziu, după ce i-am făcut cu mâna prietenului meu de pe alee şi m-am întors să sun camerista pentru a strânge masa, mi-am dat seama ce lucru ciudat se întâmplase odată cu vizita vechiului meu prieten. Era ca şi cum îmi vorbise din partea Domnului, pregătindu-mă pentru faptul că prietenii mei influenţi, care mă puteau proteja nu mai erau, aducându-mă astfel cu un pas mai aproape de totala dependenţă de Domnul.

N-a durat prea mult până am început să simt o tot mai mare ostilitate. O citeam în ochii bărbaţilor de pe străzile din Wah. Nu voi putea uita schimbarea de atitudine a unui funcţionar de la primărie, cu care aveam de discutat despre impozitele pentru proprietatea mea. În trecut fusese de-a dreptul servil, făcând

plecăciuni şi ducându-şi mâna la frunte. Acum, acest omuleţ îşi arătă pe faţă duşmănia. Era evident din replicele sale monosilabice şi din felul dispreţuitor în care a trântit formularele pe masă în faţa mea.

Iar, mai târziu, în timp ce mă plimbam pe drum, pe lângă casa mea, am zărit pe unul care de obicei se abătea din drum ca să îmi vorbească. Acum am observat ceva cu totul diferit. Cum m-a văzut, şi-a întors capul şi a început să studieze orizontul, în timp ce treceam pe lângă el. Am râs în sinea mea.

- Oh, Doamne, cum ne purtăm cu toţii ca nişte copii!

Destul de interesant, noul guvern părea să aibă prea puţină influenţă asupra personalului meu. În afară de Nur-jan, care încă se bucura în tăcere de noua ei umblare cu Isus, şi de Raisham, cealaltă servitoare creştină a mea, toţi slujitorii mei erau urmaşi credincioşi ai lui Mohamed. Cu toate acestea, între noi exista o reală afecţiune. Nu s-a întâmplat doar o dată ca servitorii musulmani să se strecoare în dormitor pentru a-mi spune cu glas scăzut:

- Vă rugăm, Begum Sahib Gi, dacă va trebui să plecaţi... sau dacă vă veţi hotărî să plecaţi... nu vă faceţi griji pentru noi. Găsim noi de lucru.

Ce relaţii diferite aveam cu angajaţii mei acum patru ani!

Visele au jucat un rol remarcabil în acea perioadă. Visele făcuseră mereu parte din existenţa mea creştină, încă din ziua când L-am întâlnit prima oară pe Isus, venit să cineze, în vis, împreună cu mine. Acum aceste trăiri mistice, ciudate, asemănătoare cu cele relatate de Pavel, deveniră şi mai numeroase.

Într-o noapte, m-am pomenit luată în duh, traversând oceanul cu o iuţeală înspăimântătoare. Cu viteza luminii, am ajuns într-un loc ce mi se părea a fi Noua Anglie, deşi nu fusesem niciodată în America. Am ajuns în faţa unei case, sau era un azil? Am plutit într-o cameră cu două paturi. Într-unul dintre

ele zăcea o femeie în vârstă mijlocie, cu faţa rotundă, ochi senini, albaştri şi păr scurt, încărunţit. O cuvertură imprimată de bumbac, cu un model cu triunghiuri, acoperea patul. Femeia, în mod clar, era foarte bolnavă; simţeam că are cancer. Pe un scaun stătea o asistentă care citea. Apoi L-am văzut pe Domnul în colţul camerei. Am îngenuncheat înaintea Lui şi L-am întrebat ce să fac.

- Roagă-te pentru ea, spuse El.

M-am dus aşadar lângă patul femeii, am îngenuncheat şi m-am rugat fierbinte pentru vindecarea ei.

De dimineaţă şedeam la fereastra casei mele, încă impresionată de ceea ce se petrecuse în acea cameră de peste mări. De ce îmi ceruse Isus să mă rog pentru femeia aceea? El era chiar acolo. Şi totuşi îmi ceruse mie să mă rog pentru ea. Începeam să zăresc sclipirea unei relaţii extraordinare. Rugăciunile noastre sunt esenţiale pentru Domnul nostru. El lucrează prin ele. Am fost mânată către capitolul cinci din Iacov: Rugăciunea făcută cu credinţă va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va însănătoşi; şi dacă a făcut păcate, îi vor fi iertate... Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit. În acest fel rugăciunea noastră eliberează această putere în persoana pentru care ne rugăm.

Altă dată, într-o vedenie, urcam o pasarelă, ca şi cum m-aş fi suit pe un vapor. Pasarela ducea într-o cameră. Cristos stătea în acea încăpere. Părea să îmi dea anumite instrucţiuni. Apoi am coborât din nou pe pasarelă. La capătul ei aştepta o doamnă, îmbrăcată în haine europene, cu fustă şi jachetă. Părea să mă fi aşteptat pe mine. Veni către mine, mă luă de braţ şi începu să mă tragă după ea.

- Unde ne ducem Doamne? L-am întrebat peste umăr.

Dar El nu mi-a răspuns.

Visul părea să îmi spună că voi face altă călătorie. Deşi de

această dată destinaţia era necunoscută, Isus va veghea asupra drumului meu. Visul mă făcu să mă simt pregătită, astfel că nu am fost uimită de veştile aduse de un vechi prieten.

În martie 1971, doar la câteva luni după ce Bhutto îşi preluase funcţia, am primit o vizită de la Yaqub, un vechi prieten din conducere. Fusese mulţi ani apropiat de familia noastră. Pe vremea când soţul meu era ministru, a fost o perioadă când Pakistanul se afla într-un declin economic, cu un serios dezechilibru comercial. Yaqub şi cu mine am ajutat la un program pentru ajutorare internă care a ajuns să fie numit Planul Traiul Simplu. Ideea de bază era de a încuraja industria pakistaneză să ne producă propriile bunuri, micşorând nevoia de importuri.

Umblasem prin ţară, când unul, când celălalt, ajutând intreprinderi mici să se pună pe picioare. Încurajasem oamenii locurilor să ţească şi să se apuce de făcut haine. Noi înşine intrasem în mod voluntar într-un program de austeritate şi purtam haine ţesute în casă. Totul a fost spre bine, deoarece Planul Traiul Simplu a fost un succes. Odată cu propăşirea fabricilor locale, situaţia economică a Pakistanului s-a îmbunătăţit. De atunci, de-a lungul anilor, Yaqub mă vizitase ocazional, pentru a discuta politică şi afaceri internaţionale. Ştia multe despre averea familiei noastre, fiindcă vizitase multele proprietăţi pe care le aveam în tot Pakistanul şi ştia că cea mai mare parte din banii noştri se află investiţi în pământuri.

- Bilquis, zise pe un ton de parcă încercă să îşi ceară scuze, am mai vorbit cu nişte prieteni şi... ăă, a fost deschis subiectul situaţiei tale financiare. Te-ai gândit să mai vinzi ceva din pământ? Nu ştiu cât e de sigur să ai toţi banii legaţi de moşii, pentru că Bhutto promite mereu reglarea agrară.

Ce frumos din partea lui Yaqub că dorise să mă prevină! Mai ales că nici el nu era în afara riscului. Ţinând cont de ostilitatea crescândă faţă de clasa conducătoare de ieri, maşina sa

de om al guvernului parcată lângă a mea ar fi putut atrage critici asupra lui.

- Îţi mulţumesc mult Yakub, i-am spus încercând să îmi stăpânesc glasul. Dar aşa cum stau lucrurile acum, sunt hotărâtă. Nimic - absolut nimic nu mă va determina să plec!

Era o copilărie din partea mea , bineînţeles. Vechea Bilquis, cu felul ei de a fi, încăpăţânat, poruncitor, răzbătea la suprafaţă. Şi totuşi, era o atitudine care nu l-a surprins pe prietenul meu.

- E exact răspunsul la care m-am aşteptat, Bilquis, zise Yaqub zâmbind, mângâindu-şi mustaţa. În orice caz, s-ar putea să vină momentul în care vei dori să pleci din Pakistan. Dacă ai nevoie de ajutor...

- Dacă acest moment va veni, bunul meu prieten, îmi voi aminti cu siguranţă de oferta ta.

Un alt vis: de data asta din partea lui Raisham, cea care de obicei era atât de rezervată.

- Oh, Begum Sahib, strigă camerista mea, aşezându-şi în genunchi silueta înaltă şi zveltă lângă divanul pe care stătusem în dormitorul meu în acea noapte rece când L-am întâlnit pe Domnul.

- Am avut un vis îngrozitor. Vi-l pot povesti?

- Sigur că da.

Am ascultat cu atenţie. Raisham mi-a spus că în visul ei nişte oameni răi intraseră în casă şi mă ţineau prizonieră.

- M-am luptat cu ei, strigă ea. Am ţipat: „Fugiţi, Begum!". Şi v-am văzut în vis cum aţi ieşit fugind din casă şi aţi scăpat.

Ochii căprui întunecaţi ai fetei erau umezi de lacrimi. A trebuit să o mângâi. Dar acest lucru nu era greu pentru mine. În cuvintele pe care le spuneam, mă pomeneam ascultând nişte sfaturi pe care trebuia să le aplic.

- Draga mea, i-am zis, Domnul mi-a vorbit mult în ultima vreme despre faptul că s-ar putea să fiu nevoită să fug. Iar acest

lucru e foarte posibil. La început n-am vrut să cred. Însă acum am început să mă îndoiesc. Se poate, i-am spus ridicându-i bărbia palidă spre mine şi zâmbindu-i, să trebuiască să plec. Dar dacă voi pleca, va fi la momentul ales de Domnul. Acum învăţ să accept acest lucru. Mă poţi crede?

Tânăra fată rămase tăcută. Apoi în sfârşit vorbi:

- Ce minunat fel de a trăi, Begum Sahib.

- Aşa e, într-adevăr. Este singurul fel posibil pentru mine. Nimic nu se mai află în controlul meu.

Şi cu toate că eram convinsă de tot ce spuneam, după ce fata plecă din dormitor, am văzut că nu eram chiar atât de stăpână pe emoţiile mele pe cât părusem. Să fug? Să plec? Eu?

Seria „experienţelor-mesaj" începu să se deruleze cu mai mare viteză în toamna lui 1971. Într-o zi Nur-jan veni la mine fără suflare şi încordată de emoţie.

- Ce s-a întâmplat Nur-jan? am întrebat-o în timp ce ea începuse să mă pieptene cu mâini tremurătoare.

- Oh, Begum Sahib, nu vreau să vă facă rău.

- Cine să îmi facă rău?

Nur-jan se şterse la ochi. Îmi spuse că fratele ei, propriul ei frate, se dusese la moschee ziua trecută şi împreună cu o ceată de bărbaţi declaraseră că sosise în sfârşit vremea să treacă la acţiune împotriva mea.

- Ai vreo idee ce vrea să însemne asta?

- Nu Begum Sahib, zise Nur-jan. Dar mi-e frică. Nu numai pentru dumneavoastră, ci şi pentru băiat.

- Un copil de nouă ani? N-ar îndrăzni să...

- Begum Sahib, asta nu e ţara de acum cinci ani, zise Nur-jan cu seriozitate, atât de diferită de firea ei de obicei aprinsă. Vă rog, aveţi grijă.

Şi într-adevăr, s-a întâmplat doar câteva săptămâni mai târziu. Fusese o zi splendidă. În aer se simţea toamna. Sezonul

musonului se terminase, iar vremea era rece şi uscată. Nimic nedorit nu se întâmplase zile la rând şi m-am pomenit zicând că, la urma urmei, trăiam într-o epocă modernă. Eram în 1971, nu în 1571. Războaiele sfinte erau de domeniul trecutului.

Am urcat în camera mea pentru ora de rugăciune.

Dar, dintr-o dată, fără să ştiu de ce, am simţit îndemnul puternic de a-l lua pe Mahmud şi de a ieşi cât se poate de repede în curte! Ce prostie! Însă îndemnul era atât de clar încât m-am repezit în josul holului, l-am trezit pe Mahmud din somnul de după amiază şi, fără vreo explicaţie, l-am zorit pe scări pe băieţelul ameţit şi revoltat. Încă simţindu-mă prosteşte, am coborât treptele în goană, am deschis cu o izbitură uşile de sticlă şi am alergat afară.

În momentul în care am pus piciorul pe terasă, am simţit un fum înţepător. Cineva ardea crengi de pin. Aveam o regulă veche prin care nimeni nu avea voie să ardă gunoi pe pământul meu. Am plecat în căutarea grădinarului şi când am dat colţul casei am fost deodată cuprinsă de groază.

Acolo, îngrămădită lângă peretele casei, era o movilă de crengi de pin uscate, în flăcări. Limbile de foc, fierbinţi şi iuţi se înălţau cu trosnet pe zidul clădirii până sus.

Am ţipat. Sevitorii ieşiră alergând. Peste puţin timp, unii dintre ei fugeau încoace şi încolo dinspre pârâu cu găleţi pline cu apă. Alţii desfăşurară furtunul de grădină şi acum stropeau flăcările, dar presiunea apei era mică. Pentru o clipă se păru că focul urma să aprindă grinzile care ieşeau de sub acoperiş la capătul clădirii - acestea începuseră să fumege şi să mocnească. Nu aveam cum să stropim cu apă atât de sus. Singura cale prin care puteam să împiedicăm casa să ardă până în temelii era să stingem flăcările de jos.

Începu o cursă contra cronometru. Toţi cei zece servitori formară un şir până la pârâu trecând găleţile de apă din mână în

mână, răsturnându-le din cauza grabei.

Toată lumea dădu zor timp de o jumătate de oră, până când în sfârşit limbile iuţi de foc începură să fie aduse sub control. Stăteam cu toţii - eram vreo doisprezece - în picioare în jurul focului. Toţi erau transpiraţi şi tremurau. Câteva minute în plus, şi casa ar fi fost cuprinsă de flăcările unui incendiu imposibil de stins. Am schimbat o privire cu Nur-jan. Ea strânse uşurel din umeri şi dădu din cap. Ştiam exact la ce se gândea. Ameninţarea fusese dusă la îndeplinire. M-am uitat la grinzile de lemn ale acoperişului, cu capetele înnegrite şi la petele de funingine de pe zidurile albe ale casei mele. I-am mulţumit Domnului că nu se întâmplase mai rău şi m-am cutremurat gândindu-mă ce s-ar fi întâmplat dacă nu aş fi fost mânată să ies chiar în acel moment.

O oră mai târziu, după ce poliţia veni să facă cercetări, să noteze câte ceva şi să pună întrebări servitorilor şi mie, eram din nou în camera mea. Am luat Biblia să văd dacă Domnul are ceva special să îmi spună.

O frază îmi atrase atenţia imediat.

„Grăbeşte-te să fugi în ea, căci nu pot face nimic până nu vei ajunge acolo" (Genesa 19:22).

Am lăsat cartea jos şi mi-am înălţat privirile.

- Doamne, acum nu trebuie decât să îmi arăţi *calea* pe care vrei să plec. Va fi uşor sau va fi greu? Şi mai presus de orice, Doamne, am zis de această dată cu ochii brusc înlăcrimaţi, ce va fi cu băiatul? Poate şi el să vină? Mi-ai luat tot ce aveam. Vrei oare să îmi iei şi copilul?

Într-o zi, şase luni mai târziu, în mai 1972, Domnul mi-a vorbit încă o dată printr-un vis. Raisham veni încă o dată la mine cu teama citindu-i-se în ochi.

- Begum Sahib, zise Raisham, este în siguranţă seiful?

Se referea la seiful portabil în care păstram banii pentru

cheltuielile zilnice.

- Bineînţeles că este în siguranţă, am răspuns. De ce?

- Să vedeţi, îmi explică Raisham, încercând vizibil să îşi stăpânească glasul, azi noapte am avut un vis. Mergeaţi cu maşina într-o călătorie lungă. Aveaţi seiful cu dumneavoastră.

- Da? am spus.

Acest lucru nu era prea ciudat, căci îmi luam adeseori seiful în călătorii.

- Dar visul părea atât de real, insistă Raisham. Iar partea urâtă a fost că în timp ce mergeaţi nişte oameni v-au oprit şi au furat seiful.

Tremura şi am fost nevoită încă o dată să o liniştesc, asigurând-o că pierderea banilor nu ar face decât să mă aducă mai mult în dependenţă de Dumnezeu. După ce ea se întoarse la lucru, m-am gândit la acest vis. Ar putea fi o prevestire? Îmi spunea poate că voi rămâne fără bani? Că voi fi în curând singură, aruncându-mă în necunoscut fără vreun mijloc de susţinere?

A urmat încă o surpriză - două luni mai târziu, într-o zi toridă de iulie, în 1972, un servitor veni să mă anunţe de sosirea fiului meu Khalid.

- Khalid?

Fiul meu locuia încă la Lahore. De ce să vină până aici mai ales pe căldura asta înăbuşitoare? Ce era atât de important încât nu putea fi rezolvat la telefon?

Khalid mă aştepta în salon.

- Fiule! am exclamat intrând pe uşă. Ce bine îmi pare să te văd! Dar de ce nu mi-ai dat un telefon?

Khalid se apropie şi mă sărută. Închise uşa salonului şi fără altă introducere, trecu la scopul vizitei sale.

- Mamă, am auzit un zvon înspăimântător.

Se opri. Am încercat să zâmbesc. Khalid continuă:

- Mamă, guvernul are de gând să exproprieze multe proprietăţi particulare.

Gândul mi se duse în urmă, la vizita prietenului de la guvern care îmi spusese acelaşi lucru, acum mai mult de un an zile, în martie 1971. Se împlinea oare acum această vizită profetică? Khalid îmi spuse că Bhutto îşi începea reformele agrare şi că era foarte probabil ca proprietăţile mele să fie printre primele naţionalizate.

- Ce crezi că ar trebui să fac? am întrebat. Vor lua oare tot sau numai o parte?

Khalid se ridică de pe scaun şi să duse către fereastra dinspre grădină, adâncit în gânduri.

- Nimeni nu ştie, mamă. Poate că cel mai bine ar fi să vinzi *o parte* din pământuri în loturi mici. Aşa, noul proprietar va fi ferit de o expunere din partea guvernului.

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mi se părea că propunerea lui Khalid era mai bună. Am mers cu maşina la Tooni, să discutăm şi cu ea problema, iar în cele din urmă am fost cu toţii de acord că aşa trebuia procedat. Rămăsese stabilit. Khalid se va întoarce la Lahore. Apoi, în scurt timp, Mahmud şi cu mine vom merge şi noi acolo, ca să aranjăm actele.

Aşadar, într-o dimineaţă fierbinte a lui iulie 1972, eram toţi trei gata de plecare spre Lahore, pentru a vorbi cu agenţiile în legătură cu proprietăţile mele. Ieşind din casă, am fost izbită de frumuseţea grădinii mele. Florile verii erau în toată strălucirea şi chiar izvoarele murmurau mai tare decât de obicei.

- Ne vom întoarce în câteva săptămâni, le-am spus servitorilor adunaţi pe treptele de la intrare.

Toţi păreau să se împace cu ideea în afară de Nur-jan şi Raisham. Nur-jan izbucni deodată în lacrimi şi fugi de acolo.

Am urcat tristă în dormitor să iau un lucru pe care îl uitasem. Când am ieşit din nou pe hol ca să cobor, în faţa mea stă-

tea Raisham. Mă luă de mână cu ochii plini de lacrimi.

- Dumnezeu să vă însoţească Begum Sahib Gi, zise ea încet.

- Şi pe tine, i-am răspuns.

Raisham şi cu mine stăteam în tăcere pe hol, nespunând nimic, dar înţelegând totul. Am simţit cumva că nu o voi mai vedea niciodată pe această fată înaltă şi zveltă, cu care devenisem atât de apropiată. I-am strâns mâna şi i-am şoptit:

- Nimeni nu ştie să îmi facă părul ca tine.

Raisham îşi acoperi faţa cu palmele şi fugi de lângă mine. Eram pe punctul de a închide uşa dormitorului, când ceva mă opri. Am intrat din nou în cameră şi am stat puţin acolo în picioare. Liniştea domnea în încăperea cu mobile albe. Soarele de dimineaţă se revărsa înăuntru pe fereastra dinspre grădină. Aici Îl cunoscusem eu pe Domnul.

Am lăsat în urmă camera şi preţioasa mea grădină, unde simţisem de atâtea ori Prezenţa Domnului şi m-am îndreptat spre maşină.

În Lahore erau câţiva oameni pe care m-aş fi bucurat nespus de mult să-i văd. În primul rând, desigur, era Khalid, soţia lui şi fiica lor, ajunsă la vârsta adolescenţei. Apoi exista posibilitatea de a-i vedea pe soţii Old. Le scrisesem că voi veni la Lahore. Noua lor misiune se afla într-un sat la o oarecare depărtare de oraş, dar speram să ajung să îi văd pe aceşti vechi prieteni.

Ca de obicei în luna iulie, în Lahore era arşiţă; iar pe străzile sale străvechi se ridicau aburi de la ploaia adusă de ultimul muson. Pe când ne strecuram prin aglomeraţia din centru, un difuzor de pe minaretul ce se înălţa deasupra noastră fâşâi, apoi începu să răsune de vocea metalică a muezinului rostind rugăciunea de seară. Traficul se rări brusc, deoarece maşinile şi camioanele opreau la intersecţie. Şoferii coborâră pe trotuar, îşi întinseră covoraşele de rugăciune şi îngenuncheară, plecându-se până la pământ.

Tooni nu putea sta prea mult timp cu noi, din cauza unor obligaţii stabilite dinainte. După ce am rezolvat cu actele necesare şi am mai petrecut puţină vreme împreună, Khalid ne-a condus la gară, ca Tooni să poată prinde trenul. La gară am trăit un moment dureros, mai dureros decât m-aş fi aşteptat. Conform planurilor, Mahmud urma să o revadă pe mama lui peste doar câteva zile. Şi totuşi, cu toţii simţeam ceva neobişnuit în această despărţire. Mahmud, înalt şi slăbuţ - avea aproape zece ani, încerca să îşi ţină lacrimile în timp ce îi dădea mamei sale o sărutare. Tooni îşi îmbrăţişă băiatul, plângând fără să se mai ascundă. Deodată, m-am pomenit că plâng şi eu, şi ne-am luat toţi trei în braţe, acolo pe peronul gării.

În cele din urmă, Tooni îşi dădu pe spate părul castaniu închis şi zise:

- Haideţi, doar nu suntem la înmormântare.

Am zâmbit, am sărutat-o din nou, iar Mahmud şi cu mine am urmărit-o cu privirile cum se urca în vagon. Locomotiva fluieră şi trenul începu să iasă din staţie încetişor, iar eu am simţit în inimă o durere ascuţită. Am căutat chipul lui Tooni la ferestrele vagonului. De îndată ce am zărit-o, ne-am apucat să-i trimitem sărutări. Sorbeam faţa lui Tooni cu lăcomie, întipărindu-mi-o în memorie.

A doua zi, am petrecut ceva vreme cu agenţii imobiliari care îmi spuseră că vânzările proprietăţilor mele vor dura câteva săptămâni. Khalid ne asigură că suntem bineveniţi să stăm oricât am dori.

Singurul lucru care mă deranja era lipsa părtăşiei spirituale. Ştiam acum de ce ucenicii fuseseră trimişi doi câte doi. Creştinii au nevoie unul de celălalt pentru a se susţine şi a se sfătui.

I-am sunat pe soţii Old. Ce bine era să aud vocea lui Marie! Am râs, am plâns şi ne-am rugat împreună la telefon. Deşi programul lor îi împiedica să vină la Lahore, puteau desigur să mă

pună în legătură cu creştinii din oraş. Marie menţionă în mod special soţia unui profesor universitar, Peggy Schlorholtz.

Curios! De ce îmi bătea inima mai repede la auzul acestui nume? Peste câteva minute, vorbeam cu Peggy la telefon. Peste câteva ore, ea se afla în sufrageria lui Khalid. Când mă văzu faţa i se lumină de un zâmbet.

- Spuneţi-mi Begum Sahib, zise ea, este adevărat că L-aţi întâlnit pe Isus prima dată într-un vis? Cum aţi ajuns să-L cunoaşteţi pe Domnul?

I-am istorisit prin urmare lui Peggy întreaga poveste aşa cum începuse acum şase ani. Peggy asculta cu atenţie. Când am terminat, ea mă luă de mână şi îmi spuse un lucru de-a dreptul uimitor.

- Aş vrea să veniţi cu mine în America!

M-am uitat la ea, fără glas. Dar inima îmi gonea din nou.

- Vorbesc serios, spuse Peggy. Plec peste puţină vreme, ca să îmi dau băiatul la şcoală. Voi rămâne în Statele Unite timp de patru luni. Aţi putea călători împreună cu mine, ca să vorbiţi bisericilor noastre de acolo!

Era atât de entuziasmată încât nu am vrut să îi stric bucuria.

- Bine, am spus cu un zâmbet, vă mulţumesc pentru invitaţie. Dar aş vrea să mă rog mai întâi cu privire la asta.

A doua zi dimineaţa, camerista îmi aduse un bilet. L-am citi şi am râs. Era de la Peggy. „V-aţi rugat?". Am zâmbit, am mototolit bileţelul şi atât. Era pur şi simplu prea de tot ca să mă mai gândesc la asta.

Doar dacă nu cumva... Deodată evenimentele ultimilor doi ani îmi năvăliră ca un şuvoi în minte. Visele. Avertizările. Focul. Hotărârea mea de a face orice ar dori Domnul - chiar dacă asta ar însemna să îmi părăsesc patria.

Nu, nu-I încredinţasem încă Domnului cu adevărat invitaţia lui Peggy. Dar acum am făcut acest lucru. Am încredinţat

călătoria în mâinile Lui. Mi-a fost greu, pentru că ştiam, cu o parte a inimii mele pe care nu o înţelegeam că, dacă plec, nu va fi doar pentru patru luni. Va fi pentru totdeauna.

- Doamne, vreau să Îţi spun din nou cât de mult îmi doresc să rămân în ţara mea. Ştii asta. La urma urmei, am 52 de ani şi acesta nu e un moment în care pot să o iau de la început. Dar, am oftat, dar... nu acesta este lucrul cel mai important, nu-i aşa? Tot ceea ce contează este rămân în Prezenţa Ta. Te rog, Doamne, ajută-mă să nu iau niciodată vreo hotărâre care m-ar îndepărta de slava Ta.

14.

Fuga

Ciudat, după ce Domnul m-a făcut să mă răzgândesc în privinţa plecării din Pakistan, au apărut deodată tot felul de obstacole. Unul, de pildă, care părea insurmontabil, era o lege care nu dădea voie cetăţenilor pakistanezi să scoată din ţară mai mult de 500 de dolari. Ca persoană dependentă de mine, Mahmud putea lua 250 de dolari. Cum puteam, Mahmud şi cu mine, să trăim patru luni cu 750 de dolari? Doar acest impediment şi ar fi fost de-ajuns să nu trebuiască să ne mai gândim la propunerea lui Peggy.

Peste câteva zile, Peggy mă invită s-o vizitez acasă la ea. Pe când conversam, veni vorba de Dr. Christy Wilson. Şi ea îl cunoştea. Eram destul de îngrijorată pentru el, fiindcă auzisem că fusese expulzat din Afganistan de către guvernul musulman, care apoi demolase biserica pentru etnicii străini pe care o construise el în Kabul.

– Ai vreo idee pe unde e? am întrebat eu.

– Nu chiar, răspunse Peggy.

Chiar în clipa aceea sună telefonul. Peggy se duse să răspundă. Când se întoarse, avea ochii mari.

– Ştii cine a fost? zise ea. *Christy Wilson*!

Revenindu-ne din surpriza care ne uimise şi ne făcuse să râdem, am început să ne întrebăm dacă aceasta nu fusese cumva mai mult de o „coincidenţă".

– Dr. Wilson, spuse Peggy, se afla în trecere prin Lahore. Voia să vină în vizită. M-am bucurat, desigur, de posibilitatea

de a afla ultimele noutăţi, dar aveam o intuiţie că vizita nu va fi ceva obişnuit.

A doua zi, acasă la Peggy avu loc o reuniune minunată. L-am pus la curent pe Dr. Wilson cu ce se mai întâmplase în Wah şi în propria mea viaţă. Apoi Peggy i-a spus cum încerca să mă convingă să o însoţesc în Statele Unite. Ideea îl entuziasmă pe Dr. Wilson.

– Avem, totuşi, unele probleme, zise Peggy. Prima din ele e că prin lege Bilquis nu poate să scoată din ţară decât cinci sute de dolari.

– Mă întreb dacă nu cumva..., zise Dr. Wilson. Am nişte prieteni care ar putea să... Poate reuşesc să trimit un telegraf... Cunosc în California pe cineva...

Peste câteva zile, Peggy telefonă foarte emoţionată.

– Bilquis, strigă ea. S-a aranjat! Te va sponsoriza Dr. Bob Pierce de la misiunea Samaritan's Purse! Crezi că poţi să fii gata de plecare în şapte zile?

Şapte zile! Ideea de a-mi părăsi patria îmi apăru deodată ca înspăimântătoare, căci încă eram convinsă că dacă plecam cu adevărat, va fi pentru totdeauna. Înţelegeam acum ce a vrut să spună Rudyard Kipling în vremurile lui:

Dumnezeu la toţi le-a dat tot pământul să-l iubească,
Dar cum în a noastre inimi loc prea mult nu s-a găsit,
Câte-o parte mai micuţă S-a gândit să dăruiască
Să fie la fiecare locuşorul prea iubit.

Wah... grădina... casa... familia mea. Mă puteam oare obişnui cu gândul de a le părăsi?

Da, sigur că puteam. Nu aveam încotro dacă eram cu adevărat convinsă că aceasta este voia lui Dumnezeu. Căci ştiam ce se va întâmpla dacă alegeam să fiu neascultătoare. Prezenţa Lui va dispărea. În următoarele douăzeci şi patru de ore se ivi o altă confirmare. Khalid îmi spuse la cină că mai rămăsese de pus

la punct un singur amănunt minor, şi cu asta toate problemele legate de proprietăţile mele vor fi rezolvate.

– Cred, mamă, că poţi să spui liniştită că de astăzi te-ai scăpat de pământurile pe care voiai să le vinzi, zise Kalid.

Apoi, deodată, parcă toate uşile îmi fură trântite în faţă. Nu de către Dumnezeu, aşa se părea, ci de către ţara mea. Apăru o nouă lege, care cerea ca nici un pakistanez să nu-şi părăsească ţara fără să fi plătit toate taxele pe venituri. Taxele mele fuseseră plătite, dar aveam nevoie de o hârtie care să atesteze acest lucru. Trebuia să obţin un Certificat de achitare. Khalid şi cu mine ne gândiserăm că nu vom avea nici o problemă, din moment ce actele mele erau în ordine.

Biroul se afla pe o stradă aglomerată din centrul oraşului Lahore. Şi totuşi, când am intrat în clădire, ceva nu părea să fie în regulă. Era prea linişte pentru obişnuita birocraţie în care funcţionarii aleargă încoace şi încolo şi unde întotdeauna pare să fie vreun om care se ceartă cu un membru al personalului.

Khalid şi cu mine eram singurele persoane din birou, cu excepţia unui funcţionar cu chelie care stătea la celălalt capăt la mesei, citind o revistă. Apropiindu-mă, i-am spus acestuia ce doream.

Fără să-şi ridice de tot privirea, el dădu din cap.

– Îmi pare rău, doamnă, zise el băgându-şi din nou capul în revistă, suntem în grevă.

– Grevă?

– Da, Madame, spuse el. Pe termen nelimitat. Nimeni nu e la serviciu. Nu se poate face nimic pentru dumneavoastră.

Am rămas blocată, uitându-mă lung la el. Apoi m-am retras câţiva paşi.

– O, Doamne, m-am rugat cu glas tare, dar astfel încât doar Khalid mă putea auzi, ne-ai închis oare orice uşă? Dar atunci de ce m-ai îndemnat să vin până aici?

Apoi îmi veni o idee. Închisese El uşa cu adevărat?

– Bine, Tată, m-am rugat. Dacă este voia Ta ca Mahmud şi cu mine să plecăm în America, Tu vei fi Acela care va rezolva problema cu certificatul. Un puternic simţământ de încredere mă cuprinse şi m-am pomenit că mă adresez funcţionarului.

– Ei bine, dumneavoastră păreţi *să fiţi* la serviciu, am spus. De ce nu puteţi să-mi daţi *dumneavoastră* certificatul?

Omul îşi dezlipi ochii de pe revistă şi se uită la mine cu o expresie încăpăţânată. Părea să fie tipul de persoană care se bucură să poată spune întotdeauna nu.

– Doamnă, v-am spus că suntem în grevă, mârâi el.

– Atunci vreau să vorbesc cu şeful dumneavoastră. Un lucru pe care-l învăţasem din munca de la guvern era că atunci când doream să rezolv ceva, trebuia să merg întotdeauna la autoritatea cea mai înaltă.

Funcţionarul oftă, trânti revista pe masă şi mă conduse la un birou alăturat.

– Aşteptaţi aici, mârâi el din nou, şi dispăru apoi în încăpere. Auzeam dinăuntru un murmur scăzut de voci, apoi omul ieşi de acolo şi mă pofti înăuntru.

Khalid şi cu mine ne aflam acum în faţa unui bărbat chipeş, de vârstă mijlocie, şezând în spatele unui pupitru zgâriat. I-am explicat ce nevoie aveam. El se lăsă pe spătarul scaunului, învârtind un creion între degete.

– Îmi pare rău, Madame... Madame... cum aţi spus că vă numiţi?

– Bilquis Sheikh.

– Da, deci îmi pare rău. Nu putem face absolut nimic în timpul acestei greve... Dar o amintire îi lumină brusc privirile.

– Nu cumva sunteţi Begum Sheikh care a organizat *Planul Traiului Simplu*?

– Eu sunt.

El lovi cu pumnul în masă şi ţâşni de pe scaun.

–Ei! exclamă el. Îmi trase şi mie un scaun şi mă rugă să iau loc. Cred că acela a fost programul cel mai bun de care a avut parte ţara noastră vreodată.

Am zâmbit. Apoi, funcţionarul se aplecă peste birou cu un aer confidenţial.

– Acum, să vedem ce putem face pentru dumneavoastră.

Mă puse să-i explic exact care era problema şi i-am spus că peste trei zile trebuie să fiu în Karachi ca să prind avionul pentru Statele Unite. Pe faţa lui apăru o privire hotărâtă. Ridicându-se, îl chemă pe funcţionarul de dincolo. Spune-i noului asistent să vină încoace.

– Am un stenograf provizoriu, zise el cu un ton foarte scăzut. El nu face parte din personalul obişnuit, aşa că nu e în grevă. El poate să scrie la maşină Certificatul. Ştampila o voi pune eu însumi. Mă bucur că pot să vă ajut.

Câteva minute mai târziu, preţiosul Certificat se afla în mâna mea, complet cu tot ce trebuia. În timp ce ieşeam, mărturisesc, am fluturat hârtia către micul funcţionar nedumerit care îşi ridică ochii de pe revistă doar cât să-mi vadă zâmbetul şi să mă audă zicând:

– Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Peste câteva clipe, Khalid îmi atrase atenţia, uluit, că toată afacerea nu durase decât douăzeci de minute.

– Mai puţin decât ne-ar fi luat dacă toată lumea ar fi fost la datorie! zise el.

Cu inima cântând de bucurie, am încercat să-i explic lui Khalid că Domnul doreşte *tovărăşia* noastră. Când ne rugăm, El doreşte să lucreze *împreună cu noi*. Acesta era Principiul Toiagului lui Moise. Dacă n-aş fi făcut decât să încredinţez problema în mâna Domnului, fără să înaintez eu însămi prin credinţă, poate n-aş fi obţinut niciodată certificatul. Dar trebuia ca

eu să păşesc înainte, făcând tot ce-mi stătea în puteri. Trebuia să cer să vorbesc cu şeful. Aşa cum Dumnezeu îi ceruse lui Moise să lovească stânca cu toiagul, şi nouă ne cere să *participăm* la împlinirea minunilor.

Khalid părea puţin şocat de entuziasmul meu, dar îşi reveni repede şi adăugă cu un surâs:

– Ei mamă, un lucru vreu să-ţi spun. Am observat că în loc de „mulţumesc", întodeauna zici „Dumnezeu să vă binecuvânteze". Şi când spui aşa, e cel mai frumos lucru pe care l-am auzit vreodată.

Acum că toate actele îmi erau în ordine, mă întrebam dacă n-aş fi putut să trag o fugă până la Wah, ca să-mi iau rămas bun, căci eram de-acum convinsă că voi lipsi mai mult de patru luni. Totuşi, când am deschis subiectul, Khalid spuse:

– N-ai auzit de inundaţii?

Ploi torenţiale loviseră regiunea dintre Lahore şi Wah. Erau inundate suprafeţe imense. Comunicaţiile erau date complet peste cap. De transport se ocupa acum guvernul.

Inima îmi era grea. Nu mi se îngăduia nici măcar să-mi iau rămas bun. Domnul îmi cerea o desprindere totală, ca lui Lot, căruia i se spusese să nu privească înapoi.

Plănuisem să plec din Lahore vineri dimineaţa, peste două zile. Urma să zbor cu avionul la Karachi – punctul de decolare către Statele Unite. Peggy şi fiul ei aveau să-şi înceapă călătoria din New Delhi. Avionul lor Pan American, cu destinaţia New York, făcea o escală la Karachi, iar Mahmud şi cu mine urma să ne alăturăm lor pe avion acolo. Cu toate acestea, joi dimineaţa puse stăpânire pe mine un impuls neobişnuit de puternic de a nu mai aştepta. Neliniştea mea se concentra în jurul lui Mahmud. Cu siguranţă, eficienţa reţelei de zvonuri funcţionase şi de această dată, ducând în Wah vestea că nu ne aflam într-o simplă vizită la Lahore, ci că eram pe cale de a părăsi

ţara. Era foarte probabil ca rudele să încerce să-l scoată pe Mahmud de sub influenţa mea „corupătoare"! Nu voi fi oare oprită sub un pretext sau altul? O presimţire a pericolului mă mâna de la spate.

Nu, n-am să mai aştept. Am să plec chiar astăzi. Mă voi duce la Karachi, voi rămâne la prieteni şi voi încerca să nu atrag atenţia. Prin urmare, în acea după-amiază, după ce mi-am făcut bagajele în cea mai mare grabă, Mahmud şi cu mine ne-am luat repede rămas-bun de la Khalid şi familia lui şi am dat fuga la aeroport. Am decolat din Lahore cu un simţământ limpede de uşurare. Pornisem!

După câte-mi amintesc, Karachi era un oraş risipit prin deşert, pe coasta Oceanului Indian. Era un talmeş-balmeş de vechi şi nou, de cămile slăbănoage printre Rolls Royce-uri, de bazaruri aglomerate pline de muşte şi magazine elegante, prezentând ultima modă din Paris. Era perfect. Oraşul era atât de mare încât vom fi pur şi simplu înghiţiţi de el.

Stăteam în gazdă la nişte prieteni şi mă aflam în centru, la cumpărături, făcând pregătiri pentru plecarea noastră a doua zi în America. Brusc, am simţit o ciudată apăsare. Mi-am închis ochii şi rezemată de un perete, L-am rugat pe Domnul să mă ocrotească. M-am simţit călăuzită cu putere să-l iau pe Mahmud şi să ne mutăm la hotel în seara aceea. Am încercat să alung aceste gânduri.

– Ce prostie! mi-am spus. Apoi mi-am adus aminte cum au fost avertizaţi magii, în vis, să plece repede pe un alt drum.

În scurt timp, ne mutasem la Hotelul Air France din Aeroportul Karachi. L-am dus pe Mahmud în cameră cât de repede am putut, am cerut să ni se aducă sus masa şi ne-am pus pe aşteptat. Mahmud părea neliniştit.

– Dar de ce trebuie să facem totul aşa, în secret, mami?

– Cred că trebuie să stăm liniştiţi puţin, asta e tot.

În acea noapte dinaintea plecării, am stat trează în pat punându-mi tot felul de întrebări. De ce aveam presimţirile acestea sumbre? Nu aveam nici un motiv. Mă lăsam doborâtă de nervi? Aveam o reacţie exagerată, ţinând cont de ameninţările trecute? Incendiul? Am dormit un somn agitat şi doar pentru câteva ceasuri. La ora două noaptea eram în picioare, îmbrăcată, din nou înghiontită de o puternică senzaţie de grabă. M-am simţit din nou ridicolă. Parcă nu eram eu. Singura explicaţie pe care o găseam era că sosise ora să *plecăm* din hotel şi că eram *împreună* cu Domnul. Am tras hăinuţele pe un Mahmud ameţit şi am strâns apoi bagajele, punându-le lângă uşă ca să le ridice hamalul.

Era trei dimineaţa. Avionul decola la ora cinci. Mahmud, cu ochii încă lipiţi de somn, stătea cu mine în faţa hotelului aşteptând taxiul să ne ducă la sala de aşteptare a aeroportului. Priveam către luna în descreştere şi mă întrebam dacă aceasta era oare ultima dată când vedeam luna în ţara mea. O briză a dimineţii aducea o mireasmă de narcise, de la vreo florărie, iar inima mea plângea, căci simţea că nu-mi voi mai revedea niciodată grădina. În sfârşit, portarul făcu semn unui taxi. Mahmud şi cu mine ne urcarăm în maşină. În timp ce înaintam cu ocolişuri prin trafic, mă rugam. Chiar şi la această oră matinală, străzile aeroportului erau aglomerate. Când maşinile opreau la semafoare, mă lăsam mai jos în scaun, neliniştită.

– Nu facem decât să stăm puţin liniştiţi, mă citam pe mine însămi, încercând să par la fel de încurajatoare la propriul meu auz pe cât îi părusem lui Mahmud. Nu, nu reuşeam aşa. Ceea ce trebuia să fac de fapt, era să mă rog.

– Doamne, ia-mi Te rog starea asta de nelinişte. Neliniştea nu vine de la Tine. Nu pot să mă încred în Tine şi să mă îngrijorez în acelaşi timp! Şi totuşi, dacă această grabă vine de la Tine, Doamne, trebuie să existe un motiv, iar eu mă voi supune.

Am oprit în faţa sălii de aşteptare şi am coborât în înghesuială, pe trotuar, unde tunetul bubuitor al motoarelor cu reacţie şi hărmălaia sutelor de voci se amestecau într-o atmosferă apăsătoare. Îmi stătu inima, când am privit în sus şi am zărit drapelul ţării mele, steaua şi semiluna pe fundalul verde, fluturând în vânt. Întotdeauna voi respecta acest drapel, poporul meu şi credinţa lui musulmană. Un hamal ne transportă în grabă bagajele până la intrare, unde se făceau verificările. M-am bucurat să le văd dispărând în aparentă siguranţă.

Doar 20 de kilograme de bagaje fiecare. Am zâmbit, gândindu-mă la călătoriile familiei noastre din alte vremuri, când luam cu noi zeci de kilograme de bagaje pentru o şedere doar de câteva săptămâni şi surorile mele tot plângeau după rochiile pe care nu le putuseră lua cu ele.

Aveam de aşteptat o oră până la decolare. Cu Mahmud lângă mine, cel mai bun lucru de făcut mi s-a părut să ne amestecăm în mulţimea din sală, ca să nu fim observaţi. Dar nu puteam scăpa de senzaţia de pericol iminent. M-am certat din nou singură pentru îngrijorarea inutilă. Domnul stăpâneşte situaţia, mi-am spus. El mă va scoate din ea, iar tot ce trebuie să fac eu e să ascult. Apoi Mahmud mă rugă să-i dau voie să se ducă la toaletă. Am coborât holul către toaleta bărbaţilor. Eu am aşteptat în coridor.

Deodată, în difuzor se anunţă zborul nostru.

– Zborul Pan American pentru New York City gata de îmbarcare.

Îmi sări inima din loc. Unde e Mahmud?! Să mergem!

În sfârşit, uşa toaletei se deschise. Dar nu, cel care ieşi era un Sikh cu turban. M-am pomenit apropiindu-mă de uşă. Ce făceam eu?! Cu siguranţă, nici o femeie din vreo ţară musulmană nu va intra în toaleta bărbaţilor, nici chiar pentru a căuta un băieţel de nouă ani dispărut.

Acum anunţau din nou zborul.

– Zborul Pan American pentru New York City este gata de decolare. Toţi pasagerii trebuie să fie deja la bord.

O, nu! îmi ţipă inima. Trebuia să fac ceva. Am împins uşa toaletei şi am strigat:

– Mahmud!

O voce micuţă răspunse:

– Vin acum, mami...

Am scos un oftat adânc şi m-am resemnat neputincioasă de perete. În scurt timp, Mahmud ieşi.

– Unde ai fost? De ce-ai stat atât? am strigat.

Nu mai conta. N-am mai aşteptat răspunsul, ci l-am apucat de mână pe băiat şi am luat-o la fugă. Acum zoream în lungul holului către poarta de îmbarcare. Am fost printre ultimii pasageri.

– Mami! strigă Mahmud. Ce avion mare!

Într-adevăr. Cursa 747 era uriaşă. Amândoi eram entuziasmaţi. Nici eu nu mai văzusem până atunci o aeronavă atât de mare. Când eram pe punctul de a păşi pe scară, am şovăit o clipă la această ultimă atingere de pământul Pakistanului.

Dar trebuia să ne mişcăm mai departe. Înăuntrul avionului, care mi se părea ca o sală de spectacole, o stewardesă ne conduse către locurile noastre. Unde era Peggy? Ce-am să mă fac în America fără ea? Dar iat-o! Se străduia să înainteze pe interval până la noi. Peggy mă strânse în braţe.

– O, scumpa mea! strigă ea. Am fost atât de îngrijorată. Nu puteam să vă văd nicicum în mulţimea de la poarta de îmbarcare! I-am explicat ce se întâmplase şi Peggy păru uşurată. Ne prezentă fiului ei, care o însoţea.

– Păcat că nu putem sta împreună, zise ea. A trebuit să primim locurile pe care ni le-au dat.

Sincer, nu-mi părea prea rău. Gândurile mele nu erau prea

sociabile în acele clipe. Eram tristă că îmi părăseam patria, dar în acelaşi timp *împlinită*. Nu puteam să pricep.

În curând, Mahmud era din nou în pielea lui. Se împrieteni cu o stewardesă care îl duse să vadă carlinga. Mahmud se întoarse vrăjit. Mă bucuram. Stewardesa ne rugă să ne punem centurile. M-am uitat pe fereastră la primele raze ale zorilor străpungând cerul dinspre răsărit. Motoarele începură să duduie, iar pe mine mă cuprinse un val de emoţii. Avionul nostru începu să ruleze pe pistă. M-am uitat în spate, dar n-o puteam vedea pe Peggy. Dar chipul lui Mahmud era acolo, chiar lângă mine. Şi strălucea de entuziasm. I-am luat mânuţa şi am început să mă rog.

– Ce va fi acum, Doamne? Am din nou senzaţia aceasta de *împlinire*! Tu m-ai scos din ţara mea, ca pe Avraam. Fără să ştiu ce va urma, şi totuşi împlinită. Satisfăcută, căci sunt cu Tine!

Nici măcar ruşinea de temerile şi emoţiile mele nu mă mai deranja acum. Tot ce ştiam era că Îl ascultasem pe Domnul în toate. Şi trebuie să admit că nu aveam să ştiu cu adevărat niciodată ce s-ar fi putut întâmpla dacă nu I-aş fi urmat orice poruncă, acţionând aşa cum o făcusem.

Mici lumini se mişcară brusc pe fereastră şi dintr-o dată zuruitul roţilor de sub noi încetă. Zburam! În lumina primilor zori, vedeam dedesupt ţărmul Pakistanului la Oceanul Indian rămânând în urma noastră.

Am întins mâna către El. El era singura mea siguranţă. Singura mea bucurie era să rămân în Prezenţa Lui. Atâta timp cât puteam rămâne acolo ştiam că voi trăi în slava Lui.

- Îţi mulţumesc, Doamne, am şoptit. Îţi mulţumesc că-mi îngădui să călătoresc alături de Tine.

POSTSCRIPTUM

Bilquis Sheikh locuieşte acum în Statele Unite ale Americii. Pe de o parte, ea este o femeie fără patrie, într-un fel datorită şi faptului că împărtăşeşte larga perspectivă a lui Dumnezeu asupra lumii noastre. Pe de altă parte, ea poartă mult iubitul ei Pakistan în inimă, oriunde s-ar duce. Fiind nevoită să-şi părăsească grădina din cealaltă parte a lumii, a lucrat cu hărnicie la sădirea alteia pe panta dealului din spatele căsuţei din California în care locuieşte împreună cu nepotul ei, Mahmud.

Am îndrăznit să-i spun : TATĂ

este o carte care arată ce se întâmplă atunci când cineva își dăruiește viața lui Dumnezeu.

Bilquis Sheikh, din Pakistan, fiică de nobil și demnitar pakistanez, soție de demnitar, trece prin multe încercări. După despărțirea de soțul ei, se retrage la domeniul de la țară pentru a-și găsi liniștea, dar nu află pacea mult dorită.

Până într-o zi, când... curioasă din cauza multor lucruri scrise în Coran despre profetul Isus, deschide ... BIBLIA.

SAMUEL
Str. Honterus nr.31
3125 Mediaș
Tel/Fax: 069 83 17 07

Am îndrăznit să-i spun : TATĂ

este o carte care arată ce se întâmplă atunci când cineva își dăruiește viața lui Dumnezeu.

Bilquis Sheikh, din Pakistan, fiică de nobil și demnitar pakistanez, soție de demnitar, trece prin multe încercări. După despărțirea de soțul ei, se retrage la domeniul de la țară pentru a-și găsi liniștea, dar nu află pacea mult dorită.

Până într-o zi, când... curioasă din cauza multor lucruri scrise în Coran despre profetul Isus, deschide ... BIBLIA.

SAMUEL
Str. Honterus nr.31
3125 Mediaş
Tel/Fax: 069 83 17 07